

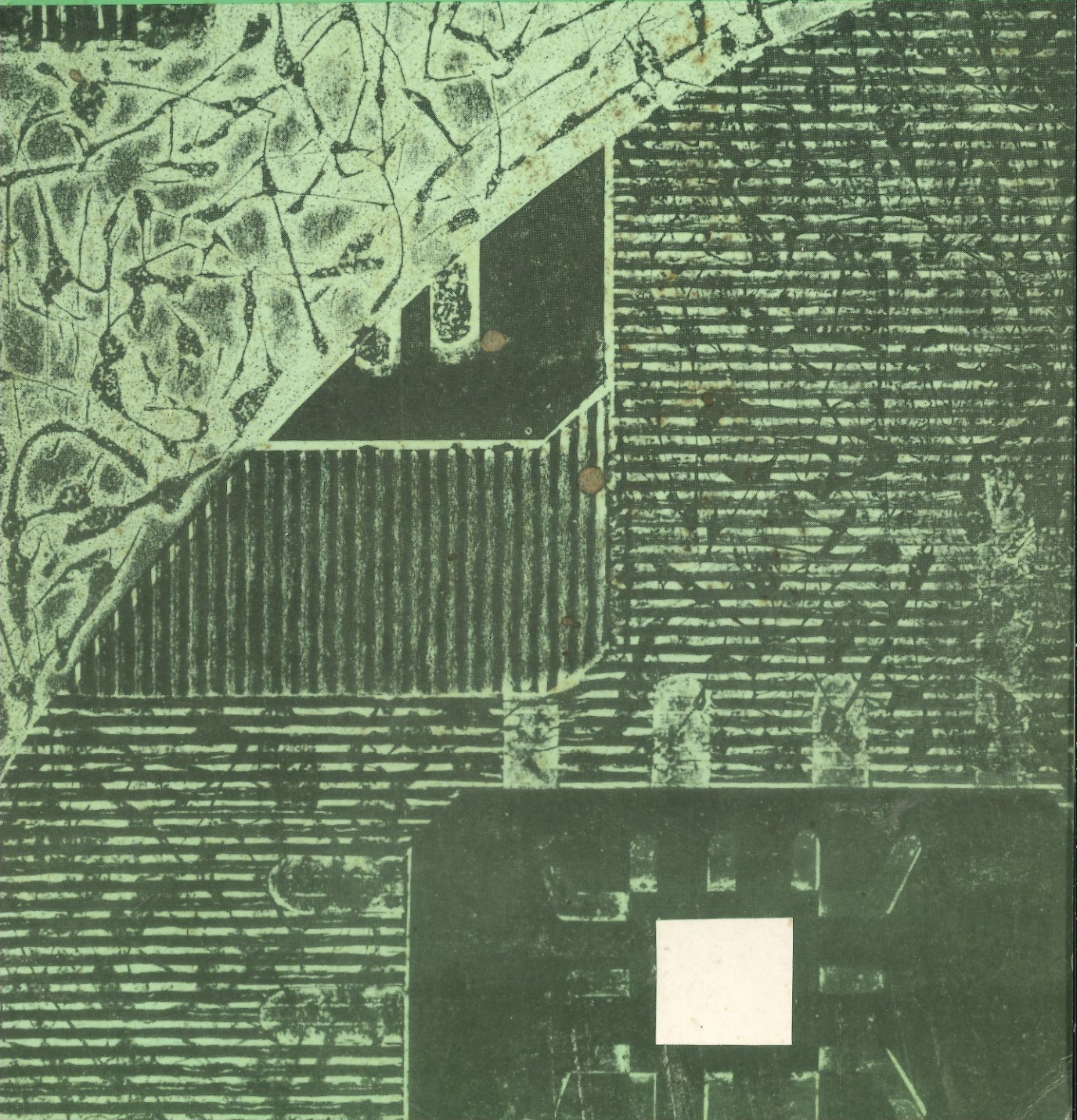
วารสาร

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

BULLETIN DE L'ASSOCIATION THAÏLANDAISE
DES PROFESSEURS DE FRANÇAIS

ฉบับที่ 56 ปีที่ 14 เล่มที่ 4 เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2534

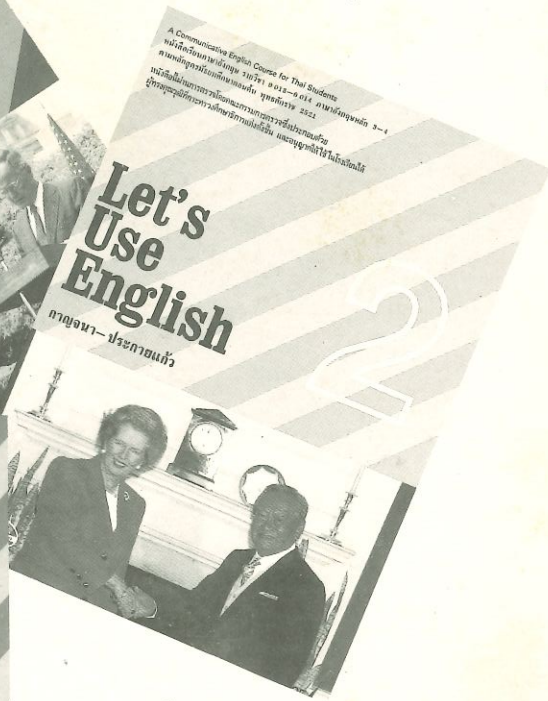
Vol. 56 14e ANNÉE NO. 4 OCTOBRE-DECEMBRE 1991 ISSN 0857-0604

สำเร็จแล้ว!

หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนไทย
โดยอาจารย์ไทยและอเมริกัน ทำในประเทศไทย เพื่อคนไทย
ดร. กาญจนา ปราบพาล และคณะ (สถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

ครบทุกชั้น ม.1-6

ตั้งแต่ปีการศึกษา

2534

วัฒนาพานิช สี่ราชนครินทร์
ผู้ผลิตหนังสือเรียนมาตรฐาน

วารสารสมาคมครูฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

BULLETIN DE L'A.T.P.F.

ฉบับที่ 56 ปีที่ 14 เล่มที่ 4 เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2534 ISSN 0857-0604

คณะผู้จัดทำ ที่ปรึกษา

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
นางลัดดา วงศ์สายัณห์
นางธิดา บุญธรรม
นายเดช ตะละภัก

กองบรรณาธิการ

นางสิทธา พิณีภูวคัล	บรรณาธิการ
นางสาวอังฉวรา โชติบุตร	บรรณาธิการผู้ช่วย
นางสาวเดือนใจ จุลคุลย์	บรรณาธิการผู้ช่วย
นางสาวจิรพรชัย บุญเกษียรดี	กรรมการ
นางสาวอรุจจาเทาพาน์ชลากร	กรรมการ
นางสาวสุธาสิณี ผลวิวัฒนะ	กรรมการ
นางมกุรส สาขลวิจรณ์ จงชัยกิจ	กรรมการ
นางสาวจิวังลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์	กรรมการ
นางสาวชวณี เสณีวงศ์ ณ อยุธยา	กรรมการ
นางมลฤดี ปาลสุข	กรรมการ
นายปณิธิ หุ่นแสง	กรรมการ
นางสาวนุชนาฏ หาญดำรงกุล	กรรมการ
นางมยุรี บารมี	เลขานุการ
นางสาวศิริกร ดุษฎีพรหม	เลขานุการผู้ช่วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสและฝรั่งเศสศึกษา
2. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก
3. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับวิชาภาษาฝรั่งเศส วิชาฝรั่งเศสศึกษา และระเบียบวิธีสอน

สำนักงานวารสาร เลขที่ 30/9 หน่อยดิน 2 กรุงเทพฯ 10400
โทร. 2790733 ติดต่อบรรณาธิการโดยตรง คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง โทร. 3180860

กำหนดออกวารสาร ปีละ 4 ฉบับ ราคาฉบับละ 25 บาท
ค่าบำรุงสมาชิกวารสารปีละ 100 บาท พร้อมค่าส่ง สนใจบอกรับ
ได้ที่นางสิทธา พิณีภูวคัล ณ สำนักงานวารสาร

เจ้าของ : สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

ASSOCIATION THAÏLANDAISE
DES PROFESSEURS DE FRANÇAIS

รายนามคณะกรรมการบริหาร ส.ค.ศ.ท.

ชุดที่ 7 ประจำปี 2533-2534

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา

องค์นายกิตติมศักดิ์

1. นางธิดา บุญธรรม อุปนายก
2. นางสาวประมาธ ลีศิริเสริญ เลขานุการ
3. นางวงจันทร์ ทิโยนิติศาสตร์ เภรียุติก
4. นางมลฤดี ปาลสุข นายทะเบียน
5. นางอุไร พลกล้า สมาชิกสัมพันธ์
6. นางสิทธา พิณีภูวคัล สาราณียกร
7. นางอรุวรรณ รัตนาภท ประชาสัมพันธ์
8. นางพรทิพา กาวรรบุตร ปฏิคม
9. นางสาวชวณี เสณีวงศ์ ณ อยุธยา บรรณารักษ์
10. นางสาวอรุวรรณ ปานแสวงศักดิ์ ผู้ช่วยเลขานุการ
11. นางสาวศิริพร อินทวาทิน ผู้ช่วยเลขานุการ
12. นางสาวสุธาสิณี ผลวิวัฒนะ ผู้ช่วยเหรัญญิก
13. นางสาวจิวังลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์ ผู้ช่วยนายทะเบียน
14. นางสาวอรุจจาเทาพาน์ชลากร ผู้ช่วยสมาชิกสัมพันธ์
15. นางสาวอังฉวรา โชติบุตร ผู้ช่วยสาราณียกร
16. นางมกุรส สาขลวิจรณ์ จงชัยกิจ ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์
17. นางสาวชัชวีร์วรรณ ไชยวัฒน์ ผู้ช่วยปฏิคม
18. นางสาวเดือนใจ จุลคุลย์ กรรมการ
19. นางสาวประภา ฉมไพโรจน์ กรรมการ
20. นายกรกช อุปถัมภ์นรากร กรรมการ

● ทศนะใด ๆ ที่แสดงออกในข้อเขียน ในวารสาร
ส.ค.ศ.ท. นี้ เป็นของผู้เขียน มีชื่อของกองบรรณาธิการ
หรือของสมาคมครูฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

พิมพ์ที่

บริษัทสำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด 31/1-32/2 ถนนมหาไชย กรุงเทพฯ 4 10200
นายเรียงชัย จงกิตพัฒนสุข ผู้พิมพ์/โฆษณา โทร. 2224722 - 2222788 FAX. 2256556-7

ส า ร บ า ญ

- 3 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา องค์นายกิตติมศักดิ์ _____
- 4 หวังโพ : จิตรกรอมตะ ของมาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์ _____ อุลลวรรณ ไชติวิสิทธิ์
- 9 การแปลวรรณกรรมสุนทรภู่เป็นภาษาฝรั่งเศส _____ อมรสิริ สัตย์สุรติกุล
- 18 บทแปล Langage - La pensée prise au mot ภาษา-ความคิด
ถ่ายออกเป็นคำพูด _____ อัจฉรา ไชติบุตร
- 22 L'esprit des mots _____ รวบรวมโดย บ.ก.ส.ค.ฝ.ท.
- 24 การสอนไวยากรณ์ปฏิบัติการ _____ มธุรส จงชัยกิจ
- 38 Le saviez - vous ? รู้ไว้ใช้ว่า _____ ชิกแซ็ก
- 39 สาวน้อยกัลยาณีที่เมืองแบรสท์ _____ "สาวน้อย กัลยาณี"
- 44 เลี้ยวหนึ่งของประสมการณ์ _____ โดย มัทนา เกตุสิงห์น้อย
- 49 Que faites - vous en classe ? _____ รวบรวมโดย ศิริธร ดุษฎีพรรณ
- 50 การประชุมใหญ่ของสมาพันธ์ครูภาษาฝรั่งเศสนานาชาติ : FIFP _____
_____ รวบรวมโดย บ.ก.ส.ค.ฝ.ท.
- 54 ในแวดวงของผู้สอนภาษาฝรั่งเศส _____ จีรังลักษณ์ ศกนตะลักษณ์
- 57 สายใยไมตรีจาก M. DROUÈRE _____ สิทธา พินิจภูวดล
- 58 สรุปกิจกรรมประจำปีของ ส.ค.ฝ.ท. _____ อรรชนี ป้านสวาสดี
- 66 กิจกรรมสมาคม : ต้อนรับคณะนักเรียน "Les Enfants de l'Espoir"
- 68 จากบรรณาธิการ _____ สิทธา พินิจภูวดล

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา องค์นายกเทศมนตรี
เสด็จงานกิจกรรมประจำปี 2534
“ESPACE FRANCE”

เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2534 ณ วิทยาลัยเซนต์จอห์น ลาดพร้าว

หวังโฝ = จิตรกรอมตะ ของมาร์เทอริต ยัวร์เชอนาร์

อุบลวรรณ โชติวิสิทธิ์ *

จากเรื่อง Comment Wang-Fô fut sauvé? ใน Nouvelles Orientales, จากชุด L'Imaginaire สำนักพิมพ์ Gallimard. ผู้เขียนเป็นนักเขียนสตรีชื่อมาร์เทอริต ยัวร์เชอนาร์ เป็นชาวเบลเยียม เกิดที่กรุงบรัสเซลส์ในปี 1903 ชื่อจริงคือ มาร์เทอริต เกรของกูร์ มีผลงานการประพันธ์ทั้งบทกวีและนวนิยายมากมาย งานชิ้นสำคัญที่สร้างชื่อเสียงให้คือ Mémoires d'Hadrien L'Oeuvre au Noir ผลงานชิ้นหลังนี้ ทำให้เธอได้รับรางวัลเฟมินา (Le prix Fémina) ในปี 1968 และในปี 1980 มาร์เทอริต ยัวร์เชอนาร์ก็ได้รับเลือกเป็นสมาชิกหญิงคนแรกของราชบัณฑิตยสถานแห่งฝรั่งเศส (L'Académie Française) มาร์เทอริต ยัวร์เชอนาร์ เดินทางท่องเที่ยวไปตามประเทศต่าง ๆ หลายประเทศ เช่น อิตาลี สวิตเซอร์แลนด์ กรีซ ฯลฯ และสุดท้ายได้เลือกใช้ชีวิตในบั้นปลายอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาจนกระทั่งถึงแก่กรรมในปี 1989

หวังโฝเป็นเรื่องของจิตรกรชาวจีนผู้มีพรสวรรค์ในการเขียนภาพเป็นเลิศ ภาพธรรมชาติของเขาจะสวยงามมากกว่าธรรมชาติจริง ๆ ส่วนภาพสัตว์ต่าง ๆ นั้น ก็จะเหมือนจริงมากราวกับว่าสัตว์เหล่านั้นมีชีวิตวิ่งออกมาจากภาพนั้นได้ กล่าวกันว่าหากบ้านใดมีภาพสุนัขที่เขวาดแล้ว ขโมยก็จะไม่กล้าขึ้นบ้านนั้นเลยทีเดียว แต่ความมีฝีมือในการเขียนภาพกลับเป็นภัยแก่ตัวของ เนื่องจากพระจักรพรรดิทรงกริ้วเพราะทรงคิดว่าหวังโฝตั้งใจโกหกพระองค์ด้วยการวาดภาพธรรมชาติอันสวยงาม ซึ่งพระองค์ทรงคุ้นเคยมาแต่ทรงพระเยาว์ ด้วยเหตุที่พระองค์ได้รับการเลี้ยงดูให้อยู่แต่ในพระราชวังล้อมรอบไปด้วยภาพเขียนของหวังโฝพระองค์จึงทรงเข้าพระทัยว่าโลกนี้มีแต่ความสวยงามไม่มีที่คิดเหมือนในภาพเขียนของหวังโฝ แต่เมื่อพระองค์ทรงมีพระชนม์ได้สิบหกพรรษา พระองค์ได้มีโอกาสเห็นโลกภายนอกเป็นครั้งแรก ก็ทรงพบความจริงว่าโลกไม่ได้สวยงามดังที่ปรากฏในภาพวาดของหวังโฝเลย พระองค์จึงทรงรับสั่งให้ทหารไปจับตัวหวังโฝและหลังผู้เป็นลูกศิษย์คอยติดตามรับใช้หวังโฝมาลงไทย พระองค์ต้องการทำลายดวงตาของหวังโฝ ตัดมือซึ่งหวังโฝใช้เขียนภาพโกหกเหล่านั้นเสีย หลังผู้เป็นลูกศิษย์พยายามค้นหาทางช่วยผู้เป็นอาจารย์ พระจักรพรรดิจึงรับสั่งให้ประหารชีวิตเสีย สำหรับหวังโฝนั้น แม้พระองค์จะทรงเข้าพระทัยว่าภาพวาดของเขาโกหกหลอกลวงพระองค์ตลอดมา แต่ก็อดนึกเสียดายฝีมือของหวังโฝเสียมิได้ พระองค์จึงรับสั่งให้หวังโฝเขียนภาพภาพหนึ่งที่พระองค์มีอยู่ให้เสร็จสมบูรณ์ก่อนแล้วจึงจะจัดการทำลายดวงตาและตัดมือทั้งสองข้างของจิตรกรชาวจีนผู้นี้ไป ภาพที่พระองค์รับสั่งให้วาดต่อเดิมนั้นเป็นภาพธรรมชาติของภูเขาและทะเลซึ่งหวังโฝเขียนค้างไว้ตั้งแต่สมัยเมื่อเป็นหนุ่ม ก็รับได้เห็นผลงานของตัวเองชิ้นนั้น

หวังโฝก็รู้สึกดีใจมากและรับทำในสิ่งที่เขารักเป็นครั้งสุดท้ายด้วยความเต็มใจ วันหนึ่งที่หวังโฝจรดปลายภูกันลงบนผืนผ้าเพื่อแต่งเติมภาพคลื่นในทะเล น้ำทะเลก็ไหลทะลักออกมาจากภาพจนท่วมพระราชวัง เมื่อหวังโฝเริ่มต้นวาดภาพเรือ เรือก็ค่อย ๆ เล่นเข้ามาหาหวังโฝ และคนพายเรือลำนั้นก็คือหลังลูกศิษย์ของเขานั่นเอง หลังพายเรือ มารับอาจารย์ของเขาไปสู่ดินแดนอันไกลโพ้น แล้วเรือก็ค่อย ๆ แล่นกลับเข้าไปในภาพเรื่อย ๆ จนกระทั่งกลายเป็นจุดเล็กๆ อยู่บนภาพ ในขณะที่เดียวกันนั่นเอง น้ำทะเลที่ไหลทะลักจนท่วมพระราชวังก็เริ่มคืนไหลย้อนกลับเข้าไปในภาพที่หวังโฝบรรจงเขียนจนเสร็จด้วยเช่นกัน

จากเรื่องย่อที่สรุปมาข้างต้น จะเห็นได้ว่านิทานเรื่องนี้ต้องการแสดงให้เห็นถึงความมหัศจรรย์ของศิลปะการวาดภาพซึ่งมีอำนาจเหนือสิ่งอื่นใดในโลก แม้กระทั่งความตาย ศิลปินคลาสสิกคือศิลปินผู้สร้างเป็นอมตะ หวังโฝมีชัยชนะเหนือองค์พระจักรพรรดิผู้มีอำนาจยิ่งใหญ่ด้วยศิลปะ พระจักรพรรดิไม่สามารถทำอะไรเขาได้เลยแม้แต่หลังผู้ถูกพระองค์รับสั่งให้ประหารชีวิตก็ยังพินิจอยู่ในภาพวาดด้วยภูกันของหวังโฝ หลังผู้ซึ่งเคยกลัวแม่แต่แมลงเล็กๆ และปรากฏการณ์ธรรมชาติต่างๆ อาทิเช่นเสียงฟ้าร้อง ฟ้าผ่าและพายุ ก็หายหวาดกลัวในสิ่งเหล่านั้นหมดสิ้น เมื่อหวังโฝได้ชี้ให้เห็นความงาม ความน่าสนใจของสิ่งเหล่านั้น⁽¹⁾ สิ่งใดที่ปกติเป็นของธรรมดาๆ ไม่สวยไม่งามเช่นใบหน้าของคนขึ้นมา สีสันของเนื้อที่กำลังย่างอยู่บนไฟ รอยเปื้อนเหนียวบนผ้าปูโต๊ะ⁽²⁾ นั้น ในสายตาของจิตรกรอย่างหวังโฝ มันกลับกลายเป็นสิ่งที่มีความงามอันน่าสะออดอย่างที่สุดเลยทีเดียว

เมื่อมาถึงตรงนี้ ผู้อ่านอาจจะคิดว่าไม่เห็นมีอะไรแปลกหรือเด่นในนิทานเรื่องนี้เพราะเป็นเรื่องธรรมดาที่จำเป็นต้องมีสิ่งประหลาดมหัศจรรย์เกิดขึ้นในนิทานเสมอ แต่ความเป็นกวีของมาร์เกอริต ยูซอนาร์ ได้ทำให้นิทานเกี่ยวกับจิตรกรชาวจีนชื่อหวังโฝเรื่องนี้กลายเป็นงานศิลปะอันสวยงามน่าประทับใจอย่างที่สุด มาร์เกอริต ยูซอนาร์ใช้ภาษาร้อยแก้วที่เรียบง่ายแบบการเขียนเล่านิทานโดยทั่วไป แต่มีความไพเราะแบบกวีนิพนธ์ (prose-poème) เข้ากับเนื้อเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงความงาม ความมหัศจรรย์ของศิลปะอย่างแท้จริง ภาษาที่ง่ายแต่ไพเราะของเธอทำให้ผู้อ่านคล้อยตามไปกับหวังโฝผู้มองเห็นความงามของสรรพสิ่งด้วยหัวใจของศิลปิน ผู้อ่านจะเห็นว่าความงามมีความสำคัญต่อชีวิตของมนุษย์มากเพียงใดก็จากองค์พระจักรพรรดินั่นเอง เพราะแม้จะทรงกริ้วหวังโฝเพียงใดพระองค์ก็อดที่จะเก็บภาพเขียนชิ้นสุดท้ายของหวังโฝไว้ทอดพระเนตรต่อไปมิได้ พระองค์ยอมรับความพ่ายแพ้ของพระองค์เองและทรงยอมรับว่าผู้ที่เป็นจักรพรรดิที่แท้จริงชั่ววันคืนนั้นก็คือหวังโฝ ไม่ใช่พระองค์⁽³⁾

(1) "Un coup de vent creva la fenêtre; l'averse entra dans la chambre. Wang-Fô se pencha pour faire admirer à Ling la zébrure livide de l'éclair, et Ling, émerveillé, cessa d'avoir peur de l'orage... (Wang-Fô) suivit avec ravissement la marche hésitante d'une fourmi le long des crevasses de la muraille, et l'horreur de Ling pour ces bestioles s'évanouit."

(2) "Grâce à lui (Wang-Fô), Ling connut la beauté des faces de buveurs estompées par la fumée des boissons chaudes, la splendeur brune de viandes inégalement léchées par les coups de langue du feu, et l'exquise roseur des taches de vin parsemant les nappes comme des pétales fanés."

(3) "Le royaume de Han n'est pas le plus beau des royaumes, et je ne suis pas l'Empereur. Le seul empire sur lequel il vaille la peine de régner est celui où tu pénètres, vieux Wang-Fô, par le chemin des Mille Courbes et des Dix mille Couleurs. Toi seul règnes en paix sur des montagnes couvertes d'une neige qui ne peut fondre, et sur des champs de narcisses qui ne peuvent pas mourir" โปรดสังกตภาษาร้อยแก้ว-บทกวีขององค์พระจักรพรรดิว่ามีความไพเราะไพเราะเพียงใด

จะเห็นได้ว่าความยิ่งใหญ่ของหวังโฝ ที่ผู้อ่านได้รับทราบมาแต่ต้นซึ่งมาร์เกอริต ยูเชอนาร์ใช้ภาษาอันมีเสน่ห์บรรยายไว้ว่า หวังโฝสามารถ “*แย่งชิงเอารุ่งอรุณและจับยามสนธยามาไว้ในกรอบกรอบ*” [*(Wang-Fo) s'emparait de l'aurore et captait le crépuscule*] ซึ่งแสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพของหวังโฝ ที่ต้องเริ่มต้นมาจากการค้นหาสิ่งที่จะวาด ซึ่งก็ไม่น่ายาก เขาจึงต้อง “แย่งชิง” และพยายาม “จับ” เมื่อค้นพบก็ต้องพยายามเพ่งมอง พิจารณาสีเหล่านั้นจนกระทั่งซึมซาบเข้าไปในทุกส่วนของร่างกายของเขา จากนั้นจึงถ่ายทอดออกมาเป็นภาพบนผืนผ้าใบ เปรียบดั่งภาพธรรมชาติให้เหมือนจริงหรืองามยิ่งกว่าของจริง เพราะภาพที่ออกมานั้น ได้เกิดมาจากการผสมผสานกันระหว่างธรรมชาติและดวงวิญญาณเอกภาพเป็นจิตรกรของหวังโฝ

การที่หลังถูกตัดหัวก็ไม่ใช่ว่าสิ่งที่น่าเกลียดน่ากลัวสำหรับหวังโฝ แต่กลับกลายเปี่ยมเสมือนเป็น “ดอกไม้ที่ถูกตัดทิ้ง” (*une fleur coupée*) แม้จะรู้สึกเศร้าเสียใจหวังโฝก็ยังมองเห็นความงามของเลือดสีแดงสดของผู้เป็นลูกศิษย์ซึ่งตัดกับพื้นหินสีเขียวของพระราชวัง / [*Wang-Fo, désespéré, admira la belle tache écarlate que le sang de son disciple faisait sur le pavement de pierre verte.*]]

อย่างไรก็ตาม ภาพเขียนของหวังโฝที่ว่างลงบนผนังคงจะไม่มีภาพใดงามเท่าภาพสุดท้ายที่เขาวาดก่อนสิ้นชีวิตลง เพราะภาพชิ้นนี้ แม้จะยังไม่เสร็จ ก็มีความงามมากอยู่แล้วกระทั่งองค์พระจักรพรรดิก็ยังอดที่จะให้เขาเขียนแต่งเติมให้เสร็จสมบูรณ์ก่อนทำลายดวงตาและตัดมือของเขาเสียมิได้ ทั้งนี้เพราะพระองค์ถือว่าภาพเขียนชิ้นนี้เป็นผลงานชิ้นเอก (*chef-d'oeuvre*) ของหวังโฝ เราอาจจะกล่าวได้ว่าองค์พระจักรพรรดิเป็นผู้เดียวที่สามารถเข้าถึงวิญญาณแห่งภาพเขียนของหวังโฝได้เท่ากับตัวหวังโฝ ภาษาที่พระองค์ใช้บรรยายภาพที่หวังโฝเขียนค้างไว้จึงเป็นภาษาร้อยแก้ว-บทกวีที่ไพเราะจนเทียบได้กับความงามของภาพเขียนชิ้นนั้นเลยทีเดียว ดังนั้นแม้จะเป็นเพียงภาพร่างของภูเขา แม่น้ำ ทะเลซึ่ง “*สะท้อนซึ่งกันและกัน*” ในสัดส่วนที่เล็กกว่าของจริงมาก แต่ก็มีความงาม ความคมชัดยิ่งกว่าของจริงเสียอีก (4)

สิ่งที่น่าสนใจสำหรับการศึกษานิทานเรื่องนี้คือตอนที่มาร์เกอริต ยูเชอนาร์ใช้ภาษาบทกวีร้อยแก้วบรรยายศิลปะการเขียนภาพของหวังโฝซึ่งมีความงดงามไพเราะที่สุดในเรื่อง การบรรยายของมาร์เกอริต ยูเชอนาร์ นั้นทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนว่าผู้แต่งกำลังเขียนภาพไปพร้อมกับหวังโฝ โดยใช้ปากกาแทนภู่กันและใช้ตัวอักษรแทนสี ผู้อ่านจะรู้สึกราวกับว่าเธอจรดปลายภู่กันแต่งเติมภาพเขียนชิ้นนั้นทีละแต้มสองแต้มไปพร้อมกับหวังโฝซึ่งกำลังแต่งเติมภาพเขียนของตัวเอง เหตุการณ์ในตอนนี้จึงเป็นลักษณะของการวาดภาพในภาพ ทำให้เราเห็นกระบวนการ (*procédé*) การสร้างสรรค์ศิลปะการเขียนภาพตั้งแต่ต้นจนจบ (*la peinture se peint et se crée*) การวาดภาพในภาพที่กล่าวถึงนี้ก็คือการที่เรามองเห็นมาร์เกอริต ยูเชอนาร์วาดภาพจิตรกรหวังโฝที่กำลังวาดภาพของเขา เมื่อหวังโฝจรดปลายภู่กันเริ่มเขียนภาพ ก็เหมือนกับว่ามาร์เกอริต ยูเชอนาร์ได้ปลดปล่อยดวงวิญญาณของเธอเข้าไปร่วมกับดวงวิญญาณจิตรกรของหวังโฝที่เธอสร้างขึ้น ดังนั้นมือของเธอจึงเคลื่อนไปวาดตามจังหวะปลายภู่กันของหวังโฝ เพียงแต่เธอใช้ปลายปากกาแทนภู่กันเขียนภาพออกมาเป็นคำอักษรแทนสีสรรเท่านั้น เพื่อให้

(4) “Je possède dans ma collection de tes oeuvres une peinture admirable où les montagnes, l'estuaire des fleuves et la mer se reflètent, infiniment rapetissés sans doute, mais avec une évidence qui surpasse celle des objets eux-mêmes, comme les figures qui se mirent sur les parois d'une sphère. Mais cette peinture est inachevée...et ton chef-d'oeuvre est à l'état d'ébauché. Sans doute, au moment où tu peignais...tu remarques un oiseau qui passait, ou un enfant qui poursuivait cet oiseau. Et le bec de l'oiseau ou les joues de l'enfant t'ont fait oublier les paupières bleues des flots. Tu n'as pas terminé les franges du manteau de la mer, ni les cheveux d'algues des rochers.”

ผู้อ่านเห็นความไพเราะของภาษากริ้วรอยแก้วของยู่นั่ง จึงขอกัดลอกข้อความในตอนนี้ทั้งหมด ซึ่งได้แปลสรุปไว้ในตอนท้ายของบทความนี้เพื่อรักษาอรรถรสของต้นฉบับเดิมไว้ดังนี้

“Wang-Fô commença par teinter de rose le bout de l’aile d’un nuage posé sur une montagne. Puis il ajouta à la surface de la mer de petites rides qui ne faisaient que rendre plus profond le sentiment de sa sérénité. Le pavement de jade devenait singulièrement humide, mais Wang-Fô, absorbé dans sa peinture, ne s’apercevait pas qu’il travaillait assis dans l’eau.

Le frêle canot grossi sous les coups de pinceau du peintre occupait maintenant tout le premier plan du rouleau de soie. Le bruit cadencé des rames séleva soudain dans la distance, rapide et vif comme un battement d’aile. Le bruit se rapproche, emplît doucement toute la salle, puis cessa, et des gouttes tremblaient, immobiles, suspendues aux avirons du batelier. Depuis longtemps, le fer rouge destiné aux yeux de Wang-Fô s’était éteint sur le brasier du bourreau. Dans l’eau jusqu’aux épaules, les courtisans, immobilisés par l’étiquette, se soulevaient sur le point des pieds. L’eau atteignit enfin au niveau du bourreau. Dans l’eau jusqu’aux épaules, les courtisans, immobilisés par l’étiquette, se soulevaient sur le point des pieds. L’eau atteignit enfin au niveau du coeur impérial. Le silence était si profond qu’on eût entendu tomber des larmes.

C’était bien Ling. Il avait sa vieille robe de tous les jours ... Mais il avait autour du cou une étrange écharpe rouge... Et il aida le maître à monter en barque. Le plafond de jade se reflétait sur l’eau, de sorte que Ling paraissait naviguer à l’intérieur d’une grotte...

-La mer est belle, le vent bon, les oiseaux marins font leur nid. Partons, mon maître, pour le pays, au-delà des flots.

-Partons, dit le vieux peintre.

Wang-Fô se saisit du gouvernail, et Ling se pencha sur les rames. La cadence des avirons emplît de nouveau toute la salle, ferme et régulière comme le bruit d’un coeur. Le niveau de l’eau diminuait insensiblement autour des grands rochers verticaux qui redevenaient des colonnes. Bientôt, quelques rares flaques brillèrent seuls dans les dépressions du pavement de jade. Les robes des courtisans étaient sèches, mais l’Empereur gardait quelques flacons d’écume dans la frange de son manteau.

Le rouleau achevé par Wang-Fô restait posé sur la table basse. Une barque en occupait tout le premier plan. Elle s’éloignait peu à peu, laissant derrière elle un mince sillage qui se refermait sur la mer immobile. Déjà on ne distinguait plus le visage des deux hommes assis dans le canot. Mais on apercevait encore l’écharpe rouge de Ling, et de la barbe de Wang-Fô flottait au vent.

La pulsation des rames s’affaiblit, puis cessa, oblitérée par la distance. L’Empereur, penché en avant, la main sur les yeux, regardait s’éloigner la barque de Wang, qui n’était déjà plus qu’une tache imperceptible dans la pâleur du crépuscule. Une buée d’or s’éleva et se déploya sur la mer. Enfin, la barque vira autour d’un rocher qui fermait l’entrée du large; l’ombre d’une falaise tomba sur elle; le sillage s’effaça de la surface déserte, et le peintre Wang et son disciple Ling disparurent à jamais sur cette mer de jade bleu que Wang venait d’inventer.”

สรุปความ

หวังโฝเริ่มด้วยการเต็มสัพพนิพนธ์ก่อนเข้มนเหตุเนื่องจากนั้นจึงแต่งเดิมกลืนเกล็กๆ ใให้กับทะเลทัศน์ตนเองพื้นหินหยก (jade) ของพระราชวังก็เริ่มเจ็มนองด้วยน้ำ แต่หวังโฝกลับไม่รู้สึกรู้ว่าเขากำลังนั่งอยู่ในน้ำเพราะชีวิตจิตใจของเขาทั้งหมดทุ่มเทให้กับการเขียนภาพจนหมดสิ้นแล้วเสียงพายุกระหน่ำน้ำก็ผุดขึ้นมแต่ไกลเรื่อยล้าหนึ่งก็ค่อย ๆ แล่นไกลเข้ามาจนกระทั่งเต็มผืนฟ้าใบ น้ำทะเลก็หนุนสูงขึ้นจนถึงระดับพระอุระขององค์พระจักรพรรดิ ทุกอย่างเงียบสงัดจนอาจจะได้ยินแม้กระทั่งเสียงน้ำตาไหลริน

ผู้ที่พายุเรือลำนั้นก็คือหลังซึ่งแต่งตัวชุดเดิม แต่มีผ้าพันคอ ประหลาดสีแดงพันรอบคอ หลังช่วยหวังโฝขึ้นเรือแล้วทั้งสองก็ออกเดินทางไปยังดินแดนอันไกลแสนไกลโดยมีหลังเป็นผู้พายเรือและหวังโฝเป็นผู้ถือหางเสือ ครั้นแล้วน้ำทะเลในพระราชวังก็ค่อย ๆ ลดระดับลงในขณะที่เรือแล่นลับหายไปใต้อองทะเลลึกมรดกซึ่งหวังโฝเป็นผู้ "สร้าง" ขึ้นตราบนานวันจันทรคร

กล่าวโดยสรุปคือภาพที่เรานี้เป็นภาพของจิตรกรที่กำลังใช้ปลายกู่กันแต่งเต็มสี่บรรดบนผืนผ้าใบด้วยชีวิตและวิญญาณทั้งหมดของเขาเป็นครั้งสุดท้ายเราจึงสามารถมองเข้าไปถึงจินตนาการและความรู้สึกนึกคิดทั้งหมดของเขาที่ได้ถ่ายทอดเข้าสู่ภาพเขียนจนกระทั่งสำเร็จ เราไม่ได้เห็นแต่เพียงอย่างเดียว แต่เราได้ยินเสียงด้วยทุกอย่างดูแจ่มชัดราวกับว่าหวังโฝกำลังเขียนภาพอยู่เบื้องหน้าของเรารจริง ๆ เราได้ยินแม้กระทั่งเสียงพายุที่กระหน่ำเป็นจังหวะสม่ำเสมอ จากเสียงแผ่วๆ อันไกลแสนไกล แล้วย่อยๆ ไกลเข้ามาจนดังแจ่มชัดพร้อมกับภาพที่ปรากฏ เมื่อแสงสีทองยามอาทิตย์อัสดงแก่คลุมทั่วท้องทะเล และแล้วเสียงก็ค่อยๆ แผ่วจางลับหายไปพร้อมกับที่ภาพเขียนของหวังโฝก็เสร็จบริบูรณ์ (ดูบรรทัดที่ 54-65)

ภาพเขียนชิ้นสุดท้ายของหวังโฝชิ้นนี้ควรระประทับอยู่ในความทรงจำของเรานานแสนนาน เพราะเป็นภาพที่มีอำนาจประหลาดที่ทำให้เรากเกิดความสงบสุขเหมือนจิตรกรหวังโฝและมาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์ผู้ประพันธ์และอำนาจประหลาดที่ว่านี้ก็คืออำนาจของศิลปะที่ได้ช่วยชีวิตของหวังโฝและลูกศิษย์ด้วยการทำให้พวกเขาเป็นอมตะเหมือนดังที่ผู้ประพันธ์ได้ตั้งชื่อผลงานชิ้นนี้ของเธอไว้ว่า "Comment Wang-Fo fut sauvé?" (หวังโฝเอาชีวิตรอดได้อย่างไร) หรือในอีกแง่หนึ่งก็คือ "ใครเป็นผู้ช่วยชีวิตของหวังโฝ" นั่นเอง⁽⁵⁾

(5) ภาพนี้ทำให้นึกถึงบทกวีบทหนึ่งของโบบิแลร์ กวีฝรั่งเศสศตวรรษที่ 19 เจ้าของผลงาน "กาเชิญให้เดินทางท่องเที่ยว" (L'invitation au voyage) ซึ่งมีข้อความตอนหนึ่งกล่าวไว้ว่า
*Là, tout n'est qu'ordre et beauté,
 Luxe, calme et volupté*
 เมื่อคิดดูแล้วก็จะรู้สึกเหมือนกับว่าการเดินทางของหวังโฝจะมีความสุขและสงบอย่างแท้จริงเพราะบรรลุถึงสิ่งที่เรา เรียกว่า "ปัญญาแก่ละวันออก (La Sagesse orientale) มากกว่าการเดินทางแสวงหาบางสิ่งบางอย่างที่ "สวย (beauté) หรือ (luxe) สงบ (calme)" แต่เจือด้วย "กามฉันท (volupté)" อย่างโบบิแลร์...
 -ผู้เขียนขอขอบคุณอาจารย์สมบัติ ตรีทองที่ได้ช่วยกรวดคำแปลภาษาไทยให้

การแปลวรรณกรรมสุนทรภู่เป็นภาษาฝรั่งเศส

อมรลิริ สัตหะสุริติกุล*

บทความบทนี้ ต้องการพูดถึงประสบการณ์และข้อคิดบางประการ ที่ผู้เขียนประสบมาจากการแปลคำประพันธ์ร้อยกรอง ที่ได้คัดเลือกและตัดตอนมาจากผลงานบางเรื่องของสุนทรภู่ รวมทั้งชีวประวัติของท่านออกเป็นภาษาฝรั่งเศส งานแปลนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการเผยแพร่วรรณกรรมไทยยุครัตนโกสินทร์เป็นภาษาฝรั่งเศส ผู้จัดทำคือสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยร่วมกับสำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส ในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องจากผู้จัดทำมีวัตถุประสงค์ที่จะเผยแพร่ผลงานแปลวรรณกรรมไทยชุดนี้สำหรับผู้อ่านชาวฝรั่งเศส รูปแบบการเสนอจึงมุ่งที่จะให้ผู้อ่านได้เห็นข้อความภาษาไทยและข้อความที่แปลเป็นภาษาฝรั่งเศสแล้วควบคู่กันไป วรรณกรรมแต่ละเรื่อง que เลือกสรรมาแปลนี้จะมีกานำซึ่งกล่าวถึงชีวประวัติของนักเขียนหรือกวีรวมทั้งแนะนำผลงานและบทบาทที่นักเขียนหรือกวีผู้นี้มีต่อวรรณกรรมไทย กับส่วนที่เป็นข้อความที่ตัดตอนมาจากผลงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งของผู้แปลเลือกสรรแล้ว โดยอาจจะเลือกแปลเฉพาะข้อความที่เห็นว่าสำคัญ หรือมีความหมายให้ข้อคิดหรือ มีความงามทางด้านศิลปะเป็นพิเศษ

ในส่วนที่ผู้เขียนได้รับมอบหมายมานั้นคือการแปลผลงานของสุนทรภู่ ทั้งนี้ผู้เขียนได้เลือก *นิราศสุพรรณ เพลงยาวถวายโอวาท และ พระอภัยมณี* มาตัดตอนเสนอเอง ส่วนบทกวีนั้น คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ เป็นผู้เรียบเรียง

ก่อนที่จะเสนอข้อคิดเห็นบางประการ ที่ได้จากการแปลครั้งนี้ ผู้เขียนจะขอเล่าถึงประสบการณ์การทำงานเสียก่อนว่า มีเหตุผลในการเลือกผลงานนิพนธ์สามเรื่องนี้ อย่างไร มีหลักการและขั้นตอนใดบ้างที่ยึดถือปฏิบัติในการแปล และมีความคิดเห็นที่สรุปได้จากการทำงานทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองจากภาษาแม่เป็นภาษาฝรั่งเศสในครั้งนี้อย่างไร

การที่ผู้เขียนตัดสินใจเลือกงานนิพนธ์สามเรื่องนี้ของสุนทรภู่จากผลงานทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนถึง 24 เรื่องนั้นก็เพราะผู้เขียนเห็นว่า ผลงานทั้งสามเรื่องนี้เด่นทั้งในแง่เนื้อหาและคำประพันธ์ และเหมาะที่จะเผยแพร่ให้ผู้อ่านต่างวัฒนธรรมได้รับรู้ถึงชีวิต ความเป็นอยู่ และแนวคิดที่จะสะท้อนสังคมไทยในอดีต นอกจากนี้ผู้เขียนยังประทับใจเป็นพิเศษในภาพความงามของธรรมชาติสองริมฝั่งน้ำ ภาพชีวิตความเป็นอยู่ในอดีตของชาวชนบท ที่สุนทรภู่บรรยายไว้ในนิราศสุพรรณ ด้วย

ในความคิดเห็นของผู้เขียน การแปลมิใช่การแปลตามตัวอักษร แต่คือการถ่ายทอดความคิด ความหมายของเนื้อหาด้วยภาษาที่กะทัดรัดสละสลวยและเป็นธรรมชาติ ผู้เขียนจึงเห็นว่า การแปลวรรณกรรมสุนทรภู่ออกเป็นภาษาฝรั่งเศสให้ได้ผล น่าจะต้องเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างคนไทยกับคนฝรั่งเศส ซึ่งเป็นเจ้าของภาษา และเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาแม่ของตนเป็นอย่างดี ในการแปลครั้งนี้ผู้เขียนจึงได้ทำงานร่วมกับ Anne Coudé du Foresto อดีตผู้เชี่ยวชาญจากสถานทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส ซึ่งเคยร่วมงานสอนกับผู้เขียนมาก่อน และปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศสที่โรงเรียนมัธยมฝรั่งเศสในประเทศไทย

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การทำงานแปล “ร่วม” กันนี้เริ่มตั้งแต่การกำหนดขั้นตอนการทำงานว่าใครทำงานร่วมกันอย่างไร ใกล้ชิดที่สุดช่วงใด เพื่อให้งานแปลนี้สามารถถ่ายทอดออกมาได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุดทั้งความรสของต้นฉบับเดิม กระบวนการหรือขั้นตอนการแปลที่ผู้ร่วมงานและผู้เขียนยึดถือปฏิบัติร่วมกันมี 6 ขั้นตอนดังนี้คือ

ขั้นตอนที่หนึ่ง ผู้เขียนจะอ่านข้อความภาษาไทยให้ตลอดหลายครั้งด้วยกัน เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาสาระหรือเรื่องราวโดยรวม ๆ ก่อน ทั้งนี้ก็เพื่อจะเตรียมตัวเตรียมใจได้ว่าจะเลือกภาษาสำนวนอย่างไรมาถ่ายทอดจึงจะเหมาะสม รวมทั้งหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เป็นเนื้อหาสาระของข้อความที่อาจจะต้องอธิบายขยายเพิ่มเติมไว้ก่อนด้วย

ขั้นตอนที่สอง หรือที่ผู้เขียนเรียกว่า “การแปลในรอบแรก” ผู้เขียนจะถ่ายทอด ปากเปล่า ข้อความในภาษาไทยออกเป็นภาษาฝรั่งเศสให้ชัดเจน และดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ผู้ร่วมงานซึ่งไม่รู้ทั้งเนื้อหาและภาษาไทยเลย เห็นภาพรวมและเข้าใจสาระสำคัญ โดยรวมเสียก่อน ต่อจากนั้นจึงค่อยทำงานร่วมกันเป็นตอน ๆ โดยให้ผู้ร่วมงาน สามารถลงมือเรียบเรียงเนื้อหาสาระเป็นภาษาฝรั่งเศสได้กระจ่างและถูกต้องตรงกับต้นฉบับในภาษาไทย มากที่สุด

ขั้นตอนที่สาม เป็นการตรวจสอบความถูกต้องเนื้อหาสาระของข้อความที่ผู้ร่วมงานเรียบเรียงเป็นภาษาฝรั่งเศสว่าสามารถถ่ายถอดน้ำเสียงและความคิดของต้นฉบับไทยมากที่สุดหรือยัง บ่อยครั้งที่เดียวที่ผู้เขียนต้องชี้แจงพร้อมให้รายละเอียด เพื่อให้ผู้ร่วมงานปรับปรุงข้อความ หรือเลือกใช้คำใหม่จนเป็นที่น่าพอใจที่สุด และบ่อยครั้งที่ผู้ร่วมงานคิดว่า ภาษาฝรั่งเศสของตนยังสื่อความไม่สมใจ ก็จะหยุดถามหรือไม่ก็ขอให้ผู้เขียนอธิบายเพิ่มเติม เพื่อชัดเจนสำนวน หรือเลือกใช้คำและสำนวนอื่นที่เหมาะสมกว่า

ขั้นตอนที่สี่ เป็นช่วงที่ผู้ร่วมงานชาวฝรั่งเศส จะนำร่างที่แปลนั้นไปเรียบเรียงและแก้ไขให้เป็นภาษาฝรั่งเศสที่ดีที่สุดตามลำพัง

ขั้นตอนที่ห้า หรือรอบก่อนสุดท้ายผู้ร่วมงานจะนำข้อความที่เรียบเรียงใหม่แล้วมาอ่านให้ผู้เขียนฟังเพื่อตรวจสอบกับต้นฉบับภาษาไทย หากมีข้อความที่แปลคลาดเคลื่อน หรือบกพร่องไปไม่ตรงตามต้นฉบับผู้เขียนจะขอให้ผู้ร่วมงานแก้ไขชัดเจนสำนวน ซึ่งนับว่าเป็นการช่วยเหลือและตรวจสอบความสมบูรณ์ของการแปลไปในตัว

ขั้นตอนที่หก เป็นการอ่านบททวนต้นร่างที่พิมพ์เรียบร้อยแล้ว การอ่านบททวนนี้ ต่างฝ่ายจะทำโดยลำพัง และจะทิ้งช่วงเวลาประมาณ 10 วัน การทิ้งช่วงเวลากางแบบนี้ เป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะช่วยให้มองเห็นข้อบกพร่อง ผิดพลาด และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะช่วยให้มีความเห็นและความรู้สึกที่แตกต่างไปจากเดิม แม้สำนวน ภาษาก็สามารถชัดเจนเปลี่ยนแปลงให้สละสลวยแนบเนียนยิ่งขึ้นการอ่านบททวนต้นร่างที่พิมพ์แล้วนี้ จึงนับเป็นการแปลใน “รอบสุดท้าย”

ในการทำงานร่วมกันครั้งนี้ ทั้งผู้ร่วมงานและผู้เขียนต่างก็ได้เรียนรู้ประสบการณ์จากวิถีทำงานเป็นทีมหรือเป็นคู่ที่มีคุณค่ายิ่งสำหรับผู้เขียนเอง นอกจากจะได้เรียนรู้ว่าการถ่ายทอดข้อความที่เขียนในภาษาแม่ ออกเป็นภาษาหนึ่งนั้น ความเข้าใจเป็นหลักเบื้องต้นของการแปล ความสำคัญของการแปลจึงอยู่ที่การตีความต้นฉบับหรือการอ่านให้แตกโดยสามารถจับได้ทั้ง “อรรถ” และ “รส” ยังเป็นการแปลเพื่อเผยแพร่ศิลปะการประพันธ์และความคิดที่สะท้อน สังคมใดสังคมหนึ่งให้สมาชิกอีกสังคมหนึ่งได้รู้จักนั้น การตีความและการถ่ายทอดย่อม จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างทาง ด้านเชื้อชาติ วัฒนธรรม การศึกษา และความคิดด้วย นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้เรียนรู้ด้วยว่า แม้เนื้อหาสาระจะเป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีอยู่ และเกิดขึ้นในบ้านเมืองของเราเอง ก็ยังมีรายละเอียดอีกมากที่ผู้เขียนไม่มีความรู้ครอบคลุมได้หมดสิ้น จึงจำเป็นต้องขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหลายฝ่ายด้วยกัน

จากประสบการณ์ครั้งนี้ ผู้เขียนได้ตระหนักด้วยว่า การที่จะทำงานแปลให้ได้ดีนั้น การทำงานร่วมกันระหว่างคนไทยกับคนต่างประเทศเจ้าของภาษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง จริงอยู่ผู้เขียนสามารถเข้าถึงอรรถและรสของกวีนิพนธ์ที่เป็นต้นฉบับได้ แต่การถ่ายทอดออกเป็นภาษาฝรั่งเศสให้มีความใกล้เคียงกับต้นฉบับ เป็นสิ่งที่ผู้เขียนทำไม่ได้ เพราะไม่ว่าจะเป็นการเลือกใช้คำ สำนวน โครงสร้างประโยค ท่วงทำนองการเขียนหรือการเรียงลำดับความคิด ผู้เขียนย่อมทำได้ไม่เหมาะสม ไม่ไพเราะ และไม่เป็นที่นิยมชมชอบเท่าเจ้าของภาษาในทัศนะของผู้เขียน ข้อสรุปที่ได้จากการทำงานแปลครั้งนี้ แตกต่างจากประสบการณ์ที่เคยมีมาก่อน ซึ่งเป็นการแปลคนเดียวเต็มรูป แล้วจึงให้เจ้าของภาษาต่างประเทศช่วยตรวจทานให้ การแปลด้วยวิธีนี้ ผู้เขียนเห็นว่ามีความสอดคล้องประดีกัน ประเด็นแรก เกิดจากความสามารถที่มีขีดจำกัดในการใช้ภาษาต่างประเทศของผู้เขียน โดยเฉพาะการเลือกคำเพื่อสื่อความหมาย และลีลาที่ใช้ในการเรียบเรียง ส่วนประเด็นหลังก็คือ ชาวต่างประเทศที่ตรวจข้อความฉบับแปลก็จะคำนึงถึงแต่เรื่องความถูกต้องของการใช้ภาษา ซึ่งบางครั้งก็มีความจำเป็นทำให้อรรถและรสไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เท่าต้นฉบับ

เพื่อให้ผู้อ่านเห็นรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหา และวิธีการแปลจากประสบการณ์ครั้งนี้ ผู้เขียนขอยกตัวอย่างตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การถอดคำประพันธ์ร้อยกรอง
2. ความแตกต่างทางด้านภาษา
3. ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม

1. การถอดคำประพันธ์ร้อยกรอง

ผู้เขียนตระหนักอยู่เสมอว่า การถอดคำประพันธ์ร้อยกรองจากภาษาไทยออกเป็นภาษาฝรั่งเศสนั้น ย่อมจะต้องมีข้อจำกัดอยู่สองประการด้วยกัน ประการแรก การถอดเสียงและจังหวะจะสมบูรณ์ครบถ้วนได้ยาก เพราะระบบเสียงในภาษาฝรั่งเศสไม่มีระดับเสียงสูงต่ำของวรรณยุกต์อย่างไทย ประการที่สองแบบแผนอันหลักเกณฑ์ของกวีนิพนธ์ในภาษาฝรั่งเศสนั้นแตกต่างจากของไทยโดยสิ้นเชิงเพราะฉะนั้นการแปลจึงแปลเป็นกลอนเปล่า คือพยายามรักษาหน่วยการแปลไว้ในระดับวรรคต่อวรรคและบรรทัดต่อบรรทัด โดยพยายามรักษา ระเบียบการเรียงความคิดไว้ให้ตรงกับต้นฉบับที่สุด ทั้งนี้ผู้เขียนได้อธิบายและชี้แจงให้ผู้ร่วมงานได้เห็นว่าคุณลักษณะเด่นของบทกวีที่จะแปลทั้งสองประเภทคือโคลงสี่และกลอนแปลนั้นจะอยู่ที่เสียง จังหวะและสัมผัส โดยเฉพาะสัมผัสในทั้งที่เป็นสัมผัสสระและสัมผัสอักษร เพื่อให้ผู้ร่วมงานเข้าใจและสามารถถ่ายทอดข้อความออกเป็นภาษาฝรั่งเศสที่ไพเราะตามลักษณะคำประพันธ์ร้อยกรองหรือร้อยแก้วก็ร้อยกรองแบบภาษาฝรั่งเศสได้ครบถ้วน และมีคุณค่าที่เทียบเท่ากับต้นฉบับมากที่สุด ดังตัวอย่างที่จะยกมาประกอบต่อไปนี้

ต้นฉบับ โคลงนิราศสุพรรณ

ยลศอกยามเศร้ายิ่ง	ทรวงเย็น
คิดสุดขัดแสนเงิน	โศกใจ
หวนหนาวอยากนึกเห็น	หน้าแห่ง นื่องเส
ดวงจิตเคียดจากได้	จึงคืนจำโดย
	(โคลงบทที่ ๒๕๒)

ฉบับแปล

Je regarde la fleur nommée tristesse, et ma tristesse augmente
 Et plus j'y pense plus je me rends malade
 J'évoque ton visage et mon être se glace
 M'empêcher d'y penser, c'est déchirer mon coeur.
 (klông 292)

ต้นฉบับ เพลงยาวถวายโอวาท

“อันความคิดวิथाเหมือนอาวุธ ประเสริฐสุดซ่อนใส่เสียในฝัก
สงวนคมสมนี้ใครอีกอีก จึงค่อยชักเชือดมันให้บรรลัย”

ต้นฉบับแปล

“Posséder un savoir, c’est posséder une arme.
Il est inutile de l’arborer.
Mais en présence d’un hâbleur, dégainez-le,
Vous réduisez ce fat en lui clouant le bec.”

จากตัวอย่างสุดท้ายข้างบนนี้ การแปลยังคงเป็นแบบกลอนเปล่าที่พยายามเก็บความหมายไว้ในระดับวรรคต่อวรรคเหมือนตัวอย่างแรกจะต่างกันก็ตรงที่รูปแบบที่ใช้เป็นรูปแบบการเรียงคำในภาษาฝรั่งเศสที่เหมือนกันได้ช่วยให้เนื้อหา รสชาติและบรรยากาศใกล้เคียงกับต้นฉบับมาก

2. ความแตกต่างทางด้านภาษา

เนื่องจากภาษาไทยและภาษาฝรั่งเศสมีรูปแบบที่แตกต่างกันมาก จึงทำให้ต้องมีการปรับโครงสร้างในระดับประโยค และเรียงลำดับความคิดในฉบับแปลเสียใหม่ โดยใช้รูปแบบของภาษาที่ผู้อ่านคุ้นเคย การปรับรูปแบบภาษาดังกล่าวนี้ นอกจากจะช่วยให้สามารถถ่ายทอดความคิดของต้นฉบับได้เต็มที่แล้วยังช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้โดยไม่ผิดพลาดอีกด้วย

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการปรับโครงสร้างในระดับประโยคเกี่ยวกับการปรับระเบียบวิธีเรียงคำในประโยค และการเก็บความเฉพาะใจความสำคัญ

ตัวอย่างการปรับระเบียบวิธีเรียงคำในประโยค

ต้นฉบับ

นिरาตเป็นกลอนที่แต่งเวลาเดินทางไกลที่มักต้องไปทางเรือหลาย ๆ วันทำให้มีเวลาว่างมาก จนน่าเบื่อ จึงได้มีการเขียนกลอนเพื่อฆ่าเวลา

ฉบับแปล

Le nirat est un poème composé durant un parcours en
bateau sur les voies d’eau, pour occuper les longues
heures du voyage.

จากตัวอย่างข้างบนนี้จะเห็นได้ชัดว่า โครงสร้างในประโยคของฉบับแปลต่างจากต้นฉบับมาก ระเบียบวิธีเรียงคำในประโยคภาษาฝรั่งเศสทำให้ต้องปรับวิธีเสนอความคิดใหม่ ตลอดจนต้องปรับวิธีเรียงคำในวลีด้วย

ต้นฉบับ

เนื้อเรื่องในนิราศสุพรรณบรยายถึงการเดินทางไปสุพรรณบุรีเพื่อหาแร่ หรือปรอท ซึ่งเชื่อกันกันว่าเป็นแร่ที่ทำให้กลายเป็นทองคำได้ ชีวิตของสุนทรภู่ในช่วงที่เดินทางไป สุพรรณบุรี ตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่สาม อันเป็นช่วงซึ่งกวีเอกกำลังตกทุกข์ได้ยากหมดที่พึ่ง เนื่องจากไม่เป็นที่โปรดปราน จึงคิดหวัง ที่จะเล่นแร่แปรธาตุ เพื่อให้พ้นจากความยากจน

ฉบับแปล

Le voyage à Su-phan a pour objet la quête d’un hypothétique minerais aurifère qui pourrait rendre la richesse au poète tombé dans la pauvreté lorsqu’il perdit la faveur royale sous le règne de Rama III.

จะเห็นได้ว่า จากตัวอย่างข้างบนนี้ การปรับระเบียบวิธีการเรียงคำในฉบับแปลเสียใหม่เป็นสิ่งจำเป็น เพราะโครงสร้างของประโยคแตกต่างกัน การถ่ายทอดเพื่อเก็บความให้ได้ครบ จึงต้องปรับตามลักษณะโครงสร้าง ภาษาฝรั่งเศส เช่น การเปลี่ยนจากวลีไทยออกเป็นประโยค การปรับเพราะความความหมายของคำกริยาบังคับ อยู่เป็นต้น

ตัวอย่างการเก็บความเฉพาะใจความสำคัญของประโยค

ต้นฉบับ

สุนทรภู่ หรือ พระสุนทรโวหาร เกิดเมื่อวันจันทร์ เดือน 8 ขึ้น 1 ค่ำ ปีมะเมีย จุลศักราช 1148 ตรงกับวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ.2329 ณ บริเวณด้านเหนือของพระราชวังหลัง (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสถานีรถไฟ บางกอกน้อย)

ฉบับแปล

Il est né le 26 juin 1786 (ère bouddhique 2328) dans le Palais du Frère du Roi, situé à l'emplacement actuel de la gare de Bangkok Noi.

เนื่องจากได้มีการกล่าวถึงกวีในย่อหน้าแรกว่า สุนทรภู่ หรือพระสุนทรโวหารมา ก่อนแล้ว เมื่อมาเรียกซ้ำอีกในย่อหน้าถัดมา จึงได้ละไว้ และใช้สรรพนาม "il" แทนเช่นเดียวกับวันเดือนปีเกิดไทยที่ไม่ได้แปล เพราะคิดว่าวันเดือนปีเกิดตามปฏิทินสากลให้ ความหมายครบถ้วนแล้ว

ต้นฉบับ

เนื่องจากในยุคนั้น โอรสกษัตริย์จะต้องเรียนรู้ "ศิลปศาสตร์" อันเป็นศาสตร์ที่เตรียมพร้อมสำหรับการปกครองบ้านเมือง

ฉบับแปล

A cette époque, on considérait que l'éducation d'un prince devait lui faire acquérir le Silapasaat, c'est-à-dire des connaissances générales et militaires le préparant à gouverner.

การขยายความเพื่ออธิบายว่า ศิลปศาสตร์ คืออะไร เป็นสิ่งจำเป็นในฉบับแปลเพราะจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในรายละเอียดซึ่งบางครั้งเป็นที่รู้จักกันดีแล้วในภาษาต้นฉบับ แต่ผู้อ่านเป็นชาวต่างประเทศนั้นไม่สามารถเข้าใจได้

ส่วนการเรียงลำดับความคิดนั้น มีความจำเป็นมากเช่นกัน เพราะผู้ร่วมงานตั้งข้อสังเกตว่าข้อความภาษาไทยในบทนำบางครั้งขาดความต่อเนื่องทางความคิดและบางครั้งก็ซ้ำซ้อน จึงต้องเรียบเรียงความคิดเสียใหม่ให้เป็นรูปแบบที่ใช้กันในภาษาฝรั่งเศส ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างข้อความจากบทนำเรื่อง พระอภัยมณี จะเห็นได้ว่าข้อความส่วนใหญ่จากย่อหน้าแรกถูกยุบมารวมไว้กับย่อหน้าที่สองเป็นการเปลี่ยนทำนองการเขียนตามแบบภาษาฝรั่งเศส ที่ต้องการให้เนื้อหาของย่อหน้าแรกให้รายละเอียดเกี่ยวกับความเป็นมาของนิทานคำกลอนเรื่องพระอภัยมณี เสียก่อนแล้วจึงบรรยายถึงเนื้อหา โดยเฉพาะในย่อหน้าถัดไป

ต้นฉบับ

พระอภัยมณีเป็นคำกลอน เรื่องที่ยาวที่สุดของสุนทรภู่ นับเป็นตอน ๆ ได้ถึง 64 ตอน นับเป็นวรรณกรรมชิ้นเอก ซึ่งสุนทรภู่อใช้เวลาเขียนกว่า 20 ปี โดยแต่งเพื่อขายฝึปากเลี้ยงตนเอง เนื้อหาของนิทานเรื่องนี้มีลักษณะแปลกไปจากเรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ เรื่องอื่นซึ่งเป็นที่นิยมเขียนกันในยุคนั้น กล่าวคือตัวละครเอกคือพระอภัยมณี ไม่ชำนาญการสู้รบหรือการใช้อาวุธอื่นใด หากแต่ชำนาญการเป่าปี่ ส่วนศรีสุวรรณซึ่งเป็นตัวละครรองลงมา แม้จะเก่งในทางรบพุ่ง อาวุธที่ใช้ก็เป็นเพียงกระบองเท่านั้น นอกเหนือไปจากนี้ ตัวละครฝ่ายหญิงยังมีความรู้ความสามารถในการทำศึกสงครามลักษณะเช่นนี้ต่างไปจากตัวละครเอกฝ่ายหญิงในเรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ ทั่ว ๆ ไปอย่างเห็นได้แจ่มชัด อนึ่งในตอนท้ายเรื่องแทนที่พระอภัยจะได้ครองคู่กับนางสุวรรณมาลี และนางละเวงอย่างมีความสุขพร้อมกลับปรากฏว่าสุนทรภู่อำหนดให้ตัวละครเอกเหล่านี้หาความสุขด้วยการออกบวชนับว่าต่างไปจากเรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ ทั่วไป อย่างเห็นได้ชัดอีกประการหนึ่ง

นอกจากนี้เนื้อหาของเรื่องพระอภัยมณียังสามารถแบ่งออกได้เป็นตอน ๆ แต่ละตอนมีเนื้อหาสนุกสนานชวนแก่การติดตาม มีของวิเศษ สัตว์วิเศษและมีสิ่งมหัศจรรย์ต่าง ๆ นานา อันเป็นสาเหตุให้นิทานเรื่องพระอภัยมณี เป็นที่นิยมอ่านกันอย่างแพร่หลายในยุคนั้นของนักอ่านจากทุกระดับ กล่าวกันว่าเรื่องพระอภัยมณีของสุนทรภู่นับเป็นวรรณคดีไทยเรื่องแรกที่กล่าวถึงวัฒนธรรมฝรั่ง

ฉบับแปล

Il a fallu plus de 20 ans au poète Sunthorn P-hu pour composer son chef-d'oeuvre, Pra Ap-hai à épisodes en vers (64 épisodes), qu'il écrivit pour assurer sa subsistance sous le règne de Rama III.

Ce roman eut immédiatement un très grand succès populaire parce que les princes qui en sont les héros ne sont pas les traditionnels guerriers, que les héroïnes au contraire se révèlent capables de faire la guerre, et que les personnages principaux, à la fin du roman, renoncent à leur bonheur matériel pour mener la vie retirée des bonzes. Chaque épisode en outre présente des événements surnaturels, des animaux étranges, et toutes sortes de fantaisies qui captivent non seulement le public populaire, mais aussi la cour. On considère également cette oeuvre comme la première de la littérature thaïlandaise qui traite des coutumes occidentales.

ส่วนตัวอย่างจากบทนำข้างล่างนี้ ผู้ร่วมงานคิดว่า เนื้อหาข้อความต่อเนื่องทางความคิด จึงต้องปรับลำดับย่อหน้าเสียใหม่โดยเอาย่อหน้าที่สามขึ้นมาเป็นย่อหน้าที่สอง เพื่อให้เนื้อหาเชื่อมโยงกันและทำให้ความคิดที่เสนอไว้ในย่อหน้าที่สามมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาที่เสนอในย่อหน้าที่สี่ นอกจากนี้แล้วผู้ร่วมงานยังตั้งข้อสังเกตการใช้คำเชื่อม “ต่อมา” ในย่อหน้าที่สี่ด้วยว่า ในแง่ตรรกวิทยาของผู้ร่วมงานแล้วขัดแย้งมากเพราะเนื้อหาไม่มีความสัมพันธ์กันเลยในเมื่อประโยคแรกพูดถึงการศึกษาและประโยคต่อมาพูดถึงความรักที่เป็นสาเหตุให้สุนทรภู่ออกบวช

ต้นฉบับ

1. “สุนทรภู่” หรือ สุนทรโวหารเป็นกวีเอกของไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ท่านได้สร้างสรรค์ผลงานกวีนิพนธ์อันมีคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์ไว้เป็นมรดกทรัพย์สินทางปัญญาของชาติสืบทอดมาจนถึงปัจจุบันนี้เป็นจำนวนมาก

2. สุนทรภู่ หรือพระสุนทรโวหาร เกิดเมื่อวันจันทร์ เดือน 8 ขึ้น 1 ค่ำ ปีมะเมีย จุลศักราช 1148 ตรงกับวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2529 ณ บริเวณด้านเหนือของพระราชวังหลัง (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสถานีรถไฟบางกอกน้อย) สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพพระนิพนธ์ไว้ว่า บิดามารดาของสุนทรภู่

ชื่อรูปภาพใดไม่ปรากฏ จะมีถิ่นกำเนิด ณ ที่ใดไม่เป็นที่กระจ่างชัดคงทราบจากผลงานของท่าน กล่าวได้ว่าบรรพบุรุษทางบิดาเป็นชาวพระนครศรีอยุธยาแล้วอพยพไปตั้งถิ่นฐานที่ตำบลบ้านกร่ำ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ต่อมาบิดาและมารดาของสุนทรภู่เลิกร้างกัน บิดาออกไปบวชจำพรรษาที่วัดป่า ตำบลบ้านกร่ำ อำเภอแกลง ส่วนมารดาเข้าใจว่าเป็นข้าหลวงในพระราชวังหลังมาก่อน ได้รับราชการเป็นพระนมของพระองค์เจ้าหญิงจกมล พระธิดาในกรมพระราชวังบวรสถานพิมุข สุนทรภู่อิงอยู่ในพระราชวังหลังและถวายตัวเป็นข้าในกรมพระราชวังบวรสถานพิมุขมาตั้งแต่ยังเยาว์

3. เรื่องราวเกี่ยวกับประวัติและผลงานของท่านสุนทรภู่นั้น มีผู้ศึกษากันคว้าวิเคราะห์วิจารณ์ไว้เป็นจำนวนมาก และในปัจจุบัน สถานศึกษาก็มีหลักสูตรการเรียนวิชา "ชีวิตและงานของสุนทรภู่" ในระดับอุดมศึกษาและในระดับมัธยมศึกษา ประถมศึกษา ก็มีการศึกษาประวัติและผลงานของท่านสุนทรภู่ นับได้ว่า "สุนทรภู่เป็นกวีของปวงชน" โดยแท้

4. "สุนทรภู่" ได้รับการศึกษาเบื้องต้นที่วัดศรีสุดาราม ในคลองบางกอกน้อย ต่อมาได้ลอบรักใคร่กับหญิงในวังหลัง ชื่อจัน จึงต้องโทษเวณจำ จนถึง พ.ศ.2349 กรมพระราชวังบวรสถานพิมุขถึงวาระแล้ว จึงพ้นโทษ

ฉบับแปล

1. Sunthorn P-hu ou Pra Sunthorn Woharn fut le poète le plus illustré sous le règne des 4 premiers souverains de dynastie Chakri (Rattanakosine). Il est l'auteur de nombreuses oeuvres littéraires de grande qualité qui font partie du trésor intellectuel national.

2. Sa biographie et ses oeuvres n'ont cessé de stimuler chercheurs et critiques. Elles figurent encore au programme des écoles, du primaire à l'université. Ainsi peut-on affirmer que Sunthorn P-hu est le poète de toute la Nation.

3. Il est né le 26 juin 2321 (1786) dans le Palais du Frère du Roi, situé à l'emplacement actuel de la gare de Bangkok Noi. L'identité des parents de Sunthorn P-hu n'est pas connue. On ne sait d'où ils étaient originaires, mais certains indices dans l'oeuvre du poète permettent de supposer que ses aieuls paternels étaient d'Ayuthaya et se sont établis par la suite dans la province de Rayong, où ils se sont séparés. Après le divorce, son père devint bonze dans un monastère de Rayong. Quant à sa mère, elle retourna au Palais du Frère du Roi où elle reprit le rôle de suivante qu'elle avait probablement avant son mariage. C'est ainsi que Sunthorn P-hu fut, dès son enfance, présenté au prince.

4. Sunthorn P-hu fit ses études au Wat Si Sudarame, à Bangkok Noi. Il s'éprit d'une des suivantes du palais, Tchane. Mais comme il était interdit de courtiser les jeunes femmes qui remplissaient ces fonctions, il fut emprisonné. Ce n'est qu'à la mort du prince qu'il retrouva sa liberté.

การปรับโครงสร้างทั้งคำและความคิดตั้งที่กล่าวมาแล้วนี้ เป็นพื้นฐานสำคัญของการแปลระหว่างภาษาสองภาษาที่มีรูปแบบแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง การปรับไม่ว่าจะในระดับประโยค หรือความคิดนั้นจะคำนึงเฉพาะความแตกต่างทางด้านภาษาอย่างเดียวไม่ได้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างอันเนื่องมาจากตรรกะทางความคิดด้วย

3. *ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม* เนื่องจากสังคมหนึ่งๆย่อมจะมีวัฒนธรรมต่างกันไปตามลักษณะความรู้ ความคิดและทัศนคติที่ถ่ายทอดกันต่อ ๆ มา ฉะนั้นการแปลจึงต้องคำนึงถึงสภาวะแวดล้อมทางสังคมที่แตกต่างกันนี้ด้วย เพราะความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ จะช่วยให้การถ่ายทอดจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากประสบการณ์การแปลส่วนตัว ผู้เขียนขอตั้งข้อสังเกตดังต่อไปนี้คือ

ก. *การถอดชื่อเฉพาะ* การถ่ายทอดชื่อเฉพาะในภาษาไทยออกเป็นภาษาฝรั่งเศสนั้น มีความยุ่งยากด้วยเหตุผลสองประการประการแรก ภาษาไทยและภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่ต่างตระกูลกัน การออกเสียงจึงต่างกันโดยสิ้นเชิง และประการที่สอง การถอดเสียงอ่านจะยึดอยู่ที่ตัวเขียนหรือการถอดแต่เสียง นอกจากนี้แล้ว การอ่านออกเสียงตามภาษาอังกฤษที่คนส่วนใหญ่มักนิยมและเคยชินก็สร้างความสับสนได้อีกด้วย ดังนั้นผู้เขียนจึงถอดชื่อเฉพาะโดยการสะกดด้วยตัวอักษรที่ให้เสียงที่ใกล้เคียงที่สุดเท่าที่จะทำได้เช่น ชื่อ ของสุนทรภู่ หากเขียนตามภาษาอังกฤษว่า Sunthorn Phu ในภาษาฝรั่งเศสจะออกเสียงว่า สุนทรฟู เพราะ ในภาษาฝรั่งเศสออกเสียง ฟ ดังนั้นเพื่อให้ได้เสียงที่ใกล้เคียงจึงได้ถอดดังนี้ Sunthorn P-hu หรือชื่อ พระอภัยมณี ก็จะถอดเป็น Pra Ap-hai Mani เพื่อไม่ให้คนฝรั่งเศสออกเสียงว่า พระอไฟมณี เป็นต้น ชื่อตัวละครอื่น ๆ เช่น ศรีสุวรรณ หรือสินสมุทรก็จะถอดว่า Sisuwan และ Sinesamout

ข. *การแปลราชาศัพท์* ภาษาฝรั่งเศสไม่มีการใช้ราชาศัพท์เหมือนในภาษาไทยการแปลจากภาษาไทยออกเป็นภาษาฝรั่งเศสจึงไม่มีปัญหา ทางด้านคำหรือโครงสร้างที่อาจจะเป็นปัญหาที่คงจะได้แก่พระนามทั้งหลาย เช่น เมื่อกล่าวถึงพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว การแปลจะเลี่ยงไปใช้พระนามที่เป็นที่รู้จักในภาษาต่างประเทศคือ Rama III หรือในตอนที่กล่าวถึงว่าในรัชกาลที่ 4 สุนทรภู่ได้กลับเข้ารับราชการในพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้เขียนแปลว่า Sous le règne de Rama IV il revient au palais et entre au service du frère du Roi. Le frère du Roi ในประโยคนี้จึงหมายถึงพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวนั่นเอง และในเรื่อง เพลงยาวถวายโอวาท ข้อความในภาษาไทยระบุว่า เรื่องนี้สุนทรภู่แต่งขึ้นเพื่อถวายสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหามาลาและเจ้าฟ้าปิ๋ว พระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระอนุชาต่างพระมารดา ในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว แทนการถอดชื่อเฉพาะทั้งหมดนี้ ผู้เขียนใช้วิธี เก็บความและแปลว่า cette oeuvre est dédiée par Sunthorn P-hu à deux demi-frères du Roi Rama III.

ค. *ขนบธรรมเนียมประเพณี* ในการแปลจากภาษาเมื่อออกเป็นภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องคำนึงถึงขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่างกันด้วย ด้วยเหตุนี้เวลาแปลจึงต้องตัดเดิมข้อความให้ต่างไปจากเดิม หากเป็นสิ่งที่ผู้อ่านฉบับแปลไม่คุ้นเคยหรือเป็นเรื่องซึ่งไม่เป็นที่รู้จักในประเพณีของผู้อ่านฉบับแปลหรือเมื่อไม่สามารถจะหาคำมาเทียบเคียงกันได้ เช่น เมื่อพูดถึงพิธีโกนจุก ในภาษาฝรั่งเศสไม่มีคำศัพท์เฉพาะ จำเป็นต้องอธิบายให้เข้าใจจนเห็นภาพชัดว่า Pour célébrer le début de l'adolescence, la cérémonie lors de laquelle on coupe la longue mèche de cheveux qui orne le crâne rasé des enfants et qui est censée écarter les mauvais esprits. นอกจากนี้แล้วความแตกต่างทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยกับของฝรั่งเศส ยังมีรายละเอียดอีกมากจะขอยกตัวอย่างมาประกอบดังนี้ เรื่องแรกได้แก่ การนับญาติเป็นที่หรือน้องอายุแก่หรืออ่อนกว่ากัน ซึ่งค่อนข้างจะสำคัญในวัฒนธรรมไทย ในวัฒนธรรมฝรั่งเศสกลับไม่ให้ความสำคัญเลย เรื่องที่สองได้แก่วัฒนธรรมระหว่างศิษย์กับครู ผู้ร่วมงานตั้งข้อสังเกตว่า ทำไมสุนทรภู่จึงอาจหาญกล้าในการเขียนเพลงยาวถวายโอวาท ไม่เกรงอาญาหรือจึงได้เขียนสั่งสอนเจ้าฟ้า ผู้เขียนจึงได้ชี้แจงว่า ความเคารพและความผูกพันระหว่างศิษย์กับครูในวัฒนธรรมไทยนั้นลึกซึ้งและสุนทรภู่ก็เขียนเรื่องนี้ในฐานะภู่ที่มีความหวังดีกับศิษย์นั่นเองเรื่องที่สามเป็นความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมที่มีผลต่อการเลือกใช้คำในการถ่ายทอดความหมายของโคลงใน นิราศสุพรรณ โคลง

บทที่ 286 วรรคสุดท้ายของบทที่สามความว่า “*ห้วงหาด แสงแสง*” กว่าจะอธิบายให้ผู้ร่วมงานเข้าใจและเห็นภาพว่าหาดน้ำในแม่น้ำยามน้ำลดเมื่อหน้าแล้งนั้นต่างจากหาดทรายที่แห้งเพราะถูกน้ำทะเลซัดเป็นระยะ ก็ต้องแก้คำครั้งแรกแล้วครั้งเล่าจนท้ายสุดเมื่อร่วมงานเรียบเรียงว่า *sur le rivage à sec* แทน *sur la berge desséchée* นั้นแหละ ผู้เขียนจึงแน่ใจว่าเป็นภาพเดียวกันและในโคลงบทที่ 291 บทสุดท้ายความว่า “*ถามไปได้กระจุกระจี้ กระจะแค้นแค้นหอม*” ที่ก๊วจะได้ข้อความที่ถูกต้องก็ผู้เขียนว่า *Les doux mots chuchotés, nos baisers, ton parfum.* ก็ต้องชี้แจงและอภิปรายกันอยู่นานว่า การพลอตรีระหว่างชายหญิงในวัฒนธรรม ฝรั่งเศสนั้นต้องแตกต่างจากของไทยแน่ เพราะคู่รักชาวฝรั่งเศสนั้นจูบปากกันในขณะที่ชายไทยใช้จมูกหอมแก้มหญิงคนรัก เรื่องสุดท้ายเป็นข้อคิดที่ได้จากการแปลข้อความในเรื่อง เพลงยาวถวายโอวาทที่สุนทรภู่ต้องการชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของไมตรีและอำนาจเงินว่า

ปราถนาสารพัดในปฐพี เอาไมตรีแลกได้ตั้งใจจง
 คำปราศทานว่าเหล็กแข็งกระด้าง เอาเงินจ้างอ่อนตามความประสงค์

ผู้ร่วมงานถอดข้อความนี้ด้วยความซัดแย้งและไม่เข้าใจว่า ความเป็นมิตรจะช่วยให้สมความปรารถนาได้อย่างไรกันและเงินนั้นจะมีอำนาจถึงกับบันดาลให้ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นจริงสมความปรารถนาได้จริงหรือ จะเป็นไปได้หรือไม่ที่ในวัฒนธรรมอื่นนั้น ไมตรีและเงินหาได้มีความสำคัญ หรืออำนาจดั่งที่มีและเป็นอยู่ในวัฒนธรรมไทยไม่ ต่อเมื่อผู้เขียนได้อธิบายจนเข้าใจว่าในสังคมไทยนั้นบางครั้งความรักพวกพ้องทำให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกันโดยไม่มีขีดจำกัดโดยไม่คำนึงถึงว่าจะไปผิดอะไรถูกก็มี ผู้ร่วมงานจึงแปลสุภาษิตนั้นออกมาได้ว่า

“*Tout souhait peut être exaucé si on a l'amitié
 Et l'argent qui, disaient nos ancêtres, peut tout même, amollir le fer.*”

ประสบการณ์และข้อคิดบางประการที่ได้เสนอมาข้างต้นนี้ เป็นสิ่งที่ผู้เขียนประสบด้วยตัวเองในการแปลงาน “*จีนใหญ่*” ครั้งแรกในชีวิต ดังนั้นเนื้อหาจึงอาจจะเป็นเรื่องพื้นฐานมากสำหรับผู้่านบางท่านที่มีประสบการณ์จากงานแปลมากกว่าผู้เขียนจึงหวังว่าจะได้รับคำวิจารณ์ที่เป็นประโยชน์จากผู้อ่านหรือนักแปลอาชีพ เพื่อที่ว่าข้อคิดอันหลากหลายจากประสบการณ์ที่ต่างกันจะเป็นแนวทางให้ผู้เขียนได้พัฒนาการทำงานแปลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

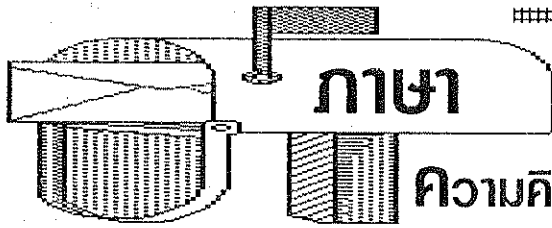

กรมสรรพากร

คำขวัญกรมสรรพากร

ภาชีของท่าน ช่วยสร้างสรรค์ชาติไทย

สนับสนุนโครงการโดย **วัฒนาพานิช** **สำราญราษฎร์**

ความคิดถ่ายทอดออกเป็นคำพูด

อัศรา ชาติบุตร

มีภาษานับได้กว่า 6,000 ภาษาในโลก หมายความว่ามนุษย์เรามีวิธีคิดถึง 6,000 กว่าภาษาด้วยหรือ?

เมื่อตัวละครฝรั่งเศส Fantasia ร้องเพลงกล่าวถึงพระจันทร์ La Lune, ความรัก l'Amour และความตาย la Mort

พระเอกชาวเยอรมันจะร้องว่า "Le" Lune "La" Amour และ "Le" mort คือใช้ article เพศต่างกัน (ในภาษาเยอรมันคำเหล่านี้เพศต่างกับภาษาฝรั่งเศส ผู้ถอดความ) ในขณะที่คนฝรั่งเศสตี๋ไวน์แดง คนอิตาเลียนกับชาวกรีกจะเมาด้วยไวน์ "คำ" ในขณะที่ชาวตะวันตกเห็นความแตกต่างของท้องฟ้าสีฟ้า และใบไม้สีเขียว คนญี่ปุ่นจะใช้สีเดียวกันเมื่อพูดถึงท้องฟ้า ทะเล และหญ้า ในขณะที่ชาวสเปนมีสรรพนามหลายแบบเพื่อใช้เรียกคนสนิทกันหรือคนที่ไม่สนิท และเมื่อหมายถึงคนเดียวหรือหลายคน คนอังกฤษใช้ you ในทุกกรณี ในเมื่อสำนวนมีความหลากหลายเช่นนี้ มนุษย์โลก "คิด" ด้วยวิธีเดียวกันหรือเปล่า

สำหรับ Plato นักปราชญ์กรีก ความคิดมาก่อนภาษา เนื่องจก "คำ" นั้นเป็นการเลียนแบบความจริง ดังนั้น theos หรือพระเจ้ามาจากคำภาษากรีก thein (ความเชื่อเรื่อง "พระเจ้า" มีมาก่อนที่จะมีภาษา ผู้เขียน) การที่ดวงดาวหมุนอยู่ตลอดเวลา กลายเป็นความเชื่อเรื่อง "พระเจ้า" ขึ้นมาได้

ความคิดจึงเป็นเสมือนภาษาเป็นรูปร่างได้ด้วยบรรจภาษา ทั้งอิสระและเสรี อย่างเช่นที่ Rivarol ใช้คำว่า "ความคิดก็คือเสื้อผ้าอาภรณ์" เพื่อจะทำให้เป็นวัตถุขึ้นมา แต่หากถอด "เสื้อผ้าอาภรณ์" นี้ออก และคิดโดยไม่ใช้ภาษามาช่วย จะรู้เรื่องได้อย่างไร อันที่จริงหากเด็กเล็ก ๆ (in-fans หมายถึงคนที่ยังไม่พูด) เข้าถึงความคิดได้ต่อเมื่อเข้าใจภาษา ก็เป็นเพราะว่าไม่มีความคิดใดที่อยู่ได้โดยไม่มีภาษาเข้ามาเกี่ยวข้อง ในแต่ละภาษาทุกคนต้องคิดทั้งนั้น

* รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาภาษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถอดความจากบทความของ Sylvie H.BRUNET ชื่อ La pensée prise au mot จากนิตยสาร Le Point No999 9 พฤศจิกายน 1991.

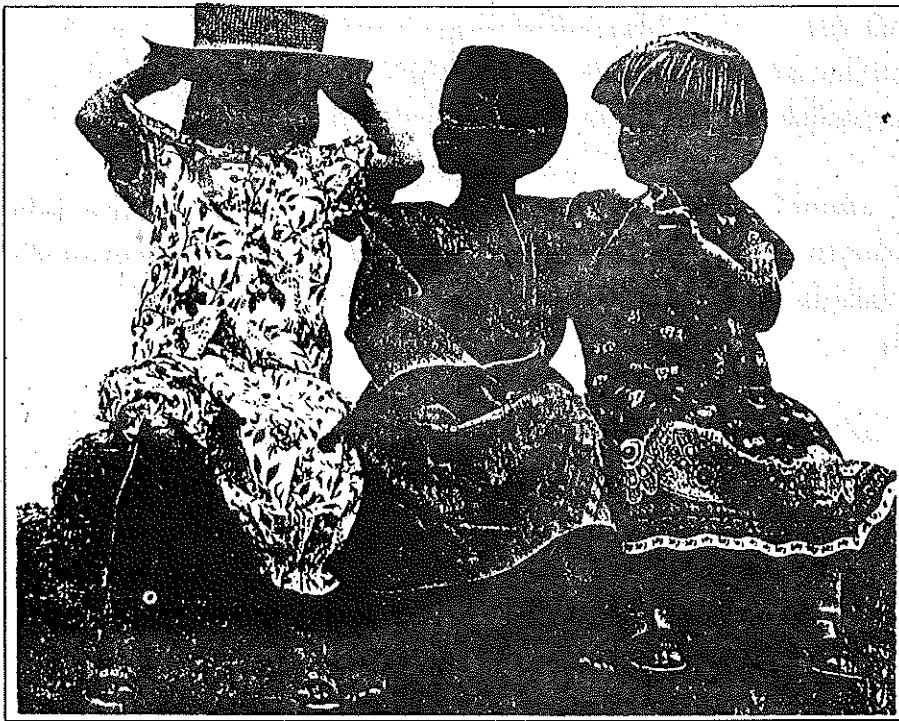
LANGAGE

La pensée prise au mot

On recense quelque six mille langues dans le monde.

Ont-elles forgé autant de modes de pensée?

Dis-moi comment tu parles, je ne te dirai pas pour autant comment tu penses...

Quand Fantasio chante avec transport la Lune, l'Amour, la Mort, le héros romantique répond en invoquant "le" Lune, "la" Amour et "le" Mort. Quand le Français boit du vin rouge, l'Italien et le Grec s'enivrent de vin "noir." Quand l'Occidental distingue le ciel bleu des feuillages verts, le Japonais dépeint d'une seule et même couleur le ciel, la mer et l'herbe. Quand l'Espagnol dispose de plusieurs formes de pronom pour tutoyer et vouvoyer une personne unique ou une collectivité, l'Anglais dit "you" dans tous les cas. Sous une telle diversité d'expression, tous les peuples pensent-ils néanmoins de la même façon ?

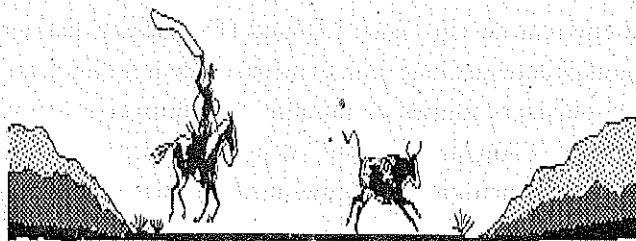
Pour Platon, la pensée est préexistante au langage, puisque les mots ne font que mimer la réalité : ainsi *theos*, le dieu, viendrait, explique-t-il, du verbe grec *thein*, courir, en vertu de la course perpétuelle des astres divins. La pensée serait donc un contenu qui recevrait une forme par le langage, un tout indépendant et libre qui, comme le disait Rivarol, emprunterait les mots

Madame de Staël นักเขียนสตรีชาวฝรั่งเศส แปลกใจลักษณะแปลก ๆ ของภาษาเยอรมันที่ "จะเข้าใจความหมายต่อเมื่อจบประโยค" ชาวยุโรปที่เดินทางบ่อย ๆ ไปในประเทศอื่น ๆ จะสังเกตเห็นว่ามีภาษาอีกมากมายที่ออกนอกกฎเกณฑ์การวางรูปประโยคที่ถูกต้องตามแบบภาษาของเขาเอง อย่างประธานต้องมาก่อนกริยา กริยานำหน้ากรรม และคนเหล่านั้นก็ตั้งข้อสงสัยว่าคนที่ใช้ภาษาอื่น ๆ เขาคิดกลับกับตนเองหรือเปล่า แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นเรามีการควบคุมโดยความคิดที่มาจากภาษาของเรา เราอาจจะโน้มเอียงไปทางกลุ่มชนที่เราสังกัดอยู่ และดูจากอดีตไม่นานมานี้ นักปราชญ์มากมายหลายคน ซึ่งไม่รู้ว่าจะอะไรคือความถูกต้อง แต่ยึดภาษาลาตินเป็นหลัก ถือว่าภาษาซึ่งแยกออกไปจากแนวนี้เป็นภาษาที่ใช้ไม่ได้ อาจก่อให้เกิดความเกี่ยวเนื่องที่เป็นภัยในระหว่างภาษา วัฒนธรรม สีมิวได้

เรายอมรับตั้งแต่บัดนี้แล้วว่าแนวคิดนั้นมีมากมายเท่า ๆ กับจำนวนภาษาอย่างที่ Emile Benveniste กล่าวไว้ในปี 1950 ว่า "เราคิดถึงโลกตามที่ภาษาของเรากำหนดขึ้นมาเป็นรูปเป็นร่าง" และ "สิ่งที่เราพูดจะไม่จำกัดและทำให้ความคิดของเราเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาได้" ไม่ว่าจะเป็นภาษาจีน ภาษาแบร์แบร์ ภาษาฮินดี ภาษาเกชัว หรือภาษาอื่นใดใน 6,000 กว่าภาษาที่นับได้ในโลกทุกวันนี้ เราก็แปลด้วยโครงสร้างเฉพาะของภาษานั้น

แต่แต่ละคนก็จะแบ่งแยกโลกตามที่ตนคิดตามการมองเห็นของภาษาของตน ภาษาจึงเป็นรูปร่างขึ้นตามความต้องการของแต่ละสังคมนั้น ดังนั้นในขณะที่คนฝรั่งเศสคิดถึง "อูรู" คนอาหรับอาจจะมองคำนี้ไปได้กว้างถึง 100 แห่ง ซึ่งเกี่ยวโยงกับคำอีกเป็นร้อย ๆ ในขณะที่คนฝรั่งเศสพูดถึง "หิมะ" ชาวเอสกิโมเห็นภาพหิมะในรูปลักษณะต่าง ๆ กัน

แต่โครงสร้างภาษาและโครงสร้างความคิดมีส่วนเกี่ยวข้องกันมากน้อยเพียงใด เราจะอ้างคำกล่าวต่อไปนี้โดยไม่ถือเป็นเรื่องตลกได้หรือไม่ ชาวรัสเซียใช้ระบบรวมเพราะในภาษารัสเซียไม่มีกริยา "มี" ชาวญี่ปุ่นมักใช้คำ รวบรวม ไม่ได้หมายถึงปัจเจกบุคคล เพราะประโยคในภาษาญี่ปุ่นไม่มีประธานที่แท้จริง หากเราปรับปรุงการเขียนคำฝรั่งเศสให้ง่ายเข้าจะหมายความว่าเราได้ทำให้ความสามารถในด้านความคิดของนักเรียนวัยเยาว์ต้องลดลงด้วยหรือ นักภาษาศาสตร์ชื่อ Claude Hagège ตอบไว้ในหนังสือชื่อ "L'homme de paroles" (Fayard) ว่า "ระวัง เราไม่สามารถพิสูจน์ว่ามีความเกี่ยวโยงระหว่างการกำหนดโครงสร้างภาษาและระบบความคิด ต้องระวังคำว่าอิทธิพล หรือกล่าวอีกแง่ว่า บอกฉันมาก่อนว่าเธอพูดอย่างไรแล้วฉันจะบอกเธอว่าเธอคิดอะไรบ้าง"

comme “*vêtements*” pour se matérialiser. Mais essayez donc d’ôter ces “*vêtements*” et de penser sans le secours du langage ! De fait, si le jeune enfant (*in-fans* : celui qui ne parle pas) n’accède à la pensée consciente qu’en acquérant le langage, c’est parce qu’il n’y a pas de pensée possible sans langage. On pense toujours dans une langue.

Mme de Staël s’étonnait de l’étrange nature de la langue allemande, où “*le sens n’est ordinairement compris qu’à la fin de la phrase*” ? D’autres voyageurs européens, observant que de nombreuses langues dérogeaient à sacro sainte règle de logique syntaxique sujet-verbe-complément-en venaient à se demander si “*ces gens-là*” ne pensaient pas à l’envers ! Car, conditionné comme on l’est par le point de vue qu’impose sa propre langue, on succombe facilement à la tentation de

l’ethnocentrisme. Et l’on a vu, dans un passé pas très lointain, bien des savants, aveuglés par cette forme parfaite, ce stade suprême d’évolution qu’incarnait à leurs yeux le latin, présenter les langues qui s’écartaient de ce modèle idéal comme des aberrations distrayantes et s’appliquer à établir des correspondances dangereuses entre la langue, le stade culturel et la couleur de la peau...

On admet désormais qu’il y a autant de conceptions possibles que de langues, puisque, comme le montra Emile Benveniste dans les années 50, “*nous pensons un univers que notre langue a d’abord modelé*”. et que “*c’est ce qu’on peut dire qui délimite et organise ce qu’on peut penser*.” Que ce soit en chinois, en berbère, en hindi, en quechua ou dans l’une des quelque six mille langues recensées à ce jour sur la surface du globe, on interprète avec ses structures propres le fonds universel. Chacun découpe le monde comme il le conçoit à travers le prisme de sa langue, la langue étant elle-même organisée selon les besoins d’une société donnée. Ainsi, quand nous pensons “*chameau*”, un Arabe entrevoit au moins cent nuances possibles qui correspondent à autant de mots différents, et quand nous pensons “*neige*”, un Esquimau conçoit une multitude d’états de neige.

Mais jusqu’à quel point structures linguistiques et structures de la pensée ont-elles partie liée ? Peut-on avancer sans ridicule des affirmations telles que celles-ci : les Russes ont engendré un système collectiviste parce qu’ils ne possèdent pas de verbe “*avoir*” proprement dit ; si les Japonais nient l’individu au profit de la collectivité, c’est parce que la phrase japonaise n’a pas de sujet grammatical ; si on simplifie l’orthographe française, on simplifiera du même coup les potentialités de pensée des petits écoliers ? Attention, répond le linguiste Claude Hagège dans “*L’homme de paroles*” (Fayard), “*on ne peut démontrer qu’il existe un rapport de détermination entre structures linguistiques et systèmes de pensée. Le terme d’influence est prudent*”. Autrement dit, dis-moi comment tu parles, je ne te dirai pas pour autant comment tu penses...

Quand nous pensons «chameau», un Arabe entrevoit cent nuances possibles ; qui correspondent à autant de mots différents.

SYLVIE H. BRUNET

L'esprit des mots

รวบรวมโดย บ.ก.ส.ค.ศ.ท.

LA CAUSE ET L'EFFET. - Une petite parisienne est invitée à passer des vacances dans la ferme de sa tante et, contemplant un lapin en train de grignoter dans son clapier une carotte avec avidité :

« Dis, Maman, c'est le lapin ou la carotte qui font ce bruit ? »

LES PSEUDONYMES. - Pierre Nord, dont le véritable nom était ... Brouillard, expliqua un jour à un ami :

« J'ai choisi ce pseudonyme parce que, décemment, je ne pouvais signer mes romans de mon nom réel. Cela aurait fait un peu trop brumeux ... sinon fumiste ! »

LA MÉPRISE. - C'était en 1936 ... La salle pleyel annonce un récital des oeuvres de Stravinsky. Deux passants s'arrêtent devant l'affiche.

« Pouah ! fait l'un d'eux. Si c'est pas malheureux, tout de même, de voir jouer les oeuvres de pareille fripouille ! »

Stravinsky, Stavisky, évidemment, tout le monde ne peut pas s'appeler Durand ou Martin !

RACCOMMODAGE. - Dans une forêt d'Île de France où les espèces d'arbres sont des plus variées, un bouleau s'apercevant qu'il a un accroc à son écorce, demande à un sapin :

« Est-ce que, par hasard, vous n'auriez pas une aiguille à me prêter ? »

EXPLICATION. - Le torchon brûle dans le ménage des Dupont.

« Ah ! là là, soupire douloureusement Mme Dupont, mais où donc avais-je la tête quand j'ai consenti à t'épouser ? »

- Mais sur mon épaule, ma très chère, répond calmement M. Dupont, sur mon épaule ... »

INSPIRATION POÉTIQUE. - Francis Blanche joignait à l'humour l'art de la poésie et certaines de ses phrases sont savoureuses. Ce qui lui faisait dire :

« Quatre heures est mon heure privilégiée. Parce que l'on peut dire de moi, alors : il est poète à 16 h ! »

BONNE SURPRISE. - Napoléon avait élevé le maréchal Lefebvre à la dignité de duc de Dantzig. Il voulut que l'huissier de service annonce le maréchal sous son nouveau titre, sans prévenir celui-ci.

« C'est bien de vous qu'il s'agit, lui dit-il alors. Quand je fais un duc, ce n'est pas un conte. »

À LA BELLE ÉPOQUE. - Le premier chah qui vint en visite à Paris, en juin 1873, suscita de l'étonnement et émoussilla l'esprit des revuistes. Les calembours fleurissaient ... Meilhac écrivit : « Quand le chah met ses diamants de bonne heure, c'est un chah tôt brillant ». Pour ne pas être en rest, Ludovic Halévy surenchérit : « Tu fais un discours au chah. Il t'écoute : c'est un chah t'oyant ». À Paris, l'amusement était alors bon enfant ...

À CES AMÉRICAINS. - Arrivé en haut d'un volcan, un Américain contemple le cratère en feu et dit :

« C'est extraordinaire ce que cela me rappelle l'enfer !

- Oui, dit le guide, mais c'est extraordinaire ce que vous, Américains, vous avez pu voyager ! »

อภิรักษ์นาการ

IATA COFFEESHOP & RESTAURANT

PATA COFFEESHOP & RESTAURANT

อาหารจีนระดับคลาสสิก

รสชาติที่ชวนลิ้มลอง

สยามสแควร์ ซอย 4 และซอย 3 โทร. 252-0514, 252-8800, 252-0236

การสอนไวยากรณ์ปฏิบัติการ

โดย... มธุรส จงชัยกิจ

1 จุดเริ่มต้น

Robert Vivès (1989 : 92-102) ได้วิเคราะห์วิวัฒนาการของการสอนไวยากรณ์ นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1971 เป็นต้นมาพบว่ามีรูปแบบแนวทางอยู่ 3 แนวใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ

1. แนวการสอนไวยากรณ์แบบเน้นรูปและโครงสร้าง (forme et syntaxe) อันเกิดจากอิทธิพลของการสอนแบบไสตทัทศศึกษา ในช่วงปี ค.ศ. 1971-1974 เป็นการสอน ไวยากรณ์แบบแฝง (Grammaire implicite) และฝึกทักษะอย่างเป็นระบบระเบียบด้วยแบบฝึกหัดประเภท Exercices structuraux เพื่อพัฒนาการใช้ภาษาตามแนวของนักจิตวิทยา Skinner (réflexe machinal / Mécanismes) หนังสืออ้างอิงสำคัญของช่วงนี้ คือ Le Français Fondamental ในช่วงเวลาต่อมาได้เกิดแนวการสอนซึ่งเน้นการใช้เอกสารจริง (Documents Authentiques) และเข้ามาลดบทบาทของการสอนไวยากรณ์มากยิ่งขึ้นให้เหลืออยู่ในรูปของการสอน "ทักษะการสื่อสาร" เท่านั้น และมีการปฏิเสธรูปแบบการสอนไวยากรณ์แบบแฝง (S.Moirand 1974, E.Roulet 1973, H.Besse 1974) ซึ่งทั้งนี้ Le Goffic ได้กล่าวไว้ว่า "การอธิบายสิ่งที่ซับซ้อนอย่างภาษาด้วยกฎเกณฑ์ง่าย ๆ นั้น เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้" หนังสืออ้างอิงสำคัญของช่วงนี้ คือ Niveau Seuil ซึ่งเน้นการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน (Analyses des besoins)² มีการกำหนดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนและกำหนดเนื้อหากระบวนการเรียนรู้จากความต้องการของผู้เรียนทำให้ต้องนำความรู้ทางองค์ประกอบอื่นๆ อย่างเช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา หลักการ เรียนภาษาของผู้ใหญ่ ฯลฯ เข้ามา มีบทบาทร่วม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา และหน่วยปฏิบัติการไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. และนำไปสู่แนวการสอนภาษาเฉพาะด้าน เช่น ฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยว ฝรั่งเศสเพื่อการธนาคาร ฯลฯ อย่างแพร่หลายต่อมา (ผู้เขียน)

2. แนวการสอนแบบวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Analyse Contrastive)

เพื่อหาข้อขัดแย้ง ซึ่งนับเป็นการสอนไวยากรณ์ด้วยการวิเคราะห์สิ่งผิด (analyse des fautes) ที่ผู้เรียนทำลงไป เริ่มจากการเปรียบเทียบภาษา และการวิเคราะห์สิ่งที่ผิดในภาษา จนกระทั่งมาถึงแนวการสอนวิเคราะห์ที่มุ่งในรายละเอียดยิ่งขึ้น อย่าง Interlangues ของ S.P. Corder (1967) ตามอิทธิพลของวิชาจิตวิทยาภาษาศาสตร์ (Psycholinguistique) ในทางปฏิบัติจะเป็นไวยากรณ์ที่สอง (Grammaire seconde : Adamcewski, 1975) ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ (Processus Cognitifs) อย่างเช่น การจำแนกความแตกต่าง (Différenciation) การวางนัยทั่วไป (Généralisation) เป็นต้น ซึ่งไวยากรณ์ดังกล่าวจะแตกต่างจากไวยากรณ์ภาษาแม่มาก เป็นไวยากรณ์เพื่อการเรียนการสอนที่เรียกว่า Grammaire Pédagogique โดยเฉพาะ (Porquier 1975, Besse et Porquier 1984)

3. แนวการสอนแบบแก้ไขสิ่งผิดพลาดของ A.Lamy (Correction des erreurs) ซึ่ง

จะมุ่งให้ผู้เรียนค้นหาที่ผิดจนพบและแก้ไขได้อย่างเข้าใจดีว่า เพราะเหตุใดสิ่งผิดนั้นจึงนำไปสู่การใช้ภาษาที่ผิดในระบบแนวคิดของ Guillaume เกี่ยวกับคำว่า expressivité régularité - suffisance ทำให้ Lamy มุ่งค้นหาขบวนการที่เพิ่มพูนสิ่งผิด (générateur d'erreurs) ซึ่งทำให้แนวทางของเขาเป็นแนวทางเดียวกันกับแนวที่ 2 ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

Vivès ได้กล่าวถึง แนวการสอนไวยากรณ์แบบใหม่ (La nouvelle grammaire en didactique) ว่ามีลักษณะการตอบคำถามที่ว่า 1) Sur quoi enseigner ? 2) Pourquoi enseigner ? และ 3) Comment enseigner ? ดังต่อไปนี้คือ

1. เป็นการสอนไวยากรณ์เพื่อค้นหาความหมายอันเกิดจากการกล่าวข้อความหนึ่ง ๆ ออกมา (Valeur illocutoire)³ ซึ่งจะรวมไปถึงความตั้งใจที่จะสื่อสารของผู้พูด และสถานการณ์การสื่อสาร นับได้ว่าเป็นการเปลี่ยน จากการศึกษาแบบภาษา จากความสัมพันธ์ในแนวตั้งและแนวนอน (syntagmatique/paradigmatique) มาสู่การศึกษาแบบภาษาที่มีหลากหลายตามลักษณะของการนำภาษาไปใช้จริง โดยรวมเอาสิ่งแวดล้อม สถานการณ์และวิวัฒนาการของภาษาเข้าไว้ทั้งหมด เกิดเป็นไวยากรณ์ที่ทั้งยากและจำกัดกว่าเดิม

2. มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการสื่อสารที่สอดคล้องต้องกันกับสิ่งที่ผู้เรียนต้องการจะแสดงออกมานั้นคือการแสดงออกเท่าที่ผู้สอนจะคาดคะเนแทนผู้เรียนได้นั่นเอง จึงนำไปสู่ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาสมรรถวิสัยในการดึงเอาข้อมูลสำคัญทางภาษา (ต่างประเทศ) และทางการสื่อสารออกมาใช้ร่วมกัน

3. โดยการพยายามให้ผู้เรียน ค้นพบสายใยที่เชื่อมโยงอยู่ระหว่างข้อมูลต่าง ๆ ในตัวภาษา (ศัพท์-โครงสร้าง) กับการสังเกต (observation) - การจัดหมวดหมู่ (Classement) และการตีความหมายจากข้อมูล (Interprétation des données) การหาโครงสร้างของ Interlangues มีลักษณะเป็นลำดับขั้น และเน้นที่ความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องมีการสื่อสารกันให้มากที่สุด

3. Acte illocutoire : acte accompli par le fait de dire quelque chose

Vivès ได้สรุปถึงปัญหาของการสอนไวยากรณ์แบบอุดมคตินี้ว่า

1. การจำลองสถานการณ์เพื่อฝึกให้ผู้เรียนคุ้นเคยและเกิดทักษะทางภาษายังทำได้ไม่มากพอ แม้จะเน้นฝึกเป็นลำดับขั้น (Syntagmes des actes de parole)

2. การหันมาเน้นเรื่องความหมาย ทำให้ต้องมุ่งให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจก่อนจดจำรูปแบบภาษา การเรียนรู้จึงต้องผ่านทางกระบวนการใหญ่ๆ เช่น การรับรู้ (Perception) การแสดงเอกลักษณ์ (Identification) ซึ่งจะทำให้มีรูปแบบการเรียนรู้ที่ยากขึ้นจนอาจต้องคิดทบทวนหาวิธีการใหม่ทั้งหมด

สรุปเป็นแนวทางการกำหนดหลักไวยากรณ์ใหญ่ ๆ 2 แนวทางคือ

1. แนวในเชิงปริมาณ (quantitative) ซึ่งเริ่มจากรูปไปสู่ความหมาย Sens ---> Forme อันเป็นแนวที่ตำราส่วนมากยึดถือกันอยู่ (approche sémasiologique) และเป็นที่ยอมรับในปัจจุบันว่า ทำให้การเรียนภาษาต่างประเทศประสบผลสำเร็จได้ยาก

2. แนวซึ่งเริ่มจากความหมายไปสู่รูป อันเป็นแนวทางที่ค้นคว้ากันตลอดมา (approche onomasiologique) นับตั้งแต่สัญลักษณ์ศาสตร์ (Sémiologie) การนำไปใช้จริง (Pragmatique) ทฤษฎีสื่อสาร (Théorie de l'Énonciation) การวิเคราะห์ถ้อยความ (Analyse de discours) จนถึงไวยากรณ์ระดับบทความ (Grammaire textuelle) อันเป็นแนวทางที่นิยมกันอยู่ของกลุ่มที่เน้นศึกษาในเรื่อง ความหมายโดยมีภาษาเป็นตัวกลาง ซึ่งได้แก่การจำลองรูปแบบ ความสัมพันธ์ระหว่าง ความหมายและรูป นั่นเอง

ปัญหาสำคัญที่ตามมาจึงเกิดจากความไม่คุ้นเคยกับการนำเอารูป และความหมายมาคิดให้สัมพันธ์กัน เพราะเคยชินอยู่กับการยึดถือรูปแบบเป็นสำคัญ ซึ่งในการนี้ Vivès ได้เสนอคำว่า "Automatisation"⁴ อันสอดคล้องกับแนวคิดของนักภาษาศาสตร์ร่วมสมัย ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความเป็นอิสระและเป็นอัตโนมัติ จนสามารถตัดสินใจความถูกต้อง หรือผิดของภาษาที่ตนเองใช้ได้ เกิดจากกลไกการใช้ภาษาอย่างอัตโนมัติเทียบเท่ากับภาษาแรกคือ ภาษาแม่ได้

นอกจากนี้ยังสรุปได้ว่า

"...ไม่มีรูป/แบบใด ๆ ที่เปลี่ยนไปแล้ว ความหมายจะคงเดิม..."

ซึ่งพิสูจน์ได้จากปรากฏการณ์ทางภาษา ที่ได้แก่

1. การแทนคำที่ทำให้ความหมายของแต่ละข้อความเปลี่ยนแปลงไป
2. Forme de base ที่ก่อให้เกิดความหมายได้ต่างๆ กัน เช่น

V.être à - possession
- localisation
- profession

4. Mémoire non consciente / Opérations automatisées que réalise celui qui parle pour ajuster les marques de formes linguistiques qu'il emploie en fonction de la forme de surface qu'il donne à son propos. (cf. Vivès : page 92-102)

จึงเห็นได้ว่า รูปและความหมาย (forme et sens) มีความสัมพันธ์ชนิดที่จะแยกจากกันไม่ได้ แนวคิดในการนำความรู้ทางภาษาศาสตร์มาใช้ในการสอนภาษาจึงควรมุ่งไปที่การค้นหาแนวการสอนที่จะผสมผสานกลมกลืนกันได้ในทุกระดับให้แก่ครูผู้สอน มากกว่าที่จะนำสิ่งที่ค้นพบโดยภาษาศาสตร์มาใช้โดยตรง ทั้งนี้ควรเน้นการฝึกทักษะที่จำเป็นให้แก่ผู้เรียนโดยเข้าใจตรงกันว่าภาษานั้นคือ

(Sens)	(Agent)	(Textes)
ข้อมูลขาเข้า ----->	ตัวกลาง ----->	ข้อมูลขาออก
	- systèmes des règles formelles	

2 แนวคิดทฤษฎีหนึ่ง :

กลุ่มนักวิจัย CAI ภาษาเยอรมัน ชื่อ GRAAL⁵ แห่งมหาวิทยาลัย Paris III โดย Jean JANITZA ได้เสนอผลการวิจัยค้นคว้าเกี่ยวกับแนวการสอนภาษาการสอนไววยากรณ์ และการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เอาไว้อย่างน่าสนใจ สรุปได้ดังต่อไปนี้

การนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI/EAO) มาใช้ ซึ่งนับได้ว่าเป็นวิธีสอนแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นมาจากการสอนหลายๆ วิธี ที่มีอยู่แล้วนั้น โดยทั่วไปจะมีข้อควรระวังอยู่ 3 ประการด้วยกันคือ

1. การนำหลักการของการสอนแบบโปรแกรม (Programmed Instruction) ที่เน้นความเป็นอัตโนมัติ และการเสริมแรง (Automatisation/Renforcement) มาใช้กับ CAI เป็นสิ่งที่ต้องระวังเพื่อมิให้ CAI เป็นแต่เพียงเครื่องสืบทอดเจตนารมณ์ของเครื่องช่วยสอน (Machine à enseigner) ของ Skinner โดยเปลี่ยนจากระบบกลไก (mechanic) มาเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ (électronique) เท่านั้น
2. การยึดถือว่าสื่อ หรืออุปกรณ์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญสูงสุดที่จะช่วยให้เกิดความเป็นไปได้ทุกอย่าง ทั้งนี้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ยังไม่ได้รับการพิสูจน์อย่างแน่ชัดในความสามารถเหล่านี้การยึดถือดังกล่าวจะส่งผลให้ CAI ไม่ได้รับประโยชน์จากการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่ออย่างเต็มที่ในแนวทางที่ควรจะเป็น
3. การถือว่่าสื่อมีความสำคัญเหนือกว่าวิธีเรียนรู้ (savoir comment on apprend) จะทำให้ครูเกิดเพียง ความต้องการที่จะสอน (vouloir enseigner) โดยไม่คำนึงถึงการรับ/เรียนรู้ของผู้เรียนแต่อย่างใด อันเป็นที่มาของปัญหาว่า AAO หรือ EAO ที่ดีกว่ากัน (AAO/CAL-EAO/CAI)⁶

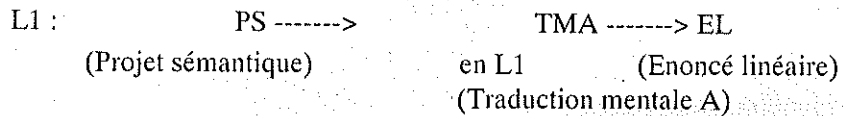
5. Groupe de Recherche sur l'Apprentissage Assisté par Ordinateur de l'Allemand

6. AAO : Apprentissage Assisté par ordinateur

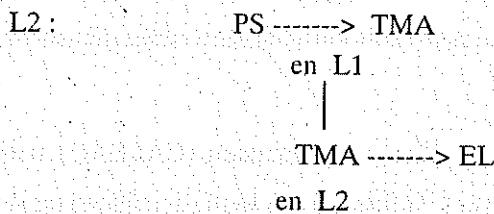
EAO : Enseignement Assisté par ordinateur

การแก้ปัญหาในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้นยากและซับซ้อนเกินกว่าจะคิดแค่เพียงวิธีสอนขึ้นมา สิ่งที่ควรได้รับการสำรวจ วิจัย และค้นคว้า ในปัจจุบันจึงได้แก่ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะเฉพาะที่สื่อแต่ละอย่าง มีต่อการสอนภาษาแต่ละภาษา แต่ละทักษะ อันจะนำไปสู่การนำสื่อต่าง ๆ ไปใช้ โดยได้ผลดีที่สุด สิ่งหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับกันอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษานั้นได้แก่ ลักษณะการเกิดการเรียนรู้ : การรับรู้ภาษา (Aspects cognitifs de l'Apprentissage) และลักษณะการนำไปใช้จริง : การผลิตภาษา (Aspects pragmatiques) ที่แตกต่างกันระหว่างภาษาแม่ และภาษาต่างประเทศ ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาษาแม่

ภาษาต่างประเทศ

จากความพยายามค้นหาว่า จะต้องฝึกให้เกิดความเป็นอัตโนมัติในภาษาที่ 2 สักเพียงใดจึงจะเพียงพอต่อการนำไปใช้สื่อสารอย่างเป็นจริงได้ ของแนวคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยมนั้น (Behaviorisme) ผลได้แสดงออกมาแล้วว่า การเน้นที่การผลิตภาษา (production) แม้จะมากสักเพียงใดก็ยังไม่อาจช่วยให้ประสบความสำเร็จทางการสอนภาษาได้ดังความคาดหมายทั้งนี้เนื่องมาจาก

- การฝึกฝนภาษาในสถานการณ์โรงเรียนนั้น ถึงอย่างไรก็ไม่อาจมีจำนวนความถี่ในการฝึกฝน และจำนวนเวลาที่ใช้ในการฝึกได้มากพอกับความต้องการของการเรียนการสอนภาษาหนึ่ง ๆ ในลักษณะของภาษาต่างประเทศได้
- สภาพการณ์จำลองที่สร้างขึ้นสำหรับการฝึกใช้ภาษานั้น ถึงอย่างไรก็ไม่อาจทำให้ใกล้เคียงกับสภาพแท้จริงได้ดังต้องการ และช่วยได้แต่เพียงทำให้เกิดความคล่องแคล่วในการใช้โครงสร้างทางภาษามากหรือน้อยแตกต่างกันไปเท่านั้น

จากงานวิจัยค้นคว้าที่ได้ปฏิบัติมาแล้วกลุ่มนักวิจัย GRAALL ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับขบวนการเกิดความเป็นอัตโนมัติ ตามแนวทางของไวยากรณ์ปฏิบัติการ (Grammaire opératoire) คือ ขบวนการเกิดความเป็นอัตโนมัติทางการใช้ภาษานั้น (Processus d'automatisation จะต้องประกอบด้วย

- ระยะเวลา (la Durée) ในการฝึกใช้
- การจำ และการคิดทบทวน (la mémoire - la réflexion)

ทั้งนี้ลักษณะการแทรกซ้อนของภาษา (Interlanguages) โดยเฉพาะภาษาแม่⁷ เป็นสิ่งที่ยืนยันได้เป็นอย่างดีถึงการมีพัฒนาการของการเรียนรู้ หรือ รับรู้ภาษาต่างประเทศ (L2)

ขั้นตอนหนึ่งของการผลิตภาษาที่ควรจะนำมาคำนึงถึงได้แก่ขั้นการคิดทบทวนย้อนกลับ(Phases de réflexion) จัดได้ว่า เป็น ขั้นการคิดตัดสินใจและวางแผน (Phase d'anticipation) อันมักจะแสดงออกมาด้วยการหยุดคิดก่อนพูด หรือก่อนเขียน ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาต่างประเทศ หรือภาษาที่ 2 นั้นจะได้แก่ การเลือกความหมาย และรูปแบบทางภาษาที่เหมาะสมนั่นเอง (Contenu sémantique et formes linguistiques)

ทั้งนี้ ขบวนการคิดตัดสินใจและวางแผน (Anticipation) นั้นย่อมมีลักษณะแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล คือ ขึ้นอยู่กับผู้ใช้ภาษาแต่ละคนเป็นสำคัญ

วิธีการจึงอยู่ที่การมาค้นหากันว่า เทคนิคการตัดสินใจและวางแผน แบบใดที่เราควรส่งเสริมให้ผู้เรียนนำไปใช้จนเกิดความเป็นอัตโนมัติ และแบบใดที่ควรตัดแปลงแก้ไขหรือตัดทิ้งไป ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้และการใช้ภาษาต่างประเทศได้เป็นอย่างดี และถูกต้องโดยมีข้อสรุปได้ดังนี้ว่า

1. ภาษาต่างประเทศ (L2) เกิดจากการแปลในสมอง (การทำความเข้าใจ : Traduction mentale) ดังแผนภูมิของ A.A.Léontiev (1981)

“Utterance in the -----> Utterance in the
mother tongue foreign language”

2. ความเป็นอัตโนมัติทางภาษาที่จำเป็น (Les automatismes nécessaires à toute communication langagière authentique) ซึ่งในภาษาแม่นั้นเกิดจากสภาพแวดล้อมตั้งแต่เกิดจนถึงเข้าเรียน จึงนับเป็นสิ่งที่ต้องค้นหาวิธีให้เกิดในการเรียนภาษาต่างประเทศ ตัวแปรสำคัญที่จะช่วยในการนี้ ได้แก่ การจำ (la mémoire) และการคิดทบทวนย้อนกลับ (la réflexion)

3. การตัดสินใจและวางแผน (l'Anticipation/le Contrôle anticipé) เป็นขั้นหนึ่งของการผลิตภาษา ที่มีลักษณะการเกิดแตกต่างจากขบวนการในภาษาแม่ รวมถึงการที่อาจจะเกิด หรือไม่เกิด โดยมีลักษณะที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลอีกด้วย

แนวคิดและหลักการในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ (L2) อันเกิดจากงานวิจัยนี้ จึงได้แก่

- การมุ่งค้นหา และให้วิธีการที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในการใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- การมุ่งให้ผู้เรียนนำภาษาต่างประเทศไปใช้ได้โดยตระหนักถึงลักษณะเฉพาะตัวที่ทำให้ภาษานั้น (L2) ต่างจากภาษาแม่ (L1) โดยเฉพาะลักษณะที่ขัดแย้งแตกต่างมากกว่า (Contraste) ลักษณะที่เหมือน
- การมุ่งให้ผู้เรียนใช้เทคนิคการตัดสินใจและวางแผน (Anticipation) เมื่อมีการใช้ภาษา กล่าวคือ การคิดค้น กิจกรรมที่สนับสนุนการใช้เทคนิคดังกล่าวโดยคำนึงถึงความสอดคล้องต้องกันระหว่างรูปแบบกิจกรรมและทักษะความรู้ทางภาษาหนึ่ง ๆ ด้วยเป็นสำคัญ

7. งานวิจัยของนักการศึกษา และนักภาษาศาสตร์ไทยหลายท่านยืนยันในเรื่องเหล่านี้ คือ การแทรกซ้อนของภาษาไทยในภาษาฝรั่งเศสไว้เช่นกัน Cf.C.SUPAVEJ 1985 และ S.CHAIMUSIK 1990

ไวยากรณ์ปฏิบัติการ (Grammaire opératoire) อันเกิดจากแนวคิดของนักวิจัยกลุ่มนี้ จึงมุ่งเน้นที่การฝึกฝน เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ ความคิดจากภาษาแม่ (L1) ไปสู่ภาษาต่างประเทศ (L2) ในลักษณะที่ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างภาษาทั้งสองนั้นได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง โดยทั่วไป กิจกรรมที่นำไปสู่เทคนิคการตัดสินใจและวางแผน จะมีลักษณะเดียวกันกับสิ่งที่เราใช้เมื่อต้องการแปลจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งนั่นเอง (traduction)

ไวยากรณ์ปฏิบัติการ (Grammaire opératoire) หมายถึง หลักและแนวทางในการปฏิบัติต่าง ๆ ที่จะนำผู้เรียนไปสู่การเรียนรู้ เข้าใจ และสามารถนำรูปคำศัพท์ เสียง และโครงสร้างในภาษาต่างประเทศ (L2) ไปใช้ได้ถูกต้องสะกดและรวดเร็ว โดยมุ่งให้เป็นการใช้ภาษาอย่างสำนึกในความขัดแย้งแตกต่างจากภาษาแม่ ทั้งในระดับ Macrostructure และ Microstructure⁸ ซึ่งยึดถือและให้ความสำคัญแก่การฝึกปฏิบัติคนจำนวนมากว่าการให้กฎ ทฤษฎี หรือหลักการ เพื่อการถ่ายโอนจาก L1 ไปสู่ L2 ได้ทั้ง 3 ระดับ ดังที่ Leontiev (อ้างถึงใน J.Janitza 1985) กล่าวไว้ คือ

- การถ่ายโอนปกติ (Simple transference) ที่ได้แก่การถ่ายโอนระหว่างองค์ประกอบที่แตกต่างของภาษา
- การถ่ายโอนแบบแก้ไขเปลี่ยนแปลง และเสริมความเข้าใจให้มองเห็นถึงความแตกต่าง (Transference with clarification and connections)
- การถ่ายโอนที่ต้องทำในระดับลึกที่สุด เพราะมีความแตกต่างเป็นอย่างมากระหว่างภาษาทั้งสอง (L1 และ L2) เช่น จากภาษาเวียดนามไปสู่ภาษารัสเซีย เป็นต้น

การถ่ายทอดภายในสมอง (TM = Traduction mentale) จากภาษาแม่ไปสู่ภาษาที่ 2 หรือภาษาต่างประเทศนั้นเชื่อกันว่ามีรูปแบบมากกว่าสามรูปแบบที่กล่าวมาแล้ว

(TMA -----> TMB)

การวิเคราะห์จึงมุ่งทำเพื่อค้นหารูปแบบดังกล่าวที่แสดงถึงความขัดแย้งแตกต่างระหว่างภาษาทั้งสอง (Micro-contrastes) เป็นสำคัญ

ทั้งนี้การวิเคราะห์หารูปแบบความขัดแย้งแตกต่างระหว่าง L1 กับ L2 นั้นไม่ควรทำเพียงแค่ระดับภาษาเท่านั้น เพราะยังมีอยู่อีกมากในระดับอื่นๆ เช่น ระดับสังคมวัฒนธรรม ฯลฯ

กิจกรรมการคิดทบทวน (activité réflexive) จึงต้องมุ่งให้เกิด

1. ความตระหนักในความขัดแย้งแตกต่างระหว่าง L1 กับ L2 (Conflits entre L1 - L2)
2. การตีความในสมองเพื่อเข้าใจลักษณะขัดแย้งแตกต่างเหล่านั้น
3. การนำหลักปฏิบัติทางการใช้ภาษาของไวยากรณ์ปฏิบัติการไปจัดข้อขัดแย้งดังกล่าว

8. ตัวอย่างเช่นการใช้ Articles ซึ่งระดับ Macrostructure หมายถึง การเลือกใช้ประเภทใดประเภทหนึ่งได้อย่างถูกต้อง เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างการใช้ Articles ในภาษาฝรั่งเศส และในภาษาไทย (ซึ่งความจริงไม่ใช่คำที่ควรเรียกว่า Articles เพราะมีทั้งลักษณะนาม คำวิเศษณ์ และอื่น ๆ) และระดับ Microstructure คือเลือกรูปแบบที่ถูกต้องในประเภทหนึ่งได้ว่าจะใช้ du หรือ de la หรือ de l' เป็นต้น

ทั้งหมดนี้เพื่อมุ่งให้เกิดความรวดเร็วในการถ่ายโอนจาก L1 ไปสู่ L2 ซึ่งจะไปสู่การผสมผสาน ขบวนการผลิตภาษาที่สอง (L2) เข้ากับขบวนการผลิตภาษาที่หนึ่งเป็นลำดับจนเกิดการประเมินและควบคุมตนเองได้ในการใช้ภาษาต่างประเทศ กลายเป็นความอิสระและ ความสร้างสรรค์สร้างทางภาษาไปในที่สุด

L'autonomie	<-----	l'auto-évaluation
et la créativité		et
langagière		la contrôle

เมื่อหันมาพิจารณาถึงเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ศาสตร์ (Technologies Informatiques) ซึ่งมี วิวัฒนาการรวดเร็วขึ้นทุกขณะในปัจจุบันทั้งในด้าน ฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ เพื่อมองหาความสอดคล้อง เหมาะสมต่อการนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษานั้น จะพบว่าปัญหาใหญ่ของคอมพิวเตอร์ได้แก่ การที่คอมพิวเตอร์ ไม่ได้เป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาตั้งแต่เริ่มแรกแต่เป็นเทคโนโลยีที่ถูกนำคอมพิวเตอร์มาใช้ ในการเรียนการสอนภาษานั้นมีมากกว่าการนำไปประยุกต์ใช้ในสาขาวิชาอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องมาจากลักษณะเฉพาะ ตัวของการใช้ภาษาเอง ที่ได้แก่ ทักษะต่าง ๆ ทั้งฟัง - พูด - อ่าน และเขียนและการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงต่าง ๆ การที่จะนำคอมพิวเตอร์มาใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาได้ จึงต้องเข้าใจถึงคุณลักษณะ หรือข้อดีที่ คอมพิวเตอร์มีแตกต่างจากอุปกรณ์อื่น ๆ ในทางการศึกษาเสียก่อน นั่นคือ

- ลักษณะการเรียนรู้แบบรายบุคคล
- ลักษณะการทำงานซ้ำๆ ได้โดยไม่เหน็ดเหนื่อย หรือผิดพลาด
- ลักษณะของการตอบสนอง และการเสริมแรงที่มีต่อผู้เรียนได้ โดยการวิเคราะห์ และประมวล

ผลโดยทันที (Feedback/Renforcement)

สรุปเป็นลักษณะการถ่ายทอดความรู้ สองรูปแบบใหญ่ ๆ ที่คอมพิวเตอร์ทำได้คือ

1. **แบบนำทาง (Mode tutoriel)** เป็นลักษณะที่คอมพิวเตอร์ และโปรแกรมฯ มีบทบาทเป็น ผู้สอน ในลักษณะของผู้ถ่ายทอดความรู้และตรวจสอบการรับความรู้ของผู้เรียนด้วยคำถามและการวิเคราะห์ คำตอบอย่าง ละเอียดมากหรือน้อยตามความสามารถของโปรแกรมฯ อันจะนำไปสู่การย่อยประมวลเป็นรายบุคคล ซึ่งคล้ายคลึงกับ การสอนแบบโปรแกรมมาก (Programmed Instruction)

2. **แบบจำลองสถานการณ์ (Mode simulé)** การจำลองสถานการณ์มักจะทำได้ดีในสาขาฟิสิกส์ เคมี คือ วิทยาศาสตร์ เพราะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าไปจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตัวแปรและพารามิเตอร์ต่าง ๆ ซึ่งส่งผลเป็นการคำนวณออกมาของคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เราตรวจสอบสัมฤทธิ์ผลได้ จนนำไปสู่ การตัดสินใจ วางแผนใด ๆ ตามที่ควรจะเป็นลักษณะการถ่ายทอดความรู้แบบนี้ยังมองไม่เห็นหนทางที่จะนำมาสู่ การเรียนการสอนภาษาได้มากนัก และใช้กันมากแต่เพียงในสายวิทยาศาสตร์อยู่ในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตามการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนดังกล่าว ยังคงเน้นที่การสอน มากกว่าการเรียนรู้ รับรู้ ของผู้เรียน การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนยังคงขาดการยืดหยุ่นและ ประยุกต์ใช้ความสามารถต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการ เรียนการสอนภาษาอย่างแท้จริงได้ นั่นคือ

1. แบบเกมส์/การเล่น (Apprentissage de type ludique)

การใช้เกมส์ในการสอนภาษาปัจจุบันยังคงมุ่งเพียงเพื่อให้เกิดสภาพที่ดูสมจริงทางการใช้ภาษา มากกว่ามุ่งให้เกิดการเรียนรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดและยังคงมีอยู่น้อยมาก การนำเกมส์ไปใช้ในการสอนภาษาจึงไม่ควรมุ่งให้เกิดแต่เพียงความสนุกสนานเท่านั้น อย่างไรก็ตามการสอนในลักษณะนี้ยังคงรอคอยการคิดค้นอยู่อีกมาก

2. แบบค้นพบ/แก้ปัญหา (Apprentissage de type heuristique)

จากแนวคิดของจิตวิทยาการเรียนรู้ (Psychologie cognitive) หรือ "Learning by discovery" ซึ่งกลายมาเป็นแนวคิดหนึ่งของจิตวิทยาภาษาศาสตร์ (Psycholinguistique) ซึ่งหลักการ คือกลไกทางความคิดที่ตัดทอนข้อมูลต่าง ๆ ออกจนพบวิธีแก้ปัญหาที่ดีที่สุดในบรรดาหลาย ๆ วิธีที่มีอยู่จากหลักการดังกล่าวมาสู่ขั้นตอนต่าง ๆ ทางภาษาและการใช้ภาษา คือ

- ขั้นเริ่มต้นหาแนวทางเกี่ยวกับโครงสร้างภาษาที่ต้องการใช้ (Phase d'orientation)
- ขั้นวางแผนเพื่อหาหนทาง และองค์ประกอบภาษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับโครงสร้างภาษาที่เลือกไว้ (Phase de planification)

ในปัจจุบันนี้ เรายังคงไม่สามารถกำหนดรูปแบบ ขั้นตอนของการเรียนการสอนภาษาดังกล่าวให้ชัดเจนออกมาได้ ทำให้อุปสรรคต่อการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนภาษาเกิดขึ้นตามมาเป็นลำดับ นอกจากนี้ การจำลองรูปแบบของกิจกรรมการผลิต/การใช้ภาษา ในแนวการค้นพบก็ยังเป็นไปได้ยาก เพราะมีสิ่งที่ขาดหายไป ซึ่งได้แก่ กิจกรรมภายในสมองที่เรามองไม่เห็น และไม่อาจเลียนแบบได้ถูกต้อง อนึ่ง การผลิตรูปแบบของกิจกรรมที่มีความละเอียดอ่อน เทียบเท่ากับกิจกรรมของมนุษย์ยังคงอยู่นอกเหนือความสามารถของคอมพิวเตอร์ เพราะมีองค์ประกอบที่ซับซ้อนและมีตัวแปรมากมายเกินกว่าจะสรุปมาได้หมด (Léontiev 1972-1973 : 269) 9.

ถึงกระนั้นแนวความคิดที่ว่า "On n'apprend vraiment que ce que l'on a découvert par soi-même" ก็ได้ทำให้เกิดเป็นรูปแบบการเรียนการสอน ด้วยวิธีการค้นหาแบบที่มีการนำทาง (Découverte guidée) เช่น การจำลองการสนทนา จาก Mots-clefs การใช้คำถามแบบปรนัย (Q.C.M.) เพื่อให้คิดหาเหตุผลมากกว่าให้ตอบเป็นรูปแบบภาษาออกมาเป็นต้น

ในส่วนที่เกี่ยวกับการทำงานของสมอง จากการค้นพบแต่เดิมของ De Broca (1864) ที่ว่า ศูนย์รวมการทำงานเกี่ยวกับภาษาอยู่ที่สมองซีกซ้ายนั้น ในปัจจุบันได้พบว่า ทั้งสมองซีกซ้ายและขวาต่างก็มีบทบาทเท่าเทียมกันในเรื่องของการใช้ภาษา โดยที่สมองซีกขวาเป็นสมองของการสังเคราะห์ การคิดรวม คิดเป็นภาพ และการรับรู้อย่างแม่นยำทันทีทันใด จึงเกี่ยวข้องกับภาษาในระดับ Macrostructure ระดับพื้นผิว เช่น ส่วนนประสาทตายตัวที่วิเคราะห์แยกส่วนไม่ได้ (édématismes) เป็นต้น ขณะที่สมองซีกซ้าย จะทำงานทางการวิเคราะห์การลำดับความ ขั้นตอน การคิดทบทวน และการแก้ปัญหาแบบอัลกอริทึม จึงเกี่ยวข้องกับภาษาในระดับ Microstructure คือ ระดับโครงสร้างลึก หรือระดับองค์ประกอบย่อยของภาษาอย่างไรก็ตามสมอง

ทั้งสองซีกควรถูกได้รับการฝึกฝนอย่างเท่าเทียมกันในเรื่องของการใช้ภาษา เพื่อเป็นการส่งเสริมซึ่งกันและกัน และช่วยให้ทำงานแทนกันได้เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเกิดบกพร่องหรือขัดข้อง ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าจุดยืน/จุดรวมของคอมพิวเตอร์ และภาษา นั้นได้แก่ การทำหน้าที่วิเคราะห์ อันเป็นจุดรวมที่ทั้งสาม คือ สมอง คอมพิวเตอร์ และภาษาต่างมีและปฏิบัติอยู่เหมือน ๆ กันนั่นเอง

3. แบบอัลกอริทึม

(Apprentissage de type algorithmique)

ลักษณะการเรียนแบบนี้เข้ากันได้ดีกับการทำงานของคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะกับการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพราะ

อัลกอริทึม คือ

"... การกำหนดกระบวนการแก้ปัญหาในระบบหนึ่งอย่างละเอียดแน่นอน และเป็นลำดับขั้น จนสามารถแก้ปัญหาหากลุ่มหนึ่ง ๆ ได้ อัลกอริทึมจะนำข้อมูลพื้นฐานไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการด้วยกระบวนการหนึ่ง โดยที่ข้อมูลพื้นฐานที่จุดเริ่มต้นอาจแตกต่างกันได้จนถึงระดับหนึ่ง ..."

เมื่อพิจารณาอย่างผิวเผิน อัลกอริทึมอาจสอดคล้องต้องกันดีกับการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนภาษา จากหลักของความสัมพันธ์ในรูป Si... lors... (ถ้า... ก็/ดังนั้น) ซึ่งปรากฏออกมาเป็นรูปแบบกิจกรรม 3 แบบ เช่น

1. เมื่อผู้เรียนพิมพ์ข้อความ คอมพิวเตอร์จะตอบรับตามที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในโปรแกรม ฯ
2. การตรวจเช็คตามกฎเกณฑ์ที่ไว้อย่างอัตโนมัติแล้วแสดงรูปภาษาออกมา
3. การวิเคราะห์รูปภาษา รูปคำที่ถูกต้อง อันเป็นขั้นตอนที่ยากที่สุด คือ

ในความเป็นจริงนั้น ภาษาเป็นสิ่งที่ไม้อาจจัดการได้ด้วยวิธีการเพียง 3 ขั้นตอนดังกล่าวนี้เท่านั้น อาจต้องนำหลักต่าง ๆ ทางความหมายมาช่วย และนี่คือสิ่งที่ทำให้คอมพิวเตอร์ด้อยความสามารถทางการเรียนการสอนภาษา เพราะคอมพิวเตอร์ไม่สามารถคิดเหตุผลแบบอัลกอริทึมกับหลักการทางความหมายได้ ในขณะที่มนุษย์เราทำได้ เราจึงต้องหันมาศึกษาที่คำว่าอัลกอริทึม ซึ่งเป็นหัวใจของความสามารถและการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อหาทางประสานระหว่างการเรียนการสอนภาษากับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ในที่สุด

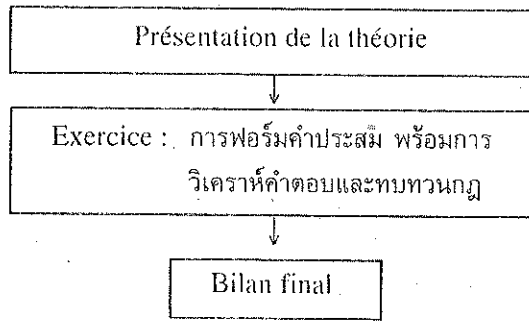
ไวยากรณ์ปฏิบัติการ จึงมุ่งนำเอาลักษณะการเรียนรู้แบบอัลกอริทึมมาประยุกต์ใช้โดยตรง โดยผสมผสานกับแนวคิดของนักภาษาศาสตร์เกี่ยวกับความหมายและรูปแบบของการเรียนรู้ในลักษณะนี้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องก้าวไปไกลกว่าการเรียนรู้ตามปกติ เพื่อให้สามารถสอดแทรกผสมผสานสิ่งที่เรียนเข้ากับขบวนการเรียนรู้ของตนเองจนเกิดความเป็นอัตโนมัติทางการใช้ภาษาและสามารถก้าวจากขั้นวิเคราะห์ไปสู่ความเข้าใจและการผลิตหรือรับรู้อาษาได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ข้อสังเกตสำคัญอีกประการ คือ ลักษณะการเรียนรู้ดังกล่าวยังคงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของวิธีการอื่น ๆ อีกหลาย ๆ อย่างที่มีอยู่ และเป็นการให้สมองทำงานเพียงซีกเดียวคือ สมองซีกซ้ายเท่านั้น

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนไวยากรณ์

การสอนคำประสม (Nom composé) ซึ่งมีหลักสำคัญ 3 ส่วนที่ต้องเน้น คือ

1. ตำแหน่งของคำนามและคำนำหน้า
2. เพศ/พจน์
3. คำเชื่อมโยงภายในคำประสม

จากแผนภูมิทั่วไป ที่ได้แก่

มาสู่แผนภูมิคอมพิวเตอร์ (Organigramme / Flow chart)

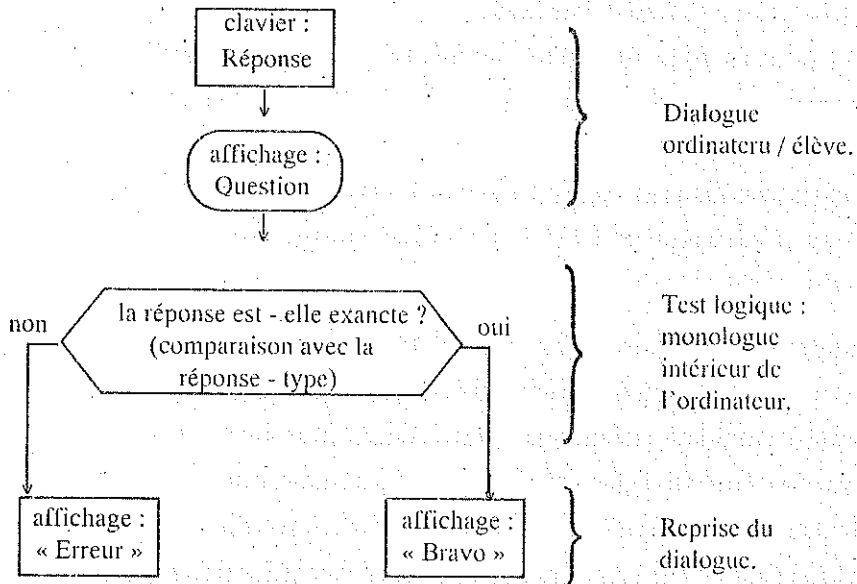

Figure 2 : Représentation conventionnelle du jeu des acteurs dans un organigramme.

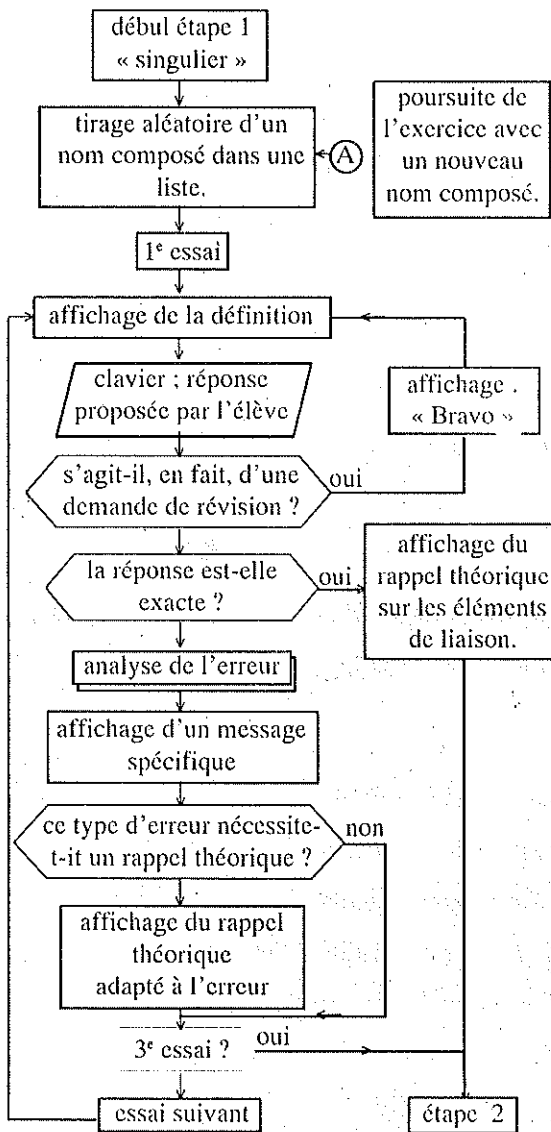

Figure 3 : organigramme de l'exercice.
Étape 1 - singulier.

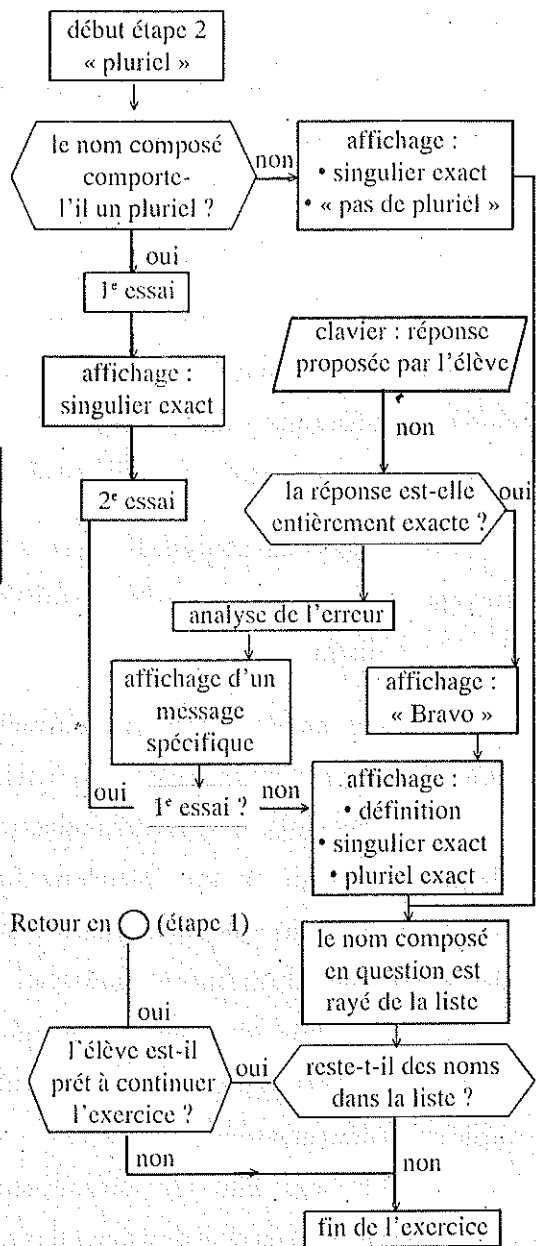

Figure 4 : organigramme de l'exercice.
Étape 2 - singulier.

3 แนวทางปฏิบัติ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาแทบทุกอย่างรวมเอาไวยากรณ์ไว้ภายใน ผู้เรียนเองก็ต้องใช้ความรู้ความสามารถทางไวยากรณ์ตลอดเวลา ในการพูด ฟัง อ่าน และเขียน แต่กระนั้นก็ยังมียุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษาบางขณะที่จะถูกเน้นเป็นพิเศษ เพื่อให้ได้มีการฝึกฝน

ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการฝึกฝนไวยากรณ์นั้นมีอยู่ 2 ประการสำคัญคือ

1. ในสภาวะแบบห้องเรียนธรรมดา ครูจะสามารถเป็นอิสระและทำงานอื่น ๆ ได้อย่างเต็มที่ ในปริมาณที่มากขึ้น เมื่อคอมพิวเตอร์ทำหน้าที่ตรวจเช็คคำตอบแทน ทั้งยังให้ feedback แก่ผู้เรียนได้อย่างทันทีทันใดเกี่ยวกับความถูกต้อง - ผิดของสิ่งที่เขาทำ (ตอบ) นอกจากนี้ผู้เรียนยังอาจทำงานเป็นกลุ่มต่อเครื่อง ๆ หนึ่ง ทำให้ครูสามารถใช้เวลาดูแลเฉพาะกลุ่มที่มีปัญหาเป็นพิเศษได้มากยิ่งขึ้น

ในสภาวะแบบของห้องปฏิบัติการ นอกเวลาเรียนปกติ คอมพิวเตอร์ก็จะให้ feedback ที่ดีกว่ากระดาษคำตอบมาก เพราะสามารถเปิดโอกาสให้ผู้เรียนลองทำใหม่ หรือแนะแนวคำตอบที่ถูกให้แก่ผู้เรียนที่มีปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น

2. คอมพิวเตอร์สามารถช่วยได้ในเรื่องของการให้แบบฝึกหัดที่หลากหลาย ซึ่งโดยทั่วไปนั้น เป็นไปไม่ได้สำหรับการเรียนในห้องเรียน หรือ การเรียนซ่อมเสริมเพียงลำพังของผู้เรียนแต่ละคน

รูปแบบทั่ว ๆ ไปที่เรารู้จักกันดีของแบบฝึกหัดเพื่อทดสอบย่อยประมวลความรู้ทางไวยากรณ์ โดยใช้คอมพิวเตอร์นั้นได้แก่ 1) แบบ Matching จับคู่ 2) แบบหลายตัวเลือก (Multiple Choices) และ 3) แบบเติมคำ (Fill-in) ซึ่งสร้างด้วยโปรแกรมช่วยสร้างสำเร็จรูปได้อย่างง่ายดาย (Authoring Packages) ตัวอย่างการทำงานของโปรแกรมแต่ละแบบข้างบนนี้ คือ

1. แบบ Matching : เมื่อเลือกแล้วตัวที่เลือกจะหายไป

2. แบบ Choices : มีการวิจารณ์ คำตอบถูก - ผิดด้วยภาษาเป้าหมายเกิดเป็นกลุ่ม discussion และมีการทำซ้ำเป็นรายบุคคลได้

3. แบบ Fill - in : ให้พิมพ์คำตอบลงไป และโปรแกรมจะสามารถเช็คคำตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ โดยไม่มีปัญหาเกี่ยวกับอักษรตัวใหญ่/เล็ก ทั้งยังไม่จำกัดคำตอบที่ถูกให้ได้ เมื่อผู้เรียนทำผิดโดยการให้เติมใหม่ เฉพาะส่วนที่ผิด เป็นต้น

ในส่วนของการตรวจสอบคะแนนอย่างละเอียดนั้น ทำได้ดังตัวอย่างเช่น

- แบบแรก (Multiple Choices) ให้ลองใหม่ได้ 2 ครั้ง

- แบบ fill-in ให้ทำได้ 4 หน มีปุ่มเรียกดูคำตอบ เรียกว่า Help และเรียกแนวทางที่ครูเตรียมไว้ให้ หรือ Help Page ที่มีข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกฎไวยากรณ์ได้ เป็นต้น

สรุป ข้อดีของการใช้ CAI ในการสอนไวยากรณ์ คือ

1. เป็นการเปลี่ยนรูปแบบการทำแบบฝึกหัดจากสภาพการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบเดิม ให้น่าสนใจ ชวนให้ติดตามและมีชีวิตชีวายิ่งขึ้น โดยมีรูปแบบของกิจกรรมฝึกทักษะที่ดีมีประสิทธิภาพ โดยมีครู อยู่เคียงข้างคอยช่วยการทำงานของผู้ที่มีปัญหา ผู้เรียนทุกคนสามารถมีโอกาสร่วมกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ และ ยังสามารถทำต่อได้อีกนอกเวลา ถ้าต้องการ

2. ไม่จำเป็นว่าโปรแกรมจะต้องยุ่งยากซับซ้อน และมีสภาพการทำงานที่ตายตัว ทุกอย่างจะ ยืดหยุ่นได้ และที่สำคัญยิ่งก็คือ ครูยังคงมีบทบาทมากมายดังเดิม

บรรณานุกรม

- JANITZA, J. et autres. 1985. Enseignement Assisté par Ordinateur des Langues Etrangères. Paris : Hatier.
- JONES, C and S. FORTESCUE. 1987. Using Computers in the Language Classroom. New York : Longman.
- VIVES, R. 1985. "D'hier à demain : la grammaire dans tous ses états." Le Français dans le Monde. février - mars 1985 p. 92 - 102. Paris : Hachette.

D.S. CAFÉ

ปากซอยสุขุมวิท ซอย 5 โทร. 251-3333

เชิฐชิมอาหารฝรั่งเศสขนานแท้

เช่น เป็ดอบส้ม Canard à l'orange

เนื้อแกะอบ Gigot d'Agneau

หอยแมลงภู่ออบ Moules farcies

ชาวเวอเคราต์ หรือ ชูครูท Choucroûte Garnie

ขนมเค้กรสยุโรปหลายชนิด

ฝีมือเจ้าของร้าน บรรยาอากาศกันเอง

ราคาย่อมเยา

Le saviez - vous ? ●●●

รู้ *** ไว้ *** ไข่ *** ว่า ***

●●● ซิกแซ็ก ●●●

- การเล่นสกี มี 2 แบบ แบบที่ใช้ความเร็วลงมาตามเขา เรียกว่า ski alpin หรือ ski de piste ส่วนแบบที่เดินตามทางราบ แนวเขา อาจผ่านเนินบ้างเรียกว่า ski de fond เคลื่อนไหวโดยการออกกำลังขาและแขนใช้ bâton ย่นไป ski de piste นั้นคำว่า piste คือทางที่นักเล่นสกีลงมา มีเครื่องหมายบอกให้รู้ว่าทางนั้น ยากง่ายเพียงใด แบ่งเป็นสี ๆ 3 สี

piste noire ทางลาดชันมาก ยากมาก

piste rouge ทางยากพอควร

piste verte ความยากปานกลาง

- บ้านเลขที่ ของไทยที่มีเครื่องหมายทับต่อด้วยหมายเลขเช่น 1234/55 ภาษาฝรั่งเศสจะอ่านเครื่องหมาย / ว่า barre หรือ oblique ดั้งนั้นจึงอ่านเต็ม ๆ ว่า mille deux cent trente-quatre barre หรือ oblique cinquante-cinq ในฝรั่งเศสเองไม่ใช้ระบบนี้ จะมีก็แต่เลขซ้ำ 2 หรือ 3 ข้างหลังก็ใช้ว่า 123-bis 123-ter

ส่วนชื่อเมืองที่ซ้ำกันอาจต่อด้วยชื่อแม่น้ำเช่น Villefranche S/S อ่านว่า Villefranche sur Seine หรือ sur Saône

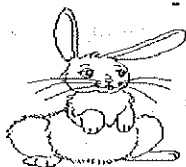
สำนวนรู้

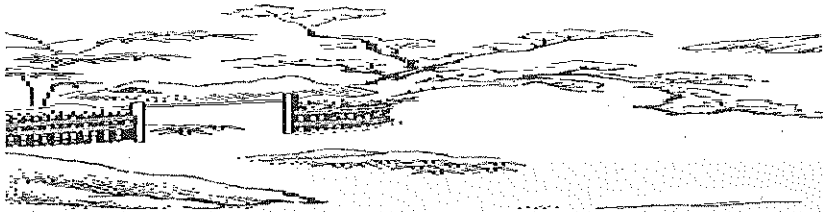
- Fils à papa หมายถึง ลูกเศรษฐีที่เอาฐานะพ่อมาแบ่ง

- Papa, Maman gâteau หมายถึง พ่อแม่ที่โอ้อวดจน

เกินไป

- Mère poule หมายถึง แม่ที่ชอบให้ลูก ๆ มาห้อมล้อม

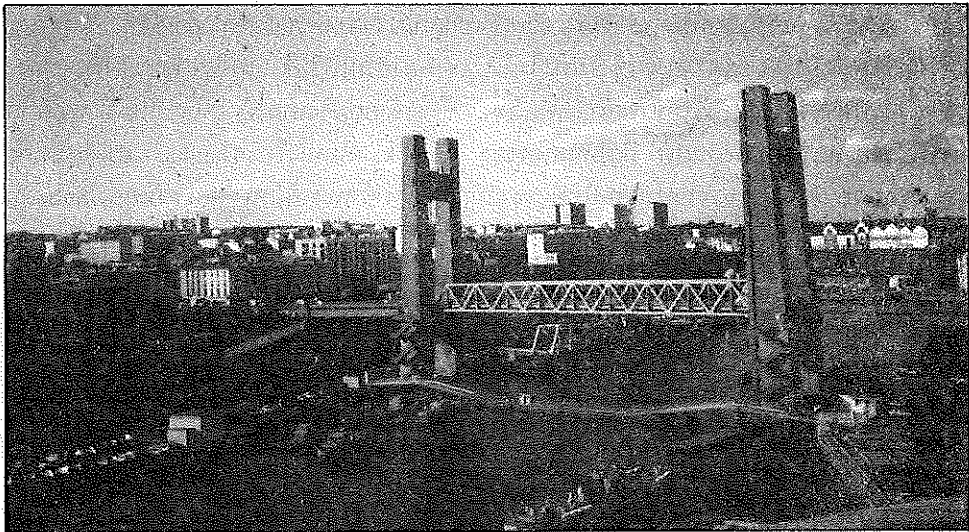

สาวน้อยกัลยาณีที่เมืองแบรสต์

"สาวน้อย"

ข้าพเจ้าเป็น 1 ใน 2 ของนักเรียนส่วนภูมิภาค สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ได้รับทุนจากรัฐบาลฝรั่งเศส ให้ไปเรียนภาษาฝรั่งเศส ณ เมือง Brest ในช่วงเดือนตุลาคม เป็นเวลา 1 เดือน ก่อนที่ข้าพเจ้าจะได้รับทุนนี้ ต้องผ่านการสอบข้อเขียนและสัมภาษณ์ 3 ครั้ง คือ ระดับโรงเรียน ระดับเขต และระดับประเทศ (ทั่วประเทศ 4 คน ในระดับมัธยมศึกษา)

ข้าพเจ้าออกเดินทางโดยสายการบินแห่งชาติฝรั่งเศส AirFrance เที่ยวบินที่ AF175 พร้อมกับเพื่อนจาก ร.ร.ราชินีบูรณะ นครปฐม และ ร.ร.สามเสนวิทยาลัย ส่วนอีกคนจาก ร.ร.เตรียมอุดมศึกษา จะตามไปภายหลัง พวกเราออกเดินทางวันที่ 29 กันยายน 2534 ไปถึงที่สนามบินปารีส ชาร์ล เดอโกล วันที่ 30 กันยายน เวลา 05.00 น. ตามเวลาท้องถิ่น มีเจ้าหน้าที่จากศูนย์ CNOUS (Centre National des Oeuvres Universitaires et Scolaires) มารับพวกเรา 3 คนขึ้นรถไฟ TGV ที่ Gare Montparnasse เพื่อไปยังเมือง Brest

สะพาน Recouvrance ใจกลางเมือง Brest

Brest เป็นเมืองท่าอยู่ทางตะวันตกของฝรั่งเศส ติดกับมหาสมุทรแอตแลนติก เป็นเมืองที่มีความสำคัญ เมืองหนึ่งของแคว้น Bretagne เคยเป็นฐานทัพเรือเก่า ถนนสายหลักของเมืองนี้คือ ถนนสยาม (Rue de Siam) ซึ่งสร้างขึ้นในสมัยที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราชส่งพระยาโกษาปานไปเป็นทูตที่ฝรั่งเศส

ข้าพเจ้าพักอยู่กับครอบครัว Ropars ที่เมือง Le Relecq-Kerhuon เป็นเมืองเล็กๆ ที่อยู่ติดกับ Brest นั่งรถประจำทางเพียง 10 นาทีก็ถึงใจกลางเมือง Brest ในครอบครัวของข้าพเจ้า คุณพ่อชื่อ Jean-Pierre

เป็นผู้จัดการซูปเปอร์มาเก็ต Rally ที่เมือง Brest ส่วนคุณแม่ชื่อ Annick เป็นแม่บ้าน มีน้องสาว 2 คน ชื่อ Aurélie อายุ 11 ปี และ Venessa อายุ 7 ปี น้องชายคนเล็กชื่อ Jonathan อายุ 4 ปี ครอบครัวนี้ เคยรับนักศึกษาต่างชาติ (ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ทำงานแล้ว และมาเรียนภาษาที่นี่) มาแล้ว 7-8 คน

กับ Annick ที่บ้านของเพื่อนข้าพเจ้า

ครอบครัวนี้มีฐานะปานกลาง พวกเขาใจดีกับข้าพเจ้ามาก โดยเฉพาะคุณแม่ (ข้าพเจ้าเรียกเธอว่า Annick) วันแรกที่ข้าพเจ้าไปถึงบ้าน เขาก็พูดว่าข้าพเจ้าเป็นลูกสาวของเขาวันแรกๆ ที่อยู่กับครอบครัว Annick ก็เป็นห่วงว่าข้าพเจ้าจะรับประทานอาหารฝรั่งเศสไม่ได้ เขาพยายามไปซื้อข้าวไทยจากซูปเปอร์มาเก็ต และซื้อ ผงแกงสำเร็จรูปมาทำเป็นอาหารให้ข้าพเจ้า แต่หลังจากข้าพเจ้าอยู่ฝรั่งเศสได้ 2-3 วัน ข้าพเจ้าก็สามารถปรับตัวรับประทานอาหารฝรั่งเศสได้ มีเพื่อนสนิทของ Annick คนหนึ่งชื่อ Danièle เขาเคยมาเที่ยวเมืองไทย พอเขาทราบว่าข้าพเจ้ามาจากประเทศไทย เขาก็มักจะมาหาข้าพเจ้าที่บ้าน และชวนคุยเรื่องเมืองไทย

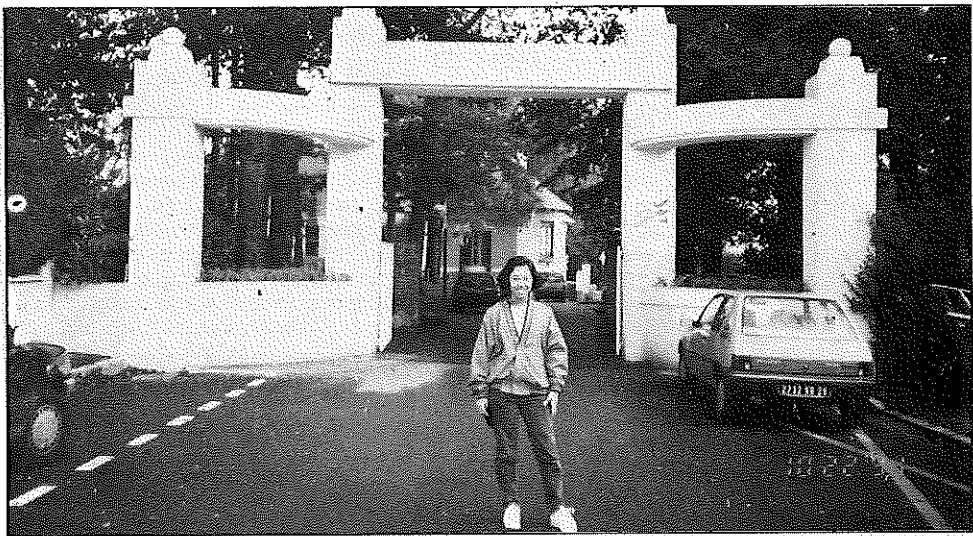
ข้าพเจ้ากับน้อง ๆ 3 คน

เนื่องจากข้าพเจ้ามีน้องๆ 3 คน ในตอนเย็นๆ จะมีเด็กๆ แถวบ้านมาเล่นกับน้องของข้าพเจ้าที่สนามหลังบ้านกันหลายคนมาก ห่างจากบ้านข้าพเจ้าไปประมาณ 1 กิโลเมตร จะมีป่าเล็กๆ มีทะเลสาบและน้ำตก ซึ่งถ้าวันไหนอากาศดี ครอบครัวเราก็จะไปขี่จักรยานเล่นกัน

ในวันอากาศแจ่มใส ข้าพเจ้าและครอบครัวไปขี่จักรยานเล่นกันไต่ป่าใกล้ ๆ บ้าน

ข้าพเจ้าและเพื่อนๆ ได้ไปเรียนภาษาฝรั่งเศสที่ CIEL (Centre International d'Etudes des Langues) ซึ่งตั้งอยู่ที่เมือง Le Relecq-Kerhuon เช่นกัน ข้าพเจ้านั่งรถประจำทางไปเรียนที่ CIEL ในวันจันทร์-วันศุกร์ ส่วนวันเสาร์-อาทิตย์นั้น ข้าพเจ้าต้องอยู่กับครอบครัว ซึ่งเขาจะเป็นคนพาไปเที่ยว เมื่อนั่งรถประจำทางวันแรก ข้าพเจ้าก็มีปัญหาคือหลงทางเพราะขึ้นรถผิดป้ายทั้งขาไปและขากลับ ซึ่งพอ Annick ทราบเข้าก็อาสาจะไปส่งข้าพเจ้าที่ป้ายรถประจำทางในวันรุ่งขึ้น เพื่อจะได้ไม่ขึ้นผิดป้ายและหลงอีก

ถ่ายที่หน้า CIEL (Centre International d'Etudes des Langues)

ที่ CIEL ข้าพเจ้าได้เรียนอยู่ห้องเดียวกับเพื่อนจาก รร.เตรียมอุดมศึกษา เรามีเพื่อนร่วมห้อง 4 คน จากประเทศเดนมาร์ก ไอร์แลนด์ เยอรมันและสเปน ซึ่งอายุประมาณ 20 กว่าปี เป็นผู้หญิง พวกนี้เขามา

เรียนภาษาฝรั่งเศสในโครงการเอเอฟเอสของยุโรป ซึ่งเรียนจบหลักสูตรก็จะได้ทำงานที่ฝรั่งเศส และใน
ห้องยังมีคุณลุงอีกคนหนึ่ง จากประเทศเยอรมัน

กับอาจารย์ Veronique Pellerin ในห้องเรียนที่ CIEL

อาจารย์ที่สอนในภาคเช้าชื่ออาจารย์ Dominique Frin ซึ่งส่วนมากจะเรียนด้านไวยากรณ์ และการ
ฝึกออกเสียง วันอังคารและพฤหัสบดีจะเรียนภาคบ่ายด้วย เวลา 14.15 - 16.15 น. เรียนกับอาจารย์ Veronique
Pellerin ซึ่งมีนักเรียนเพียง 3 คน คือข้าพเจ้า เพื่อนจาก รร.เตรียมอุดมศึกษา และคุณลุงจากเยอรมัน ใน
ภาคบ่ายนี้ ส่วนมากจะเน้นด้านการฟัง สนทนา และการแสดงความคิดเห็น

ในตอนกลางวันพวกเราจะรับประทานอาหารกลางวันที่โรงอาหารของ CIEL โดยที่ทาง CIEL ออก
ค่าอาหารกลางวันให้เราคนละ 35 ฟรังก์ ถ้าเกินกว่านั้น พวกเราก็ต้องจ่ายเงินเพิ่มเอง

ข้าพเจ้า, เพื่อนจาก รร.สามเสนวิทยาลัย Maggie ขณะไปเที่ยว Concarneau

สัปดาห์แรกนั้น ในวันที่ 2 ตุลาคม ข้าพเจ้าและเพื่อนจาก รร.สามเสนวิทยาลัย และ รร.ราชินีบูรณะ
นครปฐม ได้เดินทางไปทัศนศึกษาที่เมือง Quimper เมือง Concarneau และเมือง Locronan กับคณะ

นักเรียนชาวไอริชประมาณ 20 กว่าคน ซึ่งพวกเขาอยู่ในโครงการแลกเปลี่ยนกับ รร.มัธยม Charles de Foucauld พวกเรามีเพื่อนสนิทชาวไอริชคนหนึ่ง ชื่อ CIEL นิสัยดีมาก พอพวกเราไปไหน CIEL ก็จะตามพวกเราตลอด

รูปนี้พวกเราถ่ายกับนักเรียนชั้น ป. 6 ที่ รร.มัธยม Charles de Foucauld

พวกเราได้มีโอกาสไปร่วมชั้นเรียนกับเด็กนักเรียนฝรั่งเศสที่ รร.มัธยม Charles de Foucauld 2 ครั้ง โดยพวกเราได้เข้าร่วมชั้นเรียนกับนักเรียนชั้น ป. 6, ม. 1, ม. 2 และ ม. 3 ในวิชาภาษาฝรั่งเศส ภาษาอังกฤษ ชีววิทยา ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์

ที่ข้าง ๆ บ้านของเพื่อนจากนครปฐม จะมีบ้านหลังใหญ่หลังหนึ่ง เป็นคล้าย ๆ กับบ้านพักคนชรา พวกเราได้ไปพบคุณตาคนหนึ่ง ชื่อคุณตา Yves อายุ 74 ปี เขาเคยมาอยู่เมืองไทยเป็นเวลา 20 ปี เมื่อ 10 กว่าปีที่แล้ว เขามาสอนภาษาอังกฤษและศาสนาในเมืองไทย คุณตา Yves พูดภาษาไทยได้ดีทีเดียว พอพวกเราเข้าไปในบ้านหลังนั้น คุณตาและเพื่อน ๆ ก็ดีใจกันใหญ่ ถ่ายรูปพวกเราไว้เป็นที่ระลึก และเลี้ยงอาหารว่างพวกเราอีกด้วย

พวกเราออกเดินทางจาก Brest ไปปารีส เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม ข้าพเจ้าได้เขียนจดหมายขอบคุณครอบครัวของข้าพเจ้า โดยทิ้งไว้บนโต๊ะอาหารฉบับหนึ่ง พอตอนเช้าวันนั้น Annick มาเห็นและอ่านเขาถึงกับร้องไห้โฮออกมา วันนั้นเป็นวันที่เศร้าที่สุดก็ว่าได้ ทุกคนในครอบครัวร้องไห้โดยเฉพาะ Annick

พวกเราเดินทางไปถึงปารีส โดยรถยนต์ของ CIEL โดยมีอาจารย์ Jean-Yves จาก CIEL เป็นคนขับและเป็นมัคคุเทศก์นำพวกเราเที่ยวปารีส ที่ปารีสเราได้พักที่โรงแรมแห่งหนึ่งในเขต 9 ซึ่งเป็นโรงแรมระดับ 2 ดาว พวกเราได้ไปเที่ยวสถานที่สำคัญต่าง ๆ หลายแห่งในปารีสเช่นหอไอเฟล (เรา 4 คน ได้ขึ้นไปยอดหอไอเฟล ในเวลาประมาณ 4 ชั่วโมง ซึ่งมองลงมาข้างล่าง จะเห็นกรุงปารีสตอนกลางคืนเกือบหมด), ประตูชัย, พระราชวังแวร์ซายส์, พิพิธภัณฑ์ Louvres, มหาวิทยาลัย Notre-Dame, Sacré-Coeur ฯลฯ

พวกเรา 4 คน ออกเดินทางจากสนามบินปารีสชาร์ล เดอโกล กลับมายังประเทศไทยเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม เราทุกคนต่างก็ใจหาย เวลาที่พวกเราอยู่ฝรั่งเศสได้หมดลงไปแล้ว พวกเราต่างก็หวังกันว่าจะได้กลับไปเยือนฝรั่งเศสใหม่ แต่การไปฝรั่งเศสคราวนี้นั้น พวกเราจะเก็บเอาไว้เป็นความทรงจำอันยากที่จะลืม เป็นประสบการณ์อันยิ่งใหญ่ของชีวิต ซึ่งจะหาโอกาสอย่างนี้ไม่ได้อีกแล้ว

เสื่อหนึ่งของประสบการณ์

โดย...มัทนา เกตุสิงห์น้อย *

ต่อไปนี้เป็นรายงานข่าวจากบรรดาเราชาว Vichysois (หมายถึงพวกเราที่ได้มีโอกาสมาเรียนหน้าสลอนอยู่ที่ Vichy ทั้ง boursier ของกรมฯ, ของ สศ.ฟท. และอีก 2 หนุ่มมาจากกองโบราณคดี และพาณิชย์บางนารวมทั้งหมด 12 ชีวิต แต่วันนี้จะเป็นข่าวที่กระซิบเบา ๆ ถึงการไปทัวร์ในทางใต้แถบ Côte d'Azur (ที่ต้องบอกกระซิบ เพราะบางตอนก็ไม่ควรเปิดเผย แต่เราก็คิดกันแล้วว่า il faut... เพราะจะได้เป็นแนวอันควร และมีควรปฏิบัติสำหรับพวกเราไปเยือนรุ่นต่อ ๆ ไป)

ถ้าจะให้เริ่มเล่าตั้งแต่เริ่มขึ้นเครื่องบินแล้ว วิจารณ์มีมากมายนับไม่ถ้วนขอผ่านก่อนดีกว่านะจะตัดตอนมาถึงช่วงที่มาอยู่ฝรั่งเศสกันได้ 1 เดือนแล้ว คือช่วง 1-3 พ.ย. ซึ่งจะเป็นช่วงหยุดที่มีวันหยุดพิเศษคือ Toussaint (1 พ.ย.) ตอนนั้นเริ่มคุ้นเคยกับ Vichy และ CAVILAM มากขึ้นแล้ว เมื่อมีวันหยุดเพิ่มอีก 1 วัน นอกจากเสาร์-อาทิตย์ แล้วก็เกิดการเคลื่อนไหวขึ้นมาในกลุ่มชาวเรา ว่าเอ๊ะเราจะมาหยุดอยู่ใน Vichy เลย ๆ ได้ไง ก็เลยมีการรวมกลุ่มกันขึ้นมา กลุ่มแรกมี พีแดง (จากเตรียมอุดมหม่อมเกล้า) พีตุ๊ก (จากอุดรพิทยานุกูล) เาะ (มัธยมวัดมกุฎกษัตริย์) จะไปเมือง Poitiers, นื่อง (จากสุโขทัยวิทยาคม) จะเข้า Paris ก็มีเพื่อน 3, เกรียงไกร (จากราชินีบูรณะ) จะไปเยี่ยมเพื่อนที่ Mulouse พี่ยา (จากเมืองกลาง) กับพีตุ้ม (จากสตรีศรีสุริโยทัย) จะอยู่ดูลูทางที่ Vichy ก่อน ที่เหลือก็คือ ต้อย (จากวัดอินทาราม) นื่อง (จากเชียงคำวิทยาคม) สุรัตน์ (จากพาณิชย์บางนา) ตุ่น (architecte จากกรมศิลปากร) และอะแอม... คนสุดท้ายในกลุ่มก็คือ หนุ่มจากทะเลปุ่น (ลองสอบถาม ร.ร.ส่วนบุญฯ ก็แล้วกันว่าเป็นใคร) ก็เลยรวมกันจัดทัวร์โดยมีจุดหมายปลายทางใต้แล้วก็ด้วยความร่วมมือด้วยดีจาก Marie-Anne (animatrice ที่น่ารักของ cavilam) ในการจองตั๋วรถไฟ จองที่พัก สรุปลแล้ววันนี้เราจะสอน (เอ๊ย ไม่ใช่ ขอโทษค่ะ จะเล่า) เรื่องกลุ่มสุดท้ายนี้แหละ

และแล้ว รายการชีวิตต้องสู้ของเราก็เริ่มขึ้นใน เช้าวันศุกร์ที่ 1 มีการตระเตรียมของ เช่น มีน้ำดื่มยี่ห้อ Volvic (ที่มีประวัติ) และอุปกรณ์สำหรับการบริโภคค่อนข้างครบครัน รถไฟออกจาก Vichy ตั้งแต่ 6.47 น. เราโชคดีได้ที่นั่งใกล้ monsieur คนหนึ่ง ทำทางลุงแกก็น่ารัก ใจดี พอเราหยิบหนังสือคู่มือแนะนำเที่ยว Côte d'Azur ขึ้นมา discuter กัน ลุงแกก็ช่วยเสริม (โดยเฉพาะเวลาที่เรา mal prononcé ชื่อเมือง) แล้วเราก็ (ช่วยกัน) ชวนลุงคุย จุดที่น่าสนใจ คือการไปเที่ยวเกาะ Hyeres ชื่อนักท่องเที่ยวที่ไปต้องแปรสภาพเป็นพวก naturistes ก่อนจึงจะขึ้นไปเที่ยวบนเกาะได้ (คือต้อง se déshabiller ก่อน) ฟังแล้วหลายคนก็หูฟังแต่ยังหรอกคะไม่กล้าตัดสินใจ กลัวพรรคพวกที่ไปด้วยกัน ซ้อค! (หนทางข้างหน้ายังอีกยาวนาน)

จาก Vichy เราก็มุ่งสถานี St Germain des Fossés, La Palisse, Roanne, Tarare ตามลำดับอากาศตอนเช้าวันนี้สดชื่น มองจากหน้าต่างรถไฟเห็นบ้าน, ทุ่งกว้าง, ฟาร์ม มีหมอกลอยอ้อยอิ่ง (ที่บอกว่าเห็นนั้นก็บางคนเท่านั้นละคะ บางคนก็ยังไม่เหมือน dans le lit) แล้วเราก็ไปถึง เวลา 9.37 ต้องเปลี่ยนรถที่ Syon

*อาจารย์โรงเรียนเชียงคำวิทยาคม พะเยา

(สถานี Syon-Perrach) รถไฟจะออกเวลา 10.30 น. เรายังมีเวลาเดินเล่นอยู่ประมาณ 55 นาที ก็เลยเดินลงจาก gare ไปที่ Place Carnot

ยังงี้ก็ขอให้ได้ prendre des photos กันก่อนเพราะใครบางคนก็แอบซูมซูมยิ้มไว้แล้ว บางคนก็ยิ้มไม่ค่อยออกก็มี spécialiste จากพาณิชย์บางนาแนะนำว่ายิ้ม 14 ลิ ก็รู้สึกว่าคุณดีขึ้นหน่อย แต่บางทีก็เกินไปเป็น 24 (ใครอยากลอง ก็พูดตัวเลขพวกนี้แล้วค้างไว้) เพราะเราไม่ค่อยคุ้นกับตัวเลขกันเท่าไร แต่ช่วงหลังๆ ที่มาฝรั่งเศส รู้สึกจะคิดเลขเก่งขึ้นเยอะ เพราะ aller à l'église กันบ่อย แต่จะเป็นโบสถ์ของพวกคริสตัง

ถ่ายรูปและ ชมนก ชมน้ำ กันพอสมควรแล้ว (เพราะมีนกมาบินบริเวณน้ำพุเติมไปหมดก็ชวนกันมาบน gare ที่แม่น้ำของเรา (จากทะเลปุ่น) ก็เกิดความคิดว่าอยากจะทำกระสวนตัวให้เรียบร้อยก่อนขึ้นรถไฟ ก็เลยแวะ toilettes เราที่เหลือ 4 คนก็เลยเดินโต๋เต๋รอ บ้างก็ composter ตัวรถไฟยื่นพิจารณาเครื่องทดสอบความรู้สึกหรือสมรรถภาพอะไรทำนองนี้แหละ (ต้องขอโทษที่จำจากภาษาฝรั่งเศสไม่ได้) ซึ่งใจอยู่เหมือนกัน จะทดสอบดีไหม วิธีการเขาก็คือ สอดนิ้วเข้าไปตรงช่อง แล้วจึงมีตัวเลขขึ้นมา จะอยู่ในเกณฑ์ไหนก็ต้องอ่านรายละเอียดที่เขาทำให้ไว้ แล้วไม่มีใครกล้าทดสอบ (กลัวความจริง) เสียหนุม จากพาณิชย์บางนางรำ ฟังว่า ถ้าเป็นการอธิบายเป็น en français ก็คงจะลองหอกจะได้เก็บไปเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอน (เห็นสำนึกของ ครูไทยเราไหมล่ะ ไม่มีลืมเด็กเลย)

คอยอยู่นาน พี่เขาก็ไม่ออกมา เข้าใจว่าจะลงไปที่ quai แล้ว เราก็เลยชวนกันลงไปรถไฟก็เข้าแล้ว ตัวรถไฟทั้ง 5 ใบก็อยู่ในใบไม้กางเขนของของครุฑนี่เอง จะว่าพี่เขาขึ้นรถแล้วก็คงจะไม่ไข แล้วเราก็ตัดสินใจคอยต่อเราจะไปได้ไหมเมื่อเรามีกัน 4 คน ต้องคอยคนที่ 5 ของเราก่อน ทราฐูไม่ว่าเขาคนนั้นขึ้นไปใน compartiment เรียบร้อยแล้ว ระหว่างที่คอย สุรพันธ์, ตุ่น, น้องก็ผลัดกันวิ่งขึ้นบนสถานีเพื่อค้นหา พี่เรา โดยมีต้อยยืนเฝ้าสมบัติ รถไฟก็ออกสายกว่าที่กำหนดไว้มากแต่เราก็ไม่สามารถขึ้นรถได้ เพราะ Il nous manque une personne และแล้ว รถไฟก็ค่อยๆ แล่นจากเราไปโดยพาเอา un Thailandais คนหนึ่งซึ่งกล้าหาญมาก โดยการ voyager en train sans billet

แล้วเราก็เดินคอกตก กลับขึ้นมาควา a celui-ci ต่อ แล้วในที่สุดเราก็ไปขอพืงพนักงานที่ bureau d'accueil ให้เขาประกาศหา M. Wattanapan (เปิดเผยเสียที) ก่อนจะประกาศ employée เธอก็ถามว่า quel âge a-t-il ? ต้อยเขาเลยให้คำตอบว่า Oh ! assez âgé, Madame ประกาศก็แล้ว เดินตามหาทุกซอกทุกมุมของ gare ก็แล้วไร้แวว เราก้ได้รับรู้โดยปริยายว่าพี่เขาคงไป Marseille แล้วในขบวนรถที่เราไม่ยอมขึ้น เราก้ก็เสียใจว่า เราน่าจะแจกตัวกันคนละใบเสียตอนก่อนขึ้นรถไฟ ทุกคนก็ค่อนข้างมั่นใจว่าพี่มานิตคงต้องจ่ายค่าปรับแน่ แต่ก็อยู่ในภาวะที่ทำอะไรไม่ได้แล้ว เราก็เลยเดินเล่นใน Lyon ต่อ เพราะรถไฟที่ยาวต่อไปจะออกเวลา 12.10 น. Il nous reste encore presque deux heures แล้วเราก้เริ่มเข้าใจแล้วว่า Lyon เป็นสถานที่ที่เราต้องระวัง เพราะคราวก่อนที่มาเที่ยว Lyon กับ cavilam ก็มีการพลัดหลงกัน Mais malheureusement, c'était la même personne que cette fois-ci. (oh la la !)

แล้วเราก้ไปถึง Marseille เมื่อ 16.11 น. ก็เห็นเขาคนนี่ของเราชะง้อคอยที่สถานีอยู่แล้ว ระหว่างเดินทางเราก้ก็อาศัย fast food (จาก Mc Donald ที่ Lyon) เป็นอาหารกลางวันอย่างฝืดคอ (เพราะ คิดถึงค่าปรับของคนเดินทางโดยไม่มีตั๋วแล้วเศร้า) และเมื่อรถไฟผ่าน Avignon เราก้ชะง้อออกไปทั้งมองหาพี่มานิต ทั้ง dire au revoir à Avignon เพราะตอนแรกเราตั้งใจจะแวะ Avignon ด้วย เมื่อมี accident de technique ขึ้นมารายการก็เลยเปลี่ยนตาม

หลังจากที่ต้อกดีใจ และสอบถามกันพอหอมปากหอมคอแล้ว ก็จะไปเดินไปที่พัก คือ auberge de jeunesse ของ Marseille หลังจากที่ไปต่อม ๆ มอง ๆ plan ประกอบกับถามจากเจ้าหน้าที่ที่ gare แล้วก็ ได้ความว่าเราต้องขึ้น métro ไปที่สถานี แล้วขึ้น bus ต่อจึงจะถึงที่พักแล้วเราก็ตัดสินใจไปซื้อตั๋วเป็น carnet ซึ่งถูกกว่าซื้อปลีก (ได้ความรู้จากเครื่องที่เขาให้ความรู้เรื่อง billet ไว้ว่า 1 carnet มีตั๋ว 6 ใบ) เมื่อได้ตั๋วมา พบตุ๊ก (ตื่นตื่นอีกแล้ว) ดีใจที่ได้ตั๋ว 8 ใบ หลงเข้าใจว่าเขาคงสงสารหน้าเขียว ๆ ของเราถึงแถมให้ ตอน หลังมาช่วยกันพิจารณา (ในรถเมล์) ถึงรู้ว่าที่ที่เกินมา คือ ปกหน้า และปกหลัง ซึ่งเหมือนกับตั๋วแต่มีใบว่า Talon ne pas oblitérer à conserver et à présenter โชคดีที่ยังไม่ได้เก็บกลับมาคุยว่า เราได้ตั้ง 8 ใบ ขณะที่คนอื่นเขาได้ 6 (รู้แล้วอย่าอะอะไปนะ อายเขา !)

ในที่สุดเราก็มายัง auberge ระหว่างทางเดินเข้าจาก arrêt d'autobus ก็มี Madame คนหนึ่งใจ ดีมากช่วยชี้ทางให้ แล้วก็ยังมีปัญหาอีกนิดหน่อย คือ เต็มกะจะมา 6 คน จองที่พักไว้สำหรับ 6 พอ ตอนหลังมีการเปลี่ยนแปลง ลดเหลือ 5 ทาง Anne-Marie เขาก็นัยนว่าไม่มีปัญหา แต่พอเรามองถึงจริง เจ้าหน้าที่เขาไม่ยอม เขาจะให้เราจ่ายเงินสำหรับ 6 คน เราเลยจำเป็นใจใจ เพราะเราไม่มีทางเลือกแล้ว (หลังจาก ที่ได้พยายามเถียง เต็มที่แล้ว) เป็นที่พักที่มี petit déjeuner กับ diner ไปด้วย ถ้าจะให้นับตั้งแต่เดิน ทางมาถึงฝรั่งเศสแล้วนี้ต้องนับว่าเป็นที่พักแห่งแรกที่เราไม่ประทับใจ เพราะเจ้าหน้าที่เขาไม่ sympa เลย ตอนจ่ายคูปองอาหารจ่ายให้เราแค่ 5 หั้ว ๆ ที่คิดเงินเรา 6 เราก็กินไม่ยอมกินบ้าง โดยให้ต้อย (คน หวาน ๆ ที่มีน้ำเสียงดูในบางเวลา) เป็นคนไปเจรจา ในที่สุดเขาก็ยอมให้เราอีกครบ 6 ตามที่เราจ่าย สภาพห้องพักก็ค่อนข้างแย่นอกกับต้อยซึ่งพักด้วยกันต้องย้ายห้องถึง 2 ครั้ง ครั้งแรกปิดกุญแจไม่ได้ ครั้งที่ 2 ปิดได้แต่ไม่มีกุญแจให้เรา มีแต่กุญแจที่ติดกับพวกกุญแจทั้งหมดของเขา ต้องย้ายมาอยู่ห้องที่ 2 เติง (แต่ถูกคิดเงิน 3 นะ) สำหรับชายหนุ่มทั้ง 3 ก็พักในห้องเตี้ย 2 ชั้น 2 เติง (มี 4 ที่แต่คนเรามี แค่ 3) เราก็ก็นะเนากันว่าถ้าจะให้คุ้ม ตอนดึกให้ใครก็ได้ตื่นย้ายที่นอนอีกที่เสียให้ครบ 4 ที่

เราก่อนข้างผิดหวังสำหรับบริการของ auberge ที่นี่ ซึ่งโดยปกติที่เคยได้ฟังมา คือ จะเป็นการให้บริการสำหรับ les jeunes ในอัตราค่าที่พักไม่แพงและสะดวกสบายพอสมควร เรื่องอื่น ๆ ก็พอว่า แต่ความสะอาดที่นั่นเหลือทนจริง ๆ แล้วเจ้าหน้าที่เขาก็ไม่ gentil เลยไม่ใช่เฉพาะสำหรับเรา ซึ่งถ้าจะให้ดู แต่หน้า ก็มีทั้งเวียดนาม อินโด ญี่ปุ่น (เท่าที่ลองจัดประเภทหน้าดูแล้วนะ) พวกฝรั่งที่มาพักก็ได้รับการ ต้อนรับในลักษณะการเดียวกัน

แล้วเราก็ทำใจว่าทน ๆ ไปเถอะ 2 คืนเอง จากนั้นก็แยกย้ายกันอาบน้ำ ทำธุระส่วนตัวกันแล้วก็ได้ บทเรียนว่าสิ่งที่เราไม่ควรจะลืมในการผจญภัยครั้งต่อไปก็คือรองเท้าแตะ ถ้ายังไม่รู้ว่าจำเป็นยังไงก็ลองนึก สภาพคนที่อาบน้ำออกมา แล้วต้องหิ้วรองเท้าผ้าใบกระยอง กระแยมออกมาดูเองเถอะ

เมื่อเรียบร้อยแล้ว (หมายถึงแต่งตัว อาบน้ำไม่ค่อยแน่ใจเท่าไรสำหรับบางคน) ก็ลงมาเพื่อ diner กัน ก็ต้องรอ หั้ว ๆ ที่เลย เวลาที่ระบุไว้แล้วเกือบครึ่งชั่วโมง แล้วพอเราสอบถามดูว่า ถ้าพรุ่งนี้เย็นจะกลับ เข้ามาเกือบ ๆ 2 ทุ่ม จะมา diner ทันไหม เขาก็ปฏิเสธว่าไม่ทัน หั้ว ๆ ที่ขณะนั้นจะห่มครึ่งอยู่แล้ว เขายัง ไม่เริ่มให้บริการเลย เราก็กินได้แต่รำพึงกันว่า อย่าให้เป็นที่พักของเราบ้างก็แล้วกัน (ตอนนี้เลือดนักสู้เริ่มระอุ)

ตอนไปหยิบอาหาร แว่ว ๆ เสียงบอกมาว่า il faut payer 5 francs ในกรณีที่ยิบ pain เกินมา พวกเราก็กินแอบหย่อน pain ที่หยิบมาเกินคืนลงตะกร้าไป ยึดหลักประหยัดไว้ก่อน สำหรับรสชาติของ

อาหารมือนั้น ต้องขบบอกว่า pas mal (ก็ต้องมีดีบ้างชมบ้างเป็นธรรมดา) เมื่อกินเสร็จแล้วเราก็รวบรวมที่เหลือ ๆ อยู่ใส่ถุง สำหรับเป็นเสบียงมือต่อไป แล้วเราก็ออกไปเดินเล่นเดินเลียบชายฝั่ง Méditerranée ตอนนั้นมีตึกตึกแล้ว แต่เราก็มองรู้สึกตื่นตื้นที่ได้เห็นทะเลสะท้อนแสงไฟระยิบระยับ ใครมีตำนานอะไรเกี่ยวกับทะเล ก็หยิบยกมาคุยกัน เดินไปเรื่อย ๆ แล้วเราก็ไปเจองานวัดเพราะมีทุกอย่าง (ยกเว้นราวและมวญ) เช่น ม้าหมุน ร้านยิงปืน บ้านผีสิง เกมส ฯลฯ แล้วก็มึนงงบ่นอ้อย ๆ ว่า น่าจะมีลูกชิ้นแข็งด้วยนะ เพราะเขาขายแต่ crêpe และลูก marron สิ่งเกิดแล้ว เมืองMarseille ก็เหมือนที่เคยได้ยินมาคือมีแต่พวกกลาสีเรือ ๆ ๆ แล้ว เขาก็สนุกสนานกันดี โดยเฉพาะตรงเครื่องเล่นคล้ายม้าหมุนบ้านเรา (แต่การหมุนไปมานั้นชนิดที่พวกเราจะให้คำจ้ำกันเองทีละละ 10 f ก็ยังไม่มีการล้าขึ้น) ก็การใช้เวลาวางขณะที่นั่งอย่างนี้เป็นประโยชน์ โดยที่มีหม่อมไทยทั้ง 3 ของเรามองอย่างอิจฉา (หึงไว้ให้ตัวเองนะว่าเราใช้เวลาว่างกันยังไง)

จากนั้นเราก็กลับมาแยกย้ายกันเข้านอนโดยตกลงกันว่า จะออกเดินไปตั้งแต่ตี 4 ครั้ง เพราะวางแผนกันไว้แล้วว่าจะไป Nice และ Monaco ในวันรุ่งขึ้น พอเช้ามีตึกมีคนตื่นแล้วก็วิ่งไปเคาะห้องเรียกพรรคพวก เรียกแล้วถึงว่าทำไมไม่มีใครตื่นเดินตามเราเลยทั้งที่ตี 5 กว่า แล้วก็เรียกซ้ำอีกผลปรากฏว่าตอนนั้นยังไม่ตี 3 เข็มยาวชี้ตรงเลข 5 ก็เลยเข้าใจว่าเป็นตี 5 (เฮ้อ...เวรกรรมนาฬิกาเมืองเจียงค้ำ) จนถึงเวลานัดหมายกันไว้ ก็ได้ฤกษ์ออกจากที่พักไปถึงที่ขึ้นขึ้นรถไฟตามเวลาคือตี 5 petit déjeuner ของเราก็คือกาแฟจากตู้หยอดเหรียญ, pain ที่สะสมไว้จากมือนั้น, confiture ที่ต้อง merci Madame Laurant แห่ง Amadéus โชคดีวันนั้นเราได้นั่งเป็นcompartiment เดียวกัน แล้วก็ด้วยความดีใจที่ไม่มีสมาชิกตกหล่นเหมือนวันก่อน ก็ร้องเพลงกันไปตลอดทาง เริ่มด้วยเพลงไทย แล้วก็มีเพลงฝรั่งเศสประเภท Alouette, Chevalier de la table ronde ตามท้ายด้วยเพื่อไม่ให้เสียชื่อว่ามาฝรั่งเศสแล้วเราก็ถึง Nice เมื่อเวลาประมาณ 9 โมงเช้า

วันนั้นอากาศดีมาก เราเดินเลียบฝั่ง Méditerranée เดินตามถนนชมร้านรวงต่าง ๆ แล้วซื้อ cartes postales ตามธรรมเนียม (เพราะมีบางคน นโยบาย ยังไงก็ขอให้ได้ cartes postales ไว้ก่อน) ใช้เวลาลอยอยู่ที่ Niceประมาณ 2 ชั่วโมงเศษ ก็ขึ้นรถไฟต่อไปยัง Monaco ถึง Monaco ก็ทำซื้อเสบียงได้ไถ่อย่าง และผลไม้) แล้วก็เดินขึ้นเขาไปยัง Place du Palais (Le Palais du Prince Monaco) เขาถือหลักกองทัพบกเดิมได้ด้วยท้องก็จึงหามุมนั่งเพื่อ déjeuner กันก่อน ต่อจากนั้นก็เดินสำรวจ Monaco ที่จะขาดเสียไม่ได้ก็คือ วนร้านขาย cartes postales และ souvenirs จนบางคนก็ได้สมญาชมสำหรับการเดินทางครั้งนี้ว่า M.Cuiller บ้าง Mme Des Cartes บ้าง แต่ตลอดการเดินทางไม่ว่าจะโดยทางไหนนั้น เราก็ต้องคอยห่วงใย M.Perdu ของเราเสมอ จาก Place du Palais ก็แยกย้ายกันเข้าชม musée océanographique (ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ทางทะเล) บ้าง หลายคนก็ไปยื่น action ถ่ายรูปตามสวนบริเวณนั้น พอสมควรแก่เวลาเราก็เดินทางกลับมาถึง Marseille เมื่อเวลาประมาณ 1 ทุ่ม จากนั้นก็เข้าที่พัก แล้วก็แยกย้ายกันพักผ่อน

พอเช้าวันที่ 3 ประมาณ 7 โมงเช้า ก็ลงมาทานอาหารเช้ากัน โดยที่ (ไหน ๆ ก็จ่ายแล้ว แล้ววันก่อนเราก็ไม่ได้ใช้สิทธิ) ทุกคนก็เวียนเข้าไปปรับของเช้ากันคนละ 2 รอบ กาแฟส่วนที่กินมากที่สุดก็ได้รับการบรรจุขวด pain ก็ลงถุงพร้อมออกเดินทางแล้วเพื่อเป็นการรำลึกถึง Marseille และ auberge ก็ได้มีการพ่วงเอาถ้วยที่ใส่กาแฟมาอีกคนละ 1 ใบ (และจากการมาฝรั่งเศสครั้งนี้ก็ได้มีชนชาติไทยเผ่าใหม่เกิดขึ้น คือ เผ่าอียิปต์

ลองออกเสียงดูก่อนแล้ว ท่านจะได้ความจริง แต่เราก็อาจหิบบแต่สิ่งทีประกอบกรเรียนการสอนได้เท่า นั้น) แล้วเราก็หอบหัวสัมภาระออกจาก auberge เพื่อไปตระเวนจุดสำคัญ ๆ ของ Marseille เริ่มจาก Vieux Port ชม Marché aux poissons, la Vicille Charité ซึ่งมีศิลปะวัตถุจากอียิปต์, Cathédrale หรือ Notre Dame de la Major แล้วก็ขึ้น bus ไปยัง Notre Dame de la Garde ซึ่งอยู่บนที่สูงมองลงมาเห็น

และทัศนียภาพที่สวยงามของเมือง Marseille แล้วเราก็ออกเดินทางกลับจาก Marseille เมื่อ 15.30 น. มาเปลี่ยนรถที่ Nice และ Lyon โดยที่ตลอดทางเราก็มีการนับจำนวนสมาชิกโดยไม่ให้ขาดและ เก็บความรู้ใหม่ที่เราต้องจำก็คือ เวลาขึ้นรถไฟ ต้องดูด้วยว่าที่นั่งนั้น ๆ (บนเพนก์ที่นั่ง) เขาเขียน réservé ไว้หรือเปล่า (ที่ปลอดภัย คือ non-réservé) เพราะในกลุ่มเรา ด้วยความที่เห็นเพื่อนนั่งอยู่โดดเดี่ยวก็ เรียกให้มานั่งด้วยกัน นั่งได้สักพักก็มีคนมาสะกิดเพราะเขาจองไว้แล้วครั้นจะกลับไปก็เก๋าก็อ้วมาแทนไปแล้ว ตลอดการเดินทาง ก็มีอยู่บ่อยครั้งที่เราต้อง rester debout เพราะคนมาก อาจจะเป็นเพราะทุกคนก็เดินทางกลับบ้านช่วงวัน Toussaint แล้วเราก็มาถึง Vichy เมื่อ 4 ทุ่มครึ่ง โดยสวัสดิภาพ แม้ว่าจจะตกหล่นใครบางคน ในบางช่วงบางอย่างอาจจะเป็นอุปสรรคบ้างระหว่างเดินทาง แต่เราก็ได้รู้จักประเทศฝรั่งเศส บางส่วนเพิ่มขึ้นอีกมากได้ พิจารณาข้อเสีย-ข้อดี ซึ่งบางอย่างน่าจะได้นำมาใช้ในประเทศของเรา ยกตัวอย่าง เช่น ทุกเมืองของเขาไม่ว่าจะเมืองเล็กใหญ่ เขาได้มี Bureau d'accueil หรือ Centre du tourisme ตลอดจนมี Cartes postales ขายเพื่อประชาสัมพันธ์เมืองเขาตลอดซึ่งน่าสนใจมากสำหรับนักท่องเที่ยว และอะไรหลาย ๆ อย่างที่น่าจะเป็นประโยชน์ สำหรับบ้านเมืองเรา

ด้วยความปรารถนาดี จาก

บริษัท ทิพย์ประกันภัย จำกัด

รัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงการคลัง

142 อาคารธนาคารกสิกรไทย สาขานักกสิณ ชั้น 7-8 ถนนสีลม กทม. 10500

โทร 234-7440-9 234-7660-9 234-1981-9

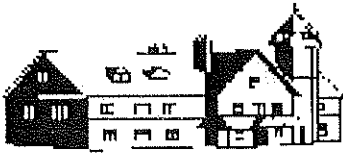
ดำเนินกิจการมากกว่า 30 ปี ตามหลักการประกันภัยสากล
บริการรับประกันวินาศภัยทุกประเภท

- ประกันความรับผิดชออบต่อบุคคลภายนอก
- ประกันภัยทางทะเลและขนส่ง
- ประกันเครื่องบิน
- ประกันรถยนต์
- ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล
- ประกันภัยสำหรับกระจก
- ประกันโจรภัย
- ประกันความรับผิดชออบต่อบุคคลภายนอก
- ประกันอุบัติเหตุและภัยพิบัติจากเครื่องจักร
- ประกันความซื่อสัตย์
- ประกันขนส่งเงิน
- ประกันอุบัติเหตุระหว่างเดินทาง
- ประกันการเสี่ยงภัยทุกชนิดของผู้รับเหมา
- ประกันภัยสำหรับเงิน
- ประกันภัยเงินค่าทดแทนงาน
- และอื่น ๆ

มี อัมพรสาธา ประธานกรรมการ

นางวไล ศิริพงษ์ กรรมการผู้จัดการ

Que faites-vous en classe ?

รวบรวมโดย ศิริธร ดุษฎีพรรณ

Que faites-vous en classe ? ฉบับนี้อาจารย์ **Françoise Charoenwong** อาจารย์พิเศษ โรงเรียนอัสสัมชัญคอนเวนนต์ ได้เขียนเกร็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ จากฝรั่งเศส ที่เป็นความรู้ให้กับผู้อ่านทุกท่าน ขอเชิญติดตามได้ค่ะ

Vous atterrissez à Orly ou à Roissy. Savez-vous que vous ne verrez plus de "Caravelle" décoller, car ces appareils ont pris leur retraite. Ils sont remplacés par des Airbus. Maintenant, vous sortez de l'aéroport et vous voulez téléphoner. Avez-vous acheté une télécarte? C'est cette petite carte magnétique que vous glissez dans l'appareil téléphonique d'une cabine publique. Ainsi plus besoin de monnaie. Vous pouvez acheter des télécartes dans un bureau de tabac ou à la poste selon un certain nombre d'unités (50 ou 100). Vous décidez d'aller jusqu'à la poste pour envoyer un paquet. L'employé vous proposera sûrement "Chronopost" ou "Colissimo". Chronopost assure le transport et la distribution des objets, en France, le lendemain avant 12 heures et à l'étranger entre 24 et 72 heures après le dépôt. Colissimo vous promet le remboursement des frais d'envoi si le paquet n'arrive pas dans les 48 heures. Si vous regardez le fronton de la poste, vous serez, peut-être surpris, de ne plus y voir écrit PTT, mais simplement "la poste". En effet, les services du téléphone se sont séparés des services postaux proprement dits.

Vous vous dirigez, ensuite, vers un bureau de tabac, Là, vous pourrez jouer au "banco". Vous payez 5 F (20 baht) et le buraliste vous donne un billet. Vous en grattez la partie cachée, et si vous découvrez l'inscription d'une somme (500 F par exemple) Vous l'avez gagnée et le buraliste vous la remet immédiatement, si c'est OF vous avez perdu.

A présent, partez visiter Paris ! Paris avait son Arc de triomphe et sa tour Eiffel. Désormais, elle a sa grande Arche, sa pyramide, son Institut du monde arabe, un second opéra et bientôt une nouvelle bibliothèque

Après Paris, direction la Savoie, c'est là, dans les Alpes, à Albertville que se dérouleront les prochains jeux olympiques d'hiver. Les cérémonies d'ouverture et de clôture auront lieu à Albertville ainsi que les épreuves de patinage. Les autres épreuves seront organisées dans les communes avoisinantes : Méribel, la Plagne, Courchevel etc.

Allez, bon voyage !

การประชุมใหญ่ของสมาพันธ์ครูภาษา ฝรั่งเศสนานาชาติ : FIPF

..... รวบรวมโดย บ.ก.ศ.ค.ศ.ท.

ระหว่างวันที่ 12-18 กรกฎาคม 2535 สมาพันธ์ครูภาษาฝรั่งเศส นานาชาติ (Fédération Internationale des Professeurs de Français) จะจัดการประชุม congrès mondial ณ กรุงโลซาน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ในฐานะที่ ส.ค.ศ.ท. เป็นประเทศสมาชิกของสมาพันธ์มาตั้งแต่แรกตั้งสมาคม จึงให้ความร่วมมือในการประชุมใหญ่เสมอ สำหรับการประชุมในปีหน้า สมาคมได้กราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา องค์นายกิตติมศักดิ์ เพื่อทรงเป็นผู้แทนสมาคมเข้าร่วมประชุม ตามรายละเอียดการประชุมดังนี้

CONGRES MONDIAL DES PROFESSEURS DE FRANCAIS

VIIIE CONGRES DE LA FIPF

LAUSANNE ~ SUISSE ~ 12 ~ 18 JUILLET 1992

CREER EN FRANÇAIS

COMITÉ NATIONAL DU VIIIE CONGRÉS DE LA FIPF

CHEMIN DES ALLINGES 2 CH, 1006 LAUSANNE TÉL. : (41) (21) 26'19'93 FAX : (41)(21) 26'19'02

Le Comité national suisse chargé de l'organisation du Congrès mondial des professeurs de français veut mettre l'accent sur:

- l'importance de la langue française pour favoriser le dialogue entre pays et cultures, du nord au sud et de l'est à l'ouest;
- l'apport de la Suisse en matière de multilinguisme;
- la volonté d'associer les enseignants à la francophonie.

C'est ainsi que les mots clés du Congrès de Lausanne seront *Formation* et *rencontres*, soit les deux facettes de la thématique *créer en français - créer le français*. Ce sont donc ces deux aspects qui structureront l'emploi du temps des congressistes.

FORMATION obéit à une dynamique qui s'étend sur toute la semaine. Les participants seront tout d'abord conviés, dans la séquence *Action*, à exercer leur créativité, en s'adonnant à un certain nombre d'activités pratiques en ateliers. Véritable envoi du Congrès, cette étape privilégie l'apport individuel et l'émulation inhérente au travail de groupe.

La deuxième séquence, *Réflexion*, tentera, par une série de conférences et de tables rondes, de faire le point sur l'état de la recherche en relation avec les activités des ateliers.

Pédagogie, troisième phase du parcours prévu, s'attachera à aborder toutes les questions d'ordre didactique : stratégies diverses, moyens d'enseignement, publics spécifiques, création de matériels.

Le dernier jour sera celui de la *Dissémination*. Par son attention vouée aux problèmes de formation en général, et par son souci de répondre aux attentes différenciées des professeurs de français réunis à Lausanne, cette ultime séquence entend préparer chaque congressiste à son rôle de relais.

DIMANCHE 12 juillet	LUNDI 13 juillet	MARDI 14 juillet	MERCREDI 15 juillet	JEUDI 16 juillet	VENDREDI 17 juillet	SAMEDI 18 juillet	Horaire
F O R M A T I O N							
	ACTION Ateliers		REFLEXION Conférences, tables rondes,	PEDAGOGIE Conférences, tables rondes, Ateliers	DISSEMINATION Conférences, tables rondes, Ateliers	CLOTURE	08.30 h
							11.30 h
							13.30 h
							15.00 h
Accueil	R E N C O N T R E S						15.30 h
				DEFENSE ET ILLUSTRATION Carrefours, tables rondes, conférences			17.00 h
							17.30 h
	CULTURES Forum, Visites			CULTURES Forum, Visites			
							19.00 h
							21.30 h
Ouverture							
Croque Tell	Activités culturelles (théâtre, musique, danse, etc.)						

FORMATION se propose ainsi d'inviter les professeurs de français, l'espace du Congrès de Lausanne, à un cheminement. L'itinéraire que chacun accomplira, jour après jour, réalise la progression qui correspond à la diversité de notre travail en classe et concrétise le premier terme de la thématique : *créer en français*.

Les participants pourront choisir pour leur traversée de la semaine entre trois entrées :

En optant pour l'une ou l'autre de ces trois manières d'aborder la langue et son enseignement, les congressistes se créeront un itinéraire ou gré de leurs intérêts et de leur curiosité.

RENCONTRES favorise les échanges interpersonnels, c'est le moment placé sous le signe de la convivialité entre enseignants de français du monde entier.

Défense et illustration évoquera les différents rôles du français et son statut dans le monde : suivi des Sommets francophones, politique des langues, littératures d'expression française, médias et éditions francophones.

Cultures donnera la parole aux diverses composantes de la francophonie par le biais des forums, des visites, des excursions et bien évidemment des activités culturelles.

Ces différentes manifestations auxquelles les congressistes prendront part doivent relever le défi exprimé dans le second terme de la thématique : *créer le français*.

Lausanne

Lausanne, sur les rives du Léman, est une ville de contraste, jouissant d'un environnement exceptionnel fait de lac, de montagne, de campagne et de vignobles. De tout temps, elle a été carrefour. Ses racines remontent à l'époque gallo-romaine (vestiges en bordure du lac). Mais c'est le Moyen Age qui bénéficie de l'illustration la plus éclatante avec une magnifique cathédrale gothique (XIIIe siècle) qui domine la vieille ville.

Lausanne est située à la croisée de grands axes autoroutiers et ferroviaires. Le TGV la met à 3h40 de Paris, tandis que l'aéroport intercontinental de Genève n'est qu'à 35 minutes de voiture ou 43 minutes par train direct.

Lausanne est aussi « ville de culture ». Elle offre à ses hôtes douze musées, des expositions prestigieuses, une succession de concerts, de représentations théâtrales et lyriques.

Ses infrastructures en font un important lieu de tourisme : vous y découvrirez tout le charme et la douceur de vie qui s'attachent aux villes de petite dimension et, dans le même temps, vous apprécierez ses commodités et ses activités qui lui permettent de rivaliser avec les grands centres urbains.

Oui, Lausanne serait heureuse de votre visite, certaine que vous trouverez en ses murs les meilleures conditions pour conduire vos travaux.

**FÉDÉRATION INTERNATIONALE DES
PROFESSEURS DE FRANÇAIS**

Secrétariat général

1, av. Léon-Journault, F-92310 Sèvres

Tél. (33) (1) 46 26 53 16/Fax (33) (1) 46 26 81 69

La FIPF compte plus de cent associations d'enseignants de français dans quelque quatre-vingts pays sur tous les continents.

Après les mutations politiques des pays de l'Est européen, elle voit le nombre de ses associations augmenter fortement. La FIPF représente aujourd'hui plus de 50'000 enseignants unis dans la poursuite d'objectifs tels que :

- regrouper toutes les associations de professeurs de français et toutes les personnes chargées de l'enseignement du français et toutes les personnes chargées de l'enseignement du français dans le monde;
- favoriser la mise en commun de leurs expériences et de leurs recherches pédagogiques en vue de promouvoir l'enseignement du français et d'améliorer les conditions générales et particulières de cet enseignement;
- susciter et faciliter entre ses membres les échanges de toute nature et notamment le dialogue entre les différentes catégories de professeurs de français.

Pour être informé

la revue « Dialogues et cultures » (un ou deux numéros par an) ;
le bulletin de liaison « Une lettre de la FIPF » (un numéro par trimestre).

COMMISSIONS PERMANENTES DE LA FIPF

- CFLM : Commission du français langue maternelle
- CEO : Commission de l'Europe de l'Ouest
- CECO : Commission pour l'Europe centrale et orientale
- APFA : Association des professeurs de français en Afrique
- CAP : Commission de l'Asie-Pacifique
- CAN : Commission pour l'Amérique de Nord.
- COPALC : Commission pour l'Amérique latine et la Caraïbe.

INFORMATIONS - PROGRAMME - INSCRIPTION

Les bulletins d'inscription seront disponibles à partir du 15 décembre 1991, date de la parution du programme du Congrès.

Toute information ou documentation peuvent être obtenues auprès des instances suivantes

Secrétariat du Congrès
2, chemin des Allinges
CH 1006 Lausanne
Tél. (41) (21) 26 19 93
Fax (41) (21) 26 19 02

Secrétariat général de la FIPF
1, av. Léon-Journault
F 92 310 Sèvres

Tél. (33) (1) 46 26 53 16
Fax (33) (1) 46 81 69
Associations nationales.
Droit d'inscription
120. - Francs suisses
(majoré à partir du 15 mai 1992)
200. - francs suisses
délégué d'institution officielle

ในแวดวงของผู้สอนภาษาฝรั่งเศส

จรัสลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์

.....

สวัสดิ์ค่ะ ท่านสมาชิกที่เคารพรักทุกท่าน เวลาผ่านไปเร็วเหลือเกินจะเวียนมาถึงอีกครั้งหนึ่งนี้ ทางคณะกรรมการบริหารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดประทานพรให้สมาชิกทุกท่านและครอบครัวประสบแต่ความสุขสวัสดิ์พิพัฒน์มงคลตลอดปีนี้นะคะ... ☺

ข่าวแรกที่ขอกราบเรียนให้ทราบคือระหว่างวันที่ 9-10 ธันวาคม 2534 มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้จัดการประชุมวิชาการระดับชาติฝรั่งเศส-ไทย ครั้งที่ 2 เรื่องการค้นคว้าวิจัยทางโบราณคดีในประเทศไทย (Deuxième Symposium Franco-thai "Récentes Recherches en Archéologie en Thaïlande") ณ ห้อง 304 หอประชุมมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ การประชุมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 ที่จัดขึ้นในประเทศไทย โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนิน เปิดงานในวันที่ 9 ธันวาคม 2534 ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 200 กว่าท่านมาจากสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโบราณคดีของประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง เช่น ลาว เขมร พม่า เวียดนาม มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ และนักโบราณคดีชาวฝรั่งเศสผู้ทรงคุณวุฒิอีกหลายท่าน เนื้อหาของการประชุมทั้ง 2 วัน เป็นเรื่องการรายงานผลงานการค้นคว้าวิจัยทางโบราณคดีในภาคต่างๆ ของประเทศไทยโดยนักโบราณคดีชาวไทยและชาวฝรั่งเศส การเสนอผลงานเป็นการบรรยายประกอบ การฉายภาพนิ่ง และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมอภิปรายซักถามได้ โดยมีศาสตราจารย์หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล เป็นองค์ประธานในที่ประชุม และในวันที่ 11 ธันวาคม ได้มีการจัดทัศนศึกษาไปยังแหล่งโบราณคดีสำคัญๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการประชุม สำหรับคณะวิทยากรด้วย และได้มีการจัดพิมพ์เผยแพร่ผลงานการประชุมเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศสด้วยในรูปของหนังสือวิชาการ เพื่อเผยแพร่ผลงานการประชุมไปสู่วงการที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกประเทศ... ☺

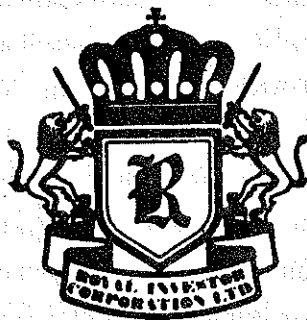
ในเดือนเดียวกันนี้ ได้มีงานที่ยิ่งใหญ่อีกงานหนึ่งของผู้ที่เรียนและสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย คืองานประจำปีของ สคพ. ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 21-22 ธันวาคม 2534 ณ วิทยาลัยเซนต์จอห์นในปีนี้มีสถาบัน ต่าง ๆ เข้าร่วมกิจกรรมหลายประเภทเป็นจำนวนกว่า 50 สถาบัน และที่น่าชมเชยในน้ำใจมาก ๆ คือโรงเรียนที่มาจากต่างจังหวัดทั้งใกล้และไกล บางแห่งได้ทราบว่าจะออกเดินทางตั้งแต่เช้าวันศุกร์ มาถึงวิทยาลัยเซนต์จอห์นเกือบ 3 ทุ่ม และยังหาที่นอนให้นักเรียนไม่ได้ แต่ก็จัดบอร์ดนิทรรศการก่อนแล้วจึงเดินทางไปหาที่พัก โรงเรียนหลายแห่งจากจังหวัดไกล ๆ เช่น อุตรดิตถ์ ยโสธร พิษณุโลก บุรีรัมย์ ฯลฯ เชียงใหม่ใช้เวลาเดินทางนานมาก แต่นักเรียนและครูก็ยังมีน้ำใจเข้าร่วมกิจกรรมปีหน้าขอเรียนเชิญอีกนะคะ... ☺

มีผู้ต่อว่าผ่านกรมการบริหารสมาคม บางท่านว่าการประกวดและแข่งขันบางประเภทไม่เรียบร้อยและโกลาหลมากทางคณะกรรมการผู้จัดขอโน้มรับความบกพร่องนี้ค่ะ เพราะเป็นเรื่องธรรมดาของงานที่มีคนหมู่มากเกี่ยวข้อง... ☺

บอร์ดนิทรรศการในปีนี้นักเรียน นิสิต นักศึกษา จัดทำได้สวยงามมาก และมีการใช้เทคโนโลยีเข้าช่วยด้วยทั้งด้านแสง สี เสียง และจัดแสดงข้อมูลเป็นภาษาไทยหรือภาษาฝรั่งเศส ประกอบหุ่นจำลองกันเป็นจำนวนมาก ในเรื่องการเขียนเนื้อหาข้อมูลเป็นภาษาฝรั่งเศสนั้นผู้เชี่ยวชาญภาษาศาสตร์จากศูนย์ปฏิบัติการทางภาษา สำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส ได้แจ้งผ่านกรมการบริหารสมาคมฯ ซึ่งร่วมเป็นคณะกรรมการตัดสินบอร์ดนิทรรศการ ถ้าสถาบันใดต้องการให้ทางผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจ แก๊ซ ภาษาฝรั่งเศสก่อน ก็ยินดีจะให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ข้อมูลออกมาอย่างถูกต้องที่สุด กรุณาติดต่อไปได้เลยนะคะ สำหรับปีหน้า ที่ศูนย์ปฏิบัติการทางภาษา สำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส 29 ถนนสาทรใต้ ยานนาวา กทม.10120 ในวันที่ 22 ธันวาคม สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าหญิงพระกรรณาเสด็จทอดพระเนตรงานและเป็นองค์ประธานในการพระราชทานรางวัลแก่ผู้ที่ชนะการประกวดและการแข่งขันกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ซึ่งยังความปลาบปลื้มแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ได้รับพระมหากรุณาอย่างหาที่สุดมิได้ และหลังจากพิธีพระราชทานรางวัลเสร็จสิ้นลงแล้ว คณะนักเรียนประสานเสียง Les Enfants de l'espoir จากเมือง Besançon ได้ขับร้องเพลงหน้าพระที่นั่ง และพบปะพูดคุยกับนักเรียน นิสิต นักศึกษาอย่างเป็นกันเอง โดยได้แจกบัตรอวยพรปีใหม่ที่น่ามาจากฝรั่งเศสให้ทุกคนด้วย คณะนักเรียนนี้ได้เดินทางเข้ามายังประเทศไทยเป็นครั้งที่ 3 แล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อมาให้ความช่วยเหลือแก่คนยากจนที่หมู่บ้านบัวท่า จ.อุบลราชธานี ผู้ก่อตั้งคณะนักเรียนนี้และเป็นผู้ควบคุมฝึกซ้อมและอำนวยเพลง คือ M.Robert VERNET... ในตอนค่ำวันอาทิตย์ คณะกรรมการบริหารสมาคมฯ ได้จัดงานเลี้ยงอาหารค่ำแก่ คณะนักเรียน โดยมีสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าหญิงพระกรรณาเสด็จเป็นองค์ประธานงานเลี้ยงนี้จัดขึ้นที่ห้องกำแพงเพชร โรงแรมไฮแอทเซ็นทรัลพลาซ่า... คณะนักเรียนชุดนี้พำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาประมาณกว่า 1 สัปดาห์ โดยได้เดินทางไปยังจังหวัดอุบลราชธานี และทัศนศึกษาในกรุงเทพมหานคร ราชบุรี จันทบุรี และเดินทางกลับไปยังประเทศฝรั่งเศสในวันที่ 31 ธันวาคม 2534... การจัดการรับรองต่าง ๆ ให้กับคณะนี้ ทางกรรมการบริหารสมาคมฯ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าหญิงพระกรรณาเสด็จ ความร่วมมืออันดีจากหน่วยงานต่าง ๆ จากทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน ซึ่งทางคณะกรรมการบริหารฯ ขอกราบขอบพระทัยและกราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย... กิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ทาง ส.ค.ฝ.ท. จัดร่วมกับสมาคมฝรั่งเศสดำเนินไปด้วยดีตลอดมาค่ะ โดยได้รับความสนใจจากสมาชิกเป็นจำนวนมากพอสมควร และเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2534 Mme.Brigitte DANIEL ร่วมกับ สค.ฝ.ท. ได้จัดฉลองวันคริสต์มาสขึ้นในครอบครัวเพื่อเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมฝรั่งเศส โดยมีสมาชิกไปร่วมงานประมาณ 30 คน สำหรับกิจกรรมครั้งต่อไปจะเป็นการทัศนศึกษาตลาดพระเครื่อง บริเวณแก้ววัดมหาธาตุ ท่าพระจันทร์ กทม. โดยมี Dr.Anatole PELTIER เป็นวิทยากร ขอเรียนเชิญสมาชิกที่สนใจไปช่วยกิจกรรมในวันเสาร์ที่ 1 กุมภาพันธ์ 2535 นะคะ... ค่ำวันหลังจากละครเรื่อง La tète Noire ซึ่ง ส.ค.ฝ.ท. จัดแสดงรอบเดียว ณ หอประชุมเล็ก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2534 โดยมีนักเรียน นิสิต นักศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ ประมาณ 20 แห่งเข้าชมกว่า 600 คน ขณะนี้มีหลายโรงเรียนอยากจะให้ทาง ส.ค.ฝ.ท. จัดอีกครั้ง ต้องกราบเรียนด้วยความเสียใจนะคะว่าไม่อาจจะจัดได้เนื่องจากเสื้อผ้านักแสดงต้องมีการขออนุญาตจากทางฝรั่งเศสก่อนและการจะรวบรวมผู้แสดงซึ่งเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษาจากหลาย ๆ สถาบันคงจะทำได้ยากค่ะ แต่เมื่อครั้งที่แสดงที่สมาคมฝรั่งเศสได้มีการถ่ายเทวีดิทัศน์ไว้ ถ้าท่านสมาชิกสนใจ กรุณาติดต่อฝ่ายโสตทัศนอุปกรณ์ ของสมาคมฝรั่งเศสนะคะ... กิจกรรมเพื่อสมาชิกซึ่ง ส.ค.ฝ.ท. จัดเมื่อ 17-19 มกราคม 2535 เป็นการทัศนศึกษาจังหวัดนครราชสีมา สุรินทร์ และอุบลราชธานี สมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมประมาณ 60 ท่าน ทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ การเดินทางใช้บริการรถปรับอากาศของบริษัท M.D.TOUR 2 คัน ทุกท่านพอใจมากที่ได้เยี่ยมชมสถานที่น่าสนใจต่าง ๆ ของทั้ง 3 จังหวัด โดยเฉพาะได้ชมภาพเขียน บนฝาผนังที่มีชื่อเสียงของผาแต้มที่พิศมายน อาหารการกินอุดมสมบูรณ์มาก สมาชิกหลาย ๆ ท่านถูกใจที่สุดที่ได้มีโอกาสจ่ายของกันมากมาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าพื้นเมืองของท้องถิ่น บางท่านบอกว่าแทบหมดตัวทีเดียวเพราะซื้อทุกอย่าง ทั้งเครื่องเงิน ผ้าไหมเครื่องปั้นดินเผา ฯลฯ แต่เป็นการไปทัศนศึกษาที่คุ้มค่า โดยเฉพาะในวันที่ 2 ของการเดินทาง

ได้มีโอกาสตามเสด็จองค์นายกกิตติมศักดิ์ไปเยี่ยมชมสถานที่ที่น่าสนใจต่าง ๆ เป็นที่น่าเสียดายมากที่สมาชิกหลาย ๆ ท่านไม่มีโอกาสได้ไปร่วมกิจกรรม ครั้งนั้นจะ... ✍ แว่ว ๆ ชาวจากอาจารย์ที่ได้รับทุน 9 เดือน และไปรับการฝึกอบรม ณ เมือง Vichy ว่าคิดถึงอากาศร้อนที่บ้านเรา แต่การอบรมดีมาก ได้เรียนรู้อะไรใหม่ ๆ ทั้งด้านภาษา วัฒนธรรม ฯลฯ เสียหายว่าอีกเพียงไม่กี่เดือนก็ต้องกลับแล้ว... ✍ โครงการศึกษาและทัศนศึกษาภาคฤดูร้อน รุ่นที่ 6 (1992) คงจะถึงมือท่านแล้วนะคะ ขณะนี้กำลังจะปิดรับสมัครแล้วคะ มีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการขณะนี้ประมาณ 30 คนคะ ถ้าท่านใดมีลูกหลานหรือลูกศิษย์สนใจกรุณาติดต่อสมัครที่เลขาธิการ สมาคมฯ โดยตรงคะ...การสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรจาก Chambre de Commerce et de l'Industrie de Paris. ค่าสมัคร 1,800 บาทนะคะ กำหนดสอบข้อเขียนวันที่ 24 มีนาคม 2535 ณ สำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส สาธารได้ กทม. ผู้ที่ประสงค์จะสมัครสอบ โปรดส่งใบสมัคร พร้อมสำเนาทะเบียนบ้าน 1 ชุด ใบรับรองคุณวุฒิทางการศึกษา ภาพถ่ายหน้าตรง ขนาด 2" จำนวน 2 ภาพ การจ่ายเงินส่งธนาณัติไปยังเหรียญกษาปณ์ฯ นางวงจันทร์ พิณยนิติกาศตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ กทม.10200 ส่งจ่าย บอณ.หน้าพระลานเท่านั้นนะคะ หมดกำหนดรับสมัคร 5 กุมภาพันธ์ 2535 คะ...ท่านสมาชิกที่มีปัญหาในการรับเอกสาร ข่าว วารสารต่าง ๆ จากสมาคมฯ และยังต้องการได้รับอยู่ กรุณาติดต่อนายทะเบียนโดยตรงก็ได้คะ ที่นางสาวจรัสลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์ ร.ร.ฤทธิยะวรรณาลัย 171 ถนนพหลโยธิน แขวงคลองถนน เขตบางเขน กทม.10220 หมายเลขโทรศัพท์ 5237612... ✍ ฉบับนี้ขอจบเพียงเท่านั้นนะคะ พบกันใหม่ฉบับหน้าคะ สวัสดีคะ

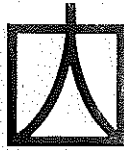
บริษัท รอยัลอินเวสเตอร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
ROYAL INVESTOR CORPORATION LIMITED.

Sinthorn Bldg. 4th Flr. 132 Wireless Rd. Bangkok 10500
Tel. 2500210-3, 2520215 ext, 400-404
Tly. 84055 ROYAL TH

สิทธา พินิจภูวadol

วารสาร ส.ค.พ.ก. ฉบับนี้เราก็คือโอกาสเสนอจดหมายแห่งสายใยไมตรีจากวิทยาการพิเศษของสมาคมในการอบรม "การสอนภาษาฝรั่งเศสธุรกิจ" โดยความร่วมมือของ BAL และคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การอบรมเรื่องภาษาฝรั่งเศสธุรกิจในปี 2535 ณ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ต่อไป

CHAMBRE DE COMMERCE ET D'INDUSTRIE DE PARIS

DIRECTION
DE L'ENSEIGNEMENT

Relations Internationales
MD/AD/1370.91

Madame Sidtha PINTPOUVADOL
511/108 Charal Street 77
BANGPLAD
BANGKOK
Thaïlande

Paris, le 24 mai 1991

Chère Madame,

C'est avec plaisir que je vous ai revu lors du stage de français des affaires du 22 au 26 avril à Bangkok. Je n'oublie pas nos entretiens de juillet 1990 et le rôle que vous avez joué dans la conception de ce stage.

De plus, en accueillant le stage à l'Université Ramkhamhaeng, vous avez bien voulu prendre en charge personnellement l'organisation matérielle des cinq jours.

Je souhaite donc vous adresser mes plus vifs remerciements, et espère rester en contact avec vous.

En attendant, je vous souhaite une excellente rentrée universitaire et vous adresse, chère Madame, toutes mes meilleures salutations.

Michel Drouère
Michel Drouère

copie : Mme Kirpalani

42 rue du Louvre - 75001 Paris - Tél. (1) 45 08 37 35 - (1) 45 08 37 80

สรุปกิจกรรมประจำปีของ ส.ค.ส.ท.

21-22 ธ.ค. 2534

ณ วิทยาลัยเซนต์จอห์น ดาดพร้าว

โดย.....*อรรรณีย์ ป้านสวาสดี

ในปี 2534 มีสถาบันจำนวน 98 สถาบันเข้าร่วมกิจกรรมประจำปีของ ส.ค.ส.ท. โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

ลำดับ		บอร์ด	การแสดง	ตอบปัญหา ภาพยนตร์	ตอบปัญหา ทั่วไป	สนทนา	บทกวี	วาดภาพ	เพลงเดี่ยว	เพลงหมู่
1	โรงเรียนเบญจมราชาลัย			✓	✓			✓	✓	
2	โรงเรียนนครนายกวิทยาคม			✓	✓			✓		✓
3	โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4	โรงเรียนเจ้าพระยาศรีราชิน				✓			✓		✓
5	โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ							✓		
6	โรงเรียนบ้านลาดวิทยา			✓	✓					
7	โรงเรียนราชินีปานุเคราะห์				✓					
8	โรงเรียนนารายณ์เฉลิม				✓					
9	โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย	✓						✓		
10	โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
11	โรงเรียนสายน้ำผึ้ง			✓	✓	✓		✓		✓
12	โรงเรียนบางกะปิ	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
13	วิทยาลัยเกษตรวิเศษ อัครวรวิทย์			✓	✓			✓		
14	โรงเรียนวัดอินทาราม			✓	✓			✓		
15	โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี				✓			✓		
16	โรงเรียนโยธินบูรณะ			✓			✓	✓	✓	
17	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง	✓		✓	✓			✓	✓	
18	โรงเรียนพระศรีอานันท์			✓	✓		✓	✓		
19	โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง						✓	✓		

* อาจารย์ศานตนาภาศรีรังสรรค์ โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัยเป็นผู้ช่วยกล่าวปิด ส.ค.ส.ท.

ลำดับ		มอรัค	การแสดง	ตอบปัญหา ภาพยนตร์	ตอบปัญหา ทั่วไป	สถานี	บทกวี	วาดภาพ	เพลงเดี่ยว	เพลงหมู่
20	โรงเรียนศรียานุสรณ์						✓		✓	
21	โรงเรียนสตรีรัตนทบุรี	✓		✓	✓			✓		
22	โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร			✓						
23	โรงเรียนมัธยมวัดคูสิดทราชม			✓	✓		✓			
24	โรงเรียนราชประชาสมาชัยรัชกาลที่หก	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓
25	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช	✓			✓			✓		
26	โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์			✓	✓	✓	✓	✓		✓
27	โรงเรียนวิสุทธรังษี			✓	✓	✓	✓	✓		✓
28	โรงเรียนพิบูลย์โลกศึกษา		✓		✓			✓		
29	โรงเรียนวัดรางบัว	✓		✓	✓			✓		
30	โรงเรียนปทุมคงคา							✓	✓	
31	โรงเรียนราชินีบูรณะ				✓			✓	✓	
32	โรงเรียนสตรีวิทยา				✓	✓	✓	✓	✓	✓
33	โรงเรียนวัดราชบพิตร		✓	✓	✓			✓		
34	โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ	✓		✓	✓			✓	✓	
35	โรงเรียนแจรงร้อนวิทยา							✓		
36	โรงเรียนศรีราชา	✓			✓	✓	✓	✓		
37	โรงเรียนระยองวิทยาคม			✓	✓				✓	
38	โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง			✓				✓		
39	โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย			✓	✓		✓	✓	✓	
40	โรงเรียนสตรีวิทยา 2			✓	✓		✓	✓	✓	✓
41	โรงเรียนยาสูบวิทยานุเคราะห์	✓			✓			✓		✓
42	โรงเรียนมัธยมวัดหัวลำโพง			✓						
43	โรงเรียนสุวรรณสุทธารามวิทยา				✓					
44	โรงเรียนทอวัง	✓			✓	✓	✓			
45	โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย	✓		✓	✓					
46	โรงเรียนเทพศิลา			✓	✓			✓		
47	โรงเรียนปัญญาบรรณ			✓	✓			✓		
48	โรงเรียนราชวินิตมัธยม						✓	✓		
49	โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย	✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓

ลำดับ		บอร์ด	การแต่ง	ตอบปัญหา ภาพยนตร์	ตอบปัญหา ทั่วไป	สถานที่	บทกวี	วาดภาพ	เพลงเดี่ยว	เพลงหมู่
50	โรงเรียนสีกันวัดบ้านนันทอุบลรัตน์				✓			✓	✓	✓
51	โรงเรียนอุดรดิศดลครุณี	✓		✓	✓	✓	✓	✓		
52	โรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา			✓	✓					
53	โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร	✓						✓		
54	โรงเรียนสตรีวีระมัง	✓	✓	✓	✓			✓		
55	โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม		✓	✓	✓			✓		
56	โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม	✓		✓	✓	✓	✓	✓		
57	โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย			✓	✓	✓	✓	✓		
58	โรงเรียนวัดสะแก			✓				✓		
59	โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง			✓				✓		
60	โรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
61	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร				✓	✓	✓	✓		
62	โรงเรียนอุดมครุณี			✓	✓	✓	✓	✓		
63	โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง						✓	✓		
64	โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
65	โรงเรียนปทุมวิไล							✓		
66	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา			✓	✓				✓	
67	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี		✓	✓	✓		✓	✓		
68	โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม		✓	✓					✓	✓
69	โรงเรียนช่างครุฑคอนเวนต์			✓	✓		✓	✓		✓
70	โรงเรียนเบญจมราชาลัย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
71	โรงเรียนศึกษานารี			✓	✓			✓		
72	โรงเรียนศรีอยุธยา	✓			✓			✓		
73	โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว							✓	✓	✓
74	โรงเรียนราชสิมาวิทยาลัย			✓	✓				✓	
75	โรงเรียนวัดนายโรง		✓	✓				✓		
76	โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ				✓					
77	โรงเรียนวัดสุทธิวาราม								✓	
78	โรงเรียนพรตพิทยพยัต		✓						✓	
79	โรงเรียนอัสสัมชัญ	✓		✓						

ลำดับ		มอร์ด	การแสดง	ตอบปัญหา ภาพยนตร์	ตอบปัญหา ทั่วไป	สนทนา	บทกวี	วาดภาพ	เพลงเดี่ยว	เพลงหมู่
80	โรงเรียนมาแตร์เดอี				✓	✓				
81	โรงเรียนอัสสัมชัญพาณิชยการ	✓							✓	
82	โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
83	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ			✓	✓				✓	
84	โรงเรียนทวีธาภิเษก			✓	✓			✓		
85	โรงเรียนจันทร์ประดิษฐาราม			✓	✓			✓	✓	
86	โรงเรียนพาณิชยการราชดำเนิน							✓	✓	✓
87	โรงเรียนสตรีอัสสัมชัญ			✓	✓			✓		
88	โรงเรียนเซนต์จอห์น			✓	✓			✓	✓	
89	โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย	✓	✓					✓	✓	
90	โรงเรียนนวมินทราชูทิศ				✓			✓		
91	โรงเรียนยโสธรพิทยาคม				✓	✓	✓	✓	✓	
92	โรงเรียนสุโขทัยพิทยาคม			✓	✓	✓				
93	โรงเรียนวีคราชาธิวาส									
94	โรงเรียนรัตนานธิเบศร์									
95	โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน									
96	คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัย- ธรรมศาสตร์	✓								
97	คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	✓								
98	ภาควิชาภาษาตะวันตกวิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์		✓		✓	✓	✓		✓	✓

บอร์ดนิทรรศการ

รางวัล	ชื่อบอร์ด	สถาบัน
ยอดเยี่ยม		ร.ร.มงฟอร์ตวิทยาลัย จ.ว.เชียงใหม่
1		ร.ร.บางกะปิ
2		ร.ร.ราชประชาสมาสัย
3		ร.ร.สตรีวัดระฆัง
ชมเชยอันดับ 1		ร.ร.ฤทธิยะวรรณาลัย
ชมเชยอันดับ 2		ร.ร.สามเสนวิทยาลัย
ชมเชยอันดับ 3		ร.ร.พระโขนงวิทยาลัย

บอร์ดนิทรรศการ

อุดมศึกษา

รางวัล	ชื่อบอร์ด	สถาบัน
ชมเชย		มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ชมเชย		มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผลการแข่งขันการตอบปัญหาภาพยนตร์

รางวัลยอดเยี่ยม : โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา (พญาไท)

รางวัลที่ 1 มี 2 รางวัล

1. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
2. โรงเรียนปัญญาวรคุณ

รางวัลที่ 2 มี 2 รางวัล

1. โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์
2. โรงเรียนศึกษานารี

รางวัลที่ 3 มี 7 รางวัล

1. โรงเรียนชานดาครูสคอนแวนต์
2. โรงเรียนสายน้ำผึ้ง
3. โรงเรียนวิสุทธิรังษี
4. โรงเรียนวัดดุสิตาราม
5. โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ
6. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
7. โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ

ชมเชยอันดับ 1 มี 5 โรงเรียน

1. โรงเรียนบางกะปิ
2. โรงเรียนระยองวิทยาคม

3. โรงเรียนเซนต์จอห์น
4. โรงเรียนสตรีวัดระฆัง
5. โรงเรียนรัตนานิเบศร์

ชมเชยอันดับ 2 มี 7 โรงเรียน

1. โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์
2. โรงเรียนสตรีวิทยา 2
3. โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม
4. โรงเรียนสตรีนันทบุรี
5. โรงเรียนทวีธาภิเศก
6. โรงเรียนสตรีอัสสัมชัญ
7. โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย

ชมเชยอันดับ 3 มี 9 รางวัล

1. โรงเรียนอุดมเจริญ
2. โรงเรียนนวมินทราชูทิศ
3. วิทยาเขตบพิตรพิมุข จักรวรรดิ
4. โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
5. โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม
6. โรงเรียนเบญจมราชูทิศ
7. โรงเรียนมัธยมวัดหัวลำโพง (พุทธจักรวิทยา)
8. โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร
9. โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย

ตอบปัญหาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศฝรั่งเศส (มัธยม)

รางวัล	ผู้แข่งขัน	สถาบัน
ยอดเยี่ยม		ร.ร.บางกะปิ
ยอดเยี่ยม		ร.ร.เตรียมอุดมศึกษา
1		ร.ร.อัสสัมชัญคอนแวนต์
1		ร.ร.สตรีวิทยา
2		ร.ร.สตรีวิทยา 2
2		ร.ร.สตรีวัดระฆัง
3		ร.ร.เซนต์โยเซฟบางนา
3		ร.ร.มาแตร์เดอีวิทยาลัย
ชมเชย		ร.ร.ราชินีบูรณะ จ.วนครปฐม
ชมเชย		ร.ร.สาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ชมเชย		ร.ร.เบญจมราชานุสรณ์
ชมเชย		ร.ร.ทอวัง

แข่งขันพูดบทสนทนาภาษาฝรั่งเศส

รางวัล	ผู้แข่งขัน	สถาบัน
ยอดเยี่ยม		ร.ร.บางกะปิ
1		ร.ร.กุนนทีรุชธรามวิทยาลัย
2		ร.ร.สตรีวิทยา
3		ร.ร.พระโขนงพิทยาลัย
ชมเชย 1		ร.ร.วัดราชาธิวาส
ชมเชย 2		ร.ร.เซนต์โยเซฟคอนเวนต์
ชมเชย 3		ร.ร.เบญจมราชาลัย

แข่งขันท่องบทกวีนิพนธ์ (มัธยม)

รางวัล	ผู้แข่งขัน-ชื่อบทกวี	สถาบัน
ยอดเยี่ยม	น.ส.มาริษา โยธาสุมพร "La grasse matinée" ของ Jacques Prévert	ร.ร.สตรีวิทยา
1	นายเทพพร พูลพงษ์ "Page d'écriture" ของ Jacques Prévert	ร.ร.ดอนเมืองทหารอากาศบำรุง
2	น.ส.มณฑนา ประทานพร ของ "La laitière et le pot au lait"	ร.ร.อัสสัมชัญคอนเวนต์
3	น.ส.บุศรินทร์ โยธินเรืองรอง "Petit enfant Nègre"	ร.ร.บางกะปิ
ชมเชย 1	น.ส.สุชาดา แจ่มนาค "Je suis comme je suis"	ร.ร.พระโขนงพิทยาลัย
ชมเชย 2	น.ส.อัจฉรา เสือยันต์ "Page d'écriture"	ร.ร.อุดมครุณี
ชมเชย 3	น.ส.สุพัฒน์ นูชาอินทร์ "Poème en mémoire de Gainsbourg"	ร.ร.บุรีรัมย์พิทยาคม

แข่งขันวาดภาพ

รางวัล	ผู้แข่งขัน	สถาบัน
ยอดเยี่ยม	น.ส.วรางคณา ทองคำ	ร.ร.วิสุทธิรังษี
1	น.ส.ฐิตินันท์ เอี่ยมอิทธิพล	ร.ร.สตรีวิทยา
2	นายพงศ์เนรินทร์ นกาวรรณ	ร.ร.วัดเบญจมบพิตร
3	นายสายชล รอดภัย	ร.ร.นครนายกพิทยาคม
ชมเชย	นายพิชิต กาญจนโอฟารศิริ	ร.ร.นครนายกพิทยาคม
ชมเชย	นายประเสริฐศักดิ์ ประจงศิลป์	ร.ร.สตรีสมุทรปราการ
ชมเชย	น.ส.ปาริชาติ การะพิทักษ์	ร.ร.สตรีเสนาธิบุตธำเพ็ญ
ชมเชย	น.ส.สุภาวดี ชนิทรพิทักษ์	ร.ร.สายน้ำผึ้ง
ชมเชย	น.ส.อภิวัน ใจสมุทร	ร.ร.ศรีอยุธยา
ชมเชย	นายพิเชษฐ์ ลักขณานุรักษ์	ร.ร.สาธิตมหาวิทยาลัย-ศิลปากร

แข่งขันร้องเพลงหมู่

รางวัล	ชื่อเพลง	สถาบัน
ยอดเยี่ยม	Les Chansons Françaises	ร.ร.สตรีวิทยา
1	L'amour, c'est comme une cigarette	ร.ร.บางกะปิ
2	Ça fait rire les oiseaux	ร.ร.พระโขนงพิทยาลัย
3	Bubble Star	ร.ร.มงฟอร์ตวิทยาลัย
ชมเชย 1	Je veux qu'on m'aime	ร.ร.ยาสูบวิทยานุเคราะห์
ชมเชย 2	Chanson pour l'Ethiopie	ร.ร.บุรีรัมย์พิทยาคม
ชมเชย 3	Femme Libérée	ร.ร.สตรีวิทยา 2

แข่งขันร้องเพลงเดี่ยว

รางวัล	ผู้แข่งขัน-ชื่อเพลง	สถาบัน
ยอดเยี่ยม	น.ส.บุษกร ภู่อารีย์ "Ne me quitte pas"	ร.ร.สตรีวิทยา
ยอดเยี่ยม	น.ส.พุทธชาติ สุจริตกุล "C'est si bon"	ร.ร.เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
2	น.ส.จันทิมา ปานทองคำ "Mon mec à moi"	ร.ร.ระยองวิทยาคม
3	นายสกล สุขเสริมสงชัย "Comme d'habitude"	ร.ร.วัดสุทธิวรากรม
ชมเชย 1	น.ส.สุนทรี เล็บครุฑ "L'oiseau et l'enfant"	ร.ร.ราชินีบูรณะ
ชมเชย 2	นายเมธาวุฒิ ตรีสินธุ์ "Si tu dances avec lui"	ร.ร.ราชสีมาวิทยาลัย
ชมเชย 3	นายคงศักดิ์ จตุรศรีวิไล "Le souvenir de toi"	ร.ร.พระโขนงพิทยาลัย

เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็ว ในการติดต่อกับ ฝ่ายจำหน่าย ของ

วัฒนาพานิช **สำราญราษฎร์**

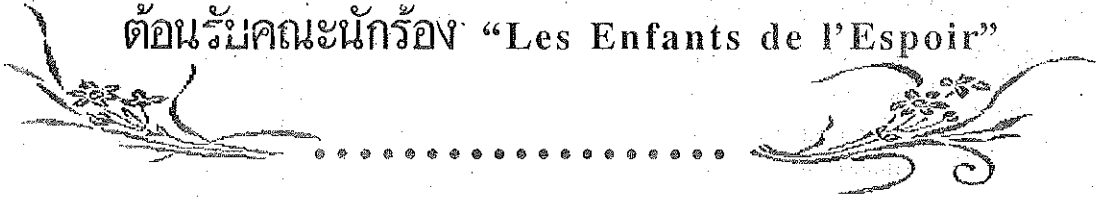
โปรดติดต่อ ฝ่ายจำหน่าย **แห่งใหม่** เท่านั้น

เลขที่ 31/1-2 ซอยศิริพัฒนา (ข้างเรือนจำคลองเปรม-ร้านนายเหมือน)

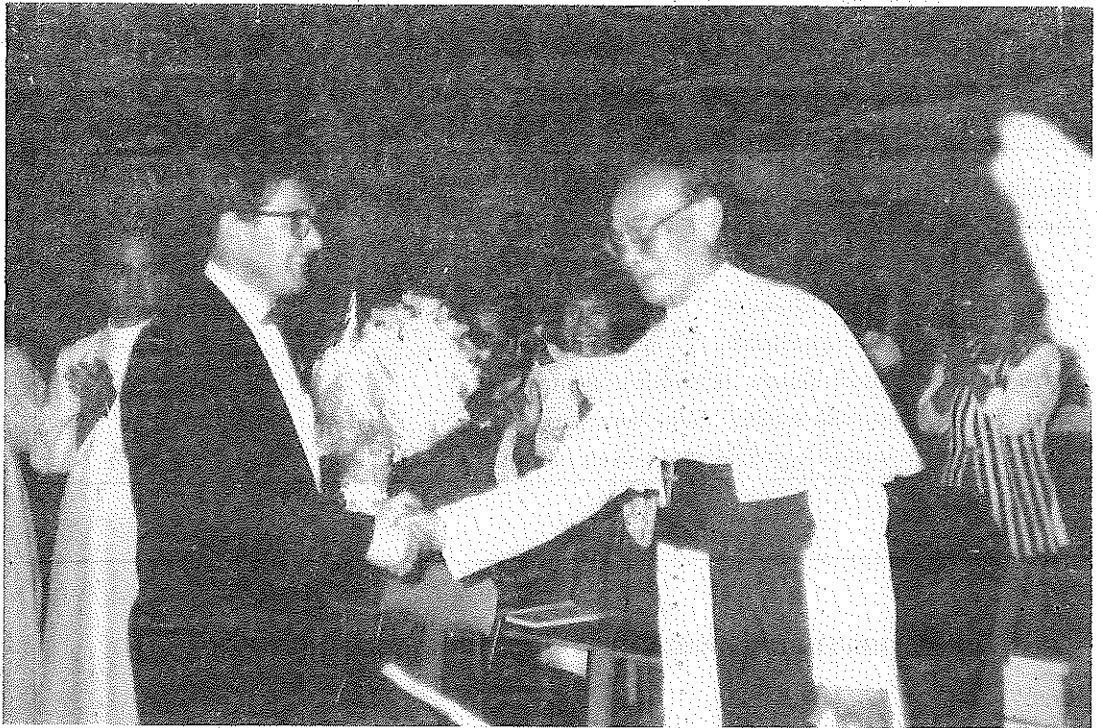
ถนนมหาไชย (ระหว่างศาลาเฉลิมไทย-วังบูรพา)

กิจกรรมสมาคม

ต้อนรับคณะนักเรียน “Les Enfants de l’Espoir”

“LESENFANTSDEL’ESPOIR” คือ คณะนักเรียนร้องประสานเสียงแห่งเมือง BESANÇON ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งได้รับการก่อตั้งขึ้นในปีพุทธศักราช 2525 ประกอบด้วยเยาวชนทั้งชายและหญิงอายุประมาณ 10-18 ปี จำนวน 45 คน จากทุกศาสนา และจากฐานะทางครอบครัวที่แตกต่างกันโดยมีจุดประสงค์ที่จะให้เยาวชนด้วยกันเมื่อน้ำใจ ความบันเทิง ความสุข ความหวัง และสร้างความสมานฉันท์ให้แก่เพื่อนเยาวชน ตลอดจนผู้สูงอายุทั่วโลก โดยไม่หวังผลประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น

คณะนักเรียนร้องประสานเสียงคณะนี้ฝึกขับร้องประสานเสียงเป็นประจำสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ภายใต้การดูแลและเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจาก Monsieur Robert VERNET ซึ่งเสียสละเวลาและชีวิตจิตใจให้กับการ ฝึกซ้อมของเยาวชนคณะนี้อย่างสม่ำเสมอ แม้ว่าตนเองจะมีงานประจำอยู่ที่ทำการไปรษณีย์แห่งเมือง BESANÇON ก็ตาม

เมื่อปีพุทธศักราช 2531 ผู้นำคณะนักเรียนร้องประสานเสียงคณะนี้ได้มีโอกาสรู้จักกับ Father Roger RAGAZZI ชาวเมืองเดียวกัน ที่อุทิศตนเองเป็นมิชชันนารีคารอลิก ทำงานด้านพัฒนาชุมชน ณ หมู่บ้านบัวท่า จังหวัดอุบลราชธานีมาเป็นเวลา 38 ปีแล้ว ทางคณะจึงตัดสินใจเดินทางมาฉลองเทศกาลคริสต์มาสในปีเดียว

กันนั้น ฅ หมู่บ้านบัวท่า โดยนำของขวัญ อาหาร และมอบเงินรายได้จากการขายแผ่นเสียงและเทปเพลง รวมทั้งเงินบริจาคของชาว BESANÇON เพื่อช่วยเหลือเยาวชนที่ยากจน ฅ บ้านบัวท่า บ้านบุ่ง บ้านบางใหม่ บ้านนาตำ บ้านห้วยไทย และชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งก่อให้เกิดผลดีแก่ชาวบ้านดังกล่าว คือ ทำให้หมู่บ้านมีห้องสุขาที่ถูกสุขลักษณะ 3 หลัง เด็ก 3 รายที่เจ็บป่วยได้รับการผ่าตัดช่วยชีวิตได้ทันเวลา เด็กนักเรียนจำนวน 30 คน ได้มีโอกาสเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ เด็กๆ ในแต่ละหมู่บ้านมีน้ำนมดื่มเพียงพอ และยิ่งไปกว่านั้นยังก่อให้เกิดความหวังอันโชติช่วงในอนาคตอีกด้วย

นับตั้งแต่บัดนั้นมา ทางคณะฯ ก็ได้ให้ความช่วยเหลือติดต่อเป็นประจำอยู่เสมอ และพยายามหาทางเพิ่มความช่วยเหลือขึ้นเรื่อยๆ โดยกลุ่มผู้ใหญ่ซึ่งเป็นบิดา มารดา ญาติพี่น้อง ครูบาอาจารย์ และเพื่อนฝูงของเยาวชนดังกล่าวได้ร่วมมือกันจัดตั้งโครงการครอบครัวอุปถัมภ์ขึ้นอีกโครงการหนึ่ง โดยมีชื่อว่า "LES PARRAINS DE L'ESPOIR" ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ความช่วยเหลือทั้งด้านเศรษฐกิจ และด้านสุขภาพจิตแก่ครอบครัวของเยาวชนที่ยากจนตามหมู่บ้านดังกล่าว ซึ่งได้เดินทางมาเยี่ยมเยียนครอบครัวเยาวชนที่ยากจนเหล่านั้น ปีเว้นปีสลับกับคณะนักขับร้องประสานเสียง "LES ENFANTS DE L'ESPOIR"

สำหรับเทศกาลคริสต์มาสปี 2534 ปี คณะนักขับร้องประสานเสียงได้เดินทางมาสานต่อโครงการดังกล่าวระหว่างวันที่ 22-31 ธันวาคม 2534 และได้มีโอกาสถวายการขับร้องประสานเสียง และถวายนาฬิกา ยี่ห้อ MATY ที่มีชื่อเสียงมากของภาค FRANCHE-COMTÉ ประเทศฝรั่งเศส แต่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา องค์นายกิตติมศักดิ์ของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ในงานกิจกรรมประจำปีของสมาคมฯ ซึ่งจัดขึ้น ณ วิทยาลัยเซนต์จอห์น นอกจากนี้แล้วในวันเสาร์ที่ 28 ธันวาคม คณะนี้ยังมีโอกาสขับร้องเพลงในพิธีฉลองโบสถ์ เซนต์จอห์นต่อหน้าพระคาร์ดินัลมิซัย กิจบุญชู อีกด้วย ซึ่งนำความปลาบปลื้มมาสู่คณะเป็นอย่างยิ่ง

จากบจชจรมาวิชาการ.....

วารสาร ส.ค.พ.ท.เล่มนี้เป็นฉบับที่ 56 ปีที่ 14 เล่มที่ 4 ของ พ.ศ.2534 ประจำเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2534 เป็นฉบับสุดท้ายของปีนี้ สมาชิกวารสารท่านใดยังไม่ได้อายุสมาชิกภาพโปรดเขียนจดหมายสั้น ๆ แสดงความจำนงขอต่ออายุอีก 1 ปี ได้ค่ะ โดยติดต่อไปยัง บ.ก. นางลิษา พิณีภูวดล คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กทม.10240 พร้อมแนบเงินติดส่งจ่าย ป.ณ.รามคำแหง เป็นเงิน 100 บาทเหมือนเดิม ไม่ต้องเพิ่มหรือลด VAT นะคะ

ก่อนที่จะกล่าวถึงเนื้อหาสาระในเล่มนี้ ใครขอแก้ข้อผิดพลาดที่ฉกจากจรรยาของเล่มที่ 3 (ข้อผิดพลาดที่ไม่ฉกจากจรรยาไม่ได้ขอแก้ค่ะ เพราะผู้อ่านยอมแก้เองได้โดยจะให้ถ้อยคำหรือไม่ให้ถ้อย คำ.ก็ได้ตามแต่จะสะดวก) ดังนี้ ที่สารบัญ 33 ท่านทราบหรือไม่...เรีงรัชนี นิมนวล และสุรภี รุโจปการ โปรดตัดชื่อ "เรีงรัชนี...และสุรภี" ออกเปลี่ยนเป็น "รวบรวมโดย กอง บ.ก.ส.ค.พ.ท." ซึ่งตรงกับเนื้อหาภายใน อีกแห่งหนึ่งคือ 64 กิจกรรมสมาคม... ธิดาบุญธรรม โปรดตัดชื่อธิดา บุญธรรม ออกเปลี่ยนเป็น "อุรัจณา ชาวน์ชลากร" หวังว่าท่านที่ได้รับความเสียหายคงให้อภัยนะค่ะ เราได้กำชับกำหาการเรียงพิมพ์และตรวจรื้อฟสารบัญอย่างแข็งแรง แข็งขันแล้วค่ะ เพื่อป้องกันมิให้ผิดพลาดมาก ๆ อย่างนี้อีก

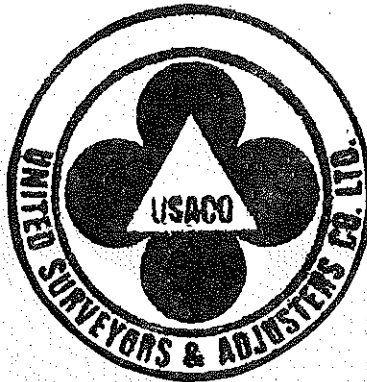
นี่ก็มาถึงเนื้อหาของวารสารฉบับนี้ ซึ่งราวกับนัดกันแปลระหว่าง ดร.อุบลวรรณ โชติวิสิทธิ์ ดร.อมรสิริ สัตย์สุรจิตกุล และ ดร.อัจฉรา โชติบุตร นี่เป็นเครื่องบ่งชี้ที่น่าจะเชื่อถือได้ว่า การแปลอยู่ในความสนใจสูงเพียงใดถ้าใครอยากแปลอะไรเล่น ๆ ก็ลองแปล "L'esprit des mols" ที่เรารวบรวมมาเสนอ ดูให้ได้อารมณ์ขันขำขำ...ดร.มธุรส จงชัยกิจ ซึ่งได้รับตำแหน่งทางวิชาการ "ผู้ช่วยศาสตราจารย์" ไปหมด ๆ นำเสนอไวยากรณ์ในแง่ทางการสอนเชิงปฏิบัติการ น่าสนใจมาก ส่วนซิกแซ็กได้เปิดคอลัมน์นี้ให้แก่วารสาร เพื่อสนองข้อเรียกร้องปากเปลาของมวลสมาชิกว่าอยากได้อะไรที่เป็นความรู้รอบตัวแบบไม่หนักไม่เบา ดังนั้น ซิกแซ็กจึงตั้งชื่อคอลัมน์ใหม่นี้ว่า Le saviez-vous ? รู้ไว้ช่วย...สมาชิกท่านใดอยากรู้อะไรก็ส่งคำถามมาได้ที่กรรมการวารสารคนใดก็ได้ รวมทั้ง บ.ก.เรายินดีรับคำถามข้อสงสัย ฯลฯ ของท่านอย่างเต็มที่ ส่วนการตอบคำถามนั้นก็อยากจะทำอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความลึกลับของคำตอบ ส่วน "สาวน้อย" ร้อยชั่งของเรา ในฉบับนี้เป็นผลพวงจากกิจกรรมเสริมสร้างปัญญาและวิชาการที่สมาคมของเราพากันเพียรปฏิบัติมาด้วยความเหน็ดเหนื่อยต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน เราได้บทความของสาวน้อยกัลยาณีที่ไปศึกษาและทัศนศึกษาที่เมืองแบรสท์มาเสนอท่าน คุณ Françoise เจริญวงศ์ เป็นห่วงว่าครูของเราไม่ค่อยมีบทอ่านง่าย ๆ ให้ลูกศิษย์ ดังนั้น อาจารย์ศิริธร ดุษฎีพรรณจึงดันดันคั้นหามาเสนอท่าน เราได้คำใหม่ ๆ หลายคำ เช่น Chronopost, Colissimo, banco และความรู้รอบตัวเกี่ยวกับสิ่งใหม่ ๆ ในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งจะเป็ *วัสดุ* สำคัญยิ่งในการสอนภาษาวัฒนธรรมในชั้นเรียน

สมาพันธ์ครูภาษาฝรั่งเศสนานาชาติกำลังเตรียมการจัดประชุมใหญ่ ผู้ใดสนใจขานนี้โปรดติดตามอาจารย์ จีรังลักษณ์ ยังคงรายงานความคืบหน้าและความเคลื่อนไหวของผู้สอนภาษาฝรั่งเศสได้อย่างน่ารัก น่าชมไม่รู้ว่า... และเลขานุการคนขยันของเราที่รายงานการต้อนรับคณะนักกร้อ Les enfants de l'espoir พร้อมเสนอภาพถ่ายฝีมือเจ้าเก่าด้วย เรียกว่าทั้งรายงานข่าวและรายงานภาพเองเสร็จ... สายใยไมตรีฉบับนี้เสนอจดหมายหลังการสัมมนาเรื่องภาษาฝรั่งเศสธุรกิจ เราอาจจะเรียกว่าจดหมายขอบคุณก็ได้เป็นจดหมายแสดงมารยาทที่ต้งามที่ผู้มีไมตรีต่อกันได้มอบให้กัน

ภาพปกฉบับนี้เป็นฝีมือคุณยุทธนา เรืองลอยขา ชื่อภาพ "SCIENCE" หมายถึงวิทยาการอันเป็นวิทยาศาสตร์ ยังคงเป็นสไตล์ wood-cut ที่คุณยุทธนาถนัดและประสบความสำเร็จด้วยดี

พบกันใหม่ปีหน้า 2535 ค่ะ

A PROFESSIONAL AND INDEPENDENT LOSS ADJUSTER

UNITED SURVEYORS + ADJUSTERS CO., LTD.

87 ANUMANRAJTHON LANE,

DEJO ROAD, BANGKOK 10500, THAILAND

TEL. 2338461 2338501 2354115

2350022 2354465

- FOR : — CASUALTY FIRE MARINE INSURANCE LOSS ADJUSTER
— MARINE HULL + CARGO SURVEY
— MARINE CARGO SUPERINTENDENCE
— WEIEHING + MEASUREMENT

ด้วยอภินันทนาการ

จาก

บริษัท ไซโนเวล อินเทอร์เน็ต พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

ชั้น 7 อาคารสิบุญเรือง 1

เลขที่ 283 ถนนสีลม

เขตบางรัก กทม. 10500

โทร. 234 8638-39

234 4007

234 0383

กรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย

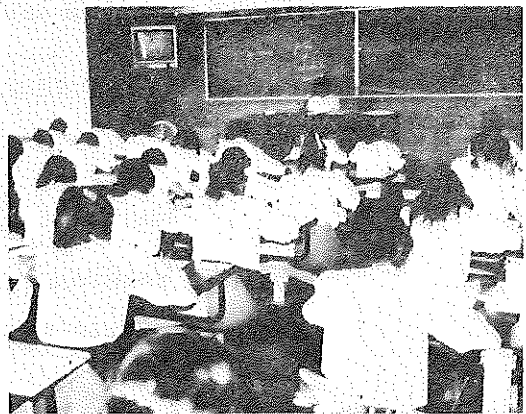
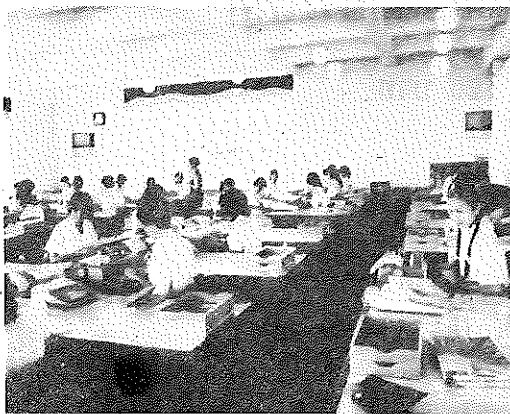
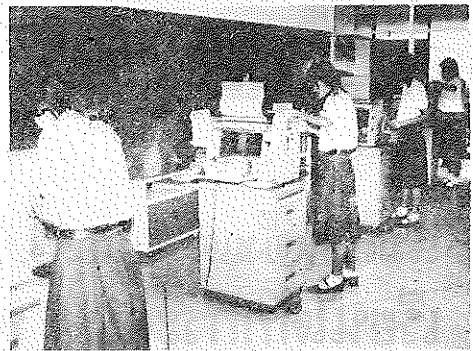
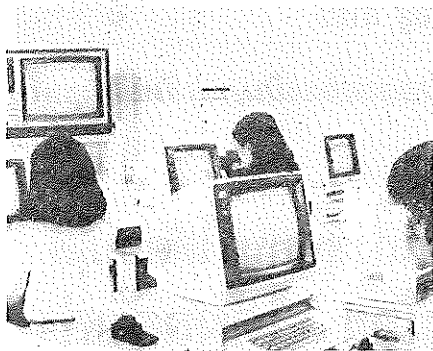
BANGKOK BUSINESS COLLEGE

588 ถนนเพชรบุรี กรุงเทพฯ 10400 ตรงข้ามโรงพยาบาลมิตรเมโทร โทรศัพท์ 251-9852, 252-0067, 252-7049
588 PETCHBURI ROAD, BANGKOK 10400. THAILAND TELEPHONE 251-9852, 252-0067, 252-7049

เปิดสอนหลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ต้อนรับปีทองเที่ยวไทย

บรรณกรรมใหม่

พูดภาษาอังกฤษได้ ง่ายมาก

ใช้ตำราเรียนพูดด้วยตนเอง

เรียนอังกฤษ

75

ดร. กัญญา สาร

ยนิทา

มีคำอ่านออกเสียงเป็นภาษาไทยให้ทุกคำ

เริ่มเรียนตั้งแต่ เอ.บี.ซี. จนถึงสนทนาโต้ตอบได้
เรียนได้ทุกระดับ ลงทุนน้อย ได้ผลคุ้มค่า
ซื้อได้จากร้านขายหนังสือทั่วประเทศ

ราคาเล่มละ 120 บาท

วัฒนาพานิช สําราชูราษฎร์

31/1-2 ซอยศิริพัฒน์ ถนนมหาไชย กรุงเทพฯ 10200

โทร. 2221016-2221018-2225371-2

หนังสือเล่มนี้สร้างอนาคตให้ครอบครัว

Alliance Française de Bangkok

29 THANON SATHON TAI, BANGKOK 12, THAILANDE. TEL 286.38.79 & 286.33.41-TELEGR. ALFRANTHAI

สมาคมฝรั่งเศส

29 ถนนสาทรใต้ กรุงเทพฯ 12

มุมหนึ่งของประเทศฝรั่งเศส
UN PETIT COIN DE FRANCE

ท่านจะพบสิ่งที่น่าสนใจ
ชั้นเรียนภาษาฝรั่งเศสทุกระดับ

ห้องสมุดไอโอง

ภาพยนตร์, คอนเสิร์ต

เครื่องดื่ม, อาหารเลิศรส

บรรยายกาสิโนรื่นรมย์ สวยงาม

ขอเชิญอ่านหนังสือวารสารรายเดือนของเรา

VOUS Y TROUVEREZ

des cours de langue
des films, des concerts...
un bar-restaurant agréable
une grande bibliothèque
une ambiance

LISEZ AUSSI NOTRE
JOURNAL MENSUEL

PARIS. ESCALE PRIVILÉGIÉE D'AIR FRANCE SUR LES ROUTES VERS L'EUROPE AND LES U.S.A.

Profitez des vols d'Air France sur Paris. Dégustez nos repas et vins français. Après une bonne nuit à bord de nos Boeings 747, vous arriverez tôt le matin à Paris et pourrez profiter d'une journée entière.

Le Bureau de Tourisme de Paris tient à votre

disposition des offres spéciales pour mieux vous aider à apprécier votre séjour à Paris.

De plus, Air France vous offre des correspondances régulières pour toute l'Europe, ainsi que les villes principales des Etats-Unis.

AIR FRANCE
LE BON VOYAGE

Pour informations complémentaires, contactez votre agent de voyage ou AIR FRANCE, 3 Patpong Road, tél. 233.7100-19. Réservations immédiates, tél. 234.7901-5. Agent Général: World Travel Service I.t.d., tél. 233.5900-9